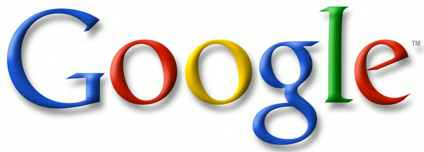

LUDV. HOLSTEIN

TOVE

ET KÆRLIGHEDSDRAMA

I FEM AKTER

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET ERNST BOJESEN
1898

Oplag: 1500 Ekspl.

THIELES BOGTRYKKERI

FØLGENDE PERSONER OPTRÆDER

VOLMER, Konge i Danmark
TOVE
DRONNINGEN
ELSE, Kammerpige hos Tove
THORVALD, hendes Kæreste
FOLKVARD, BENGT, PALLE } Herrer af Kongens Følge
KONGENS KNØS
PATEREN
CHRISTOF, Dronningens Skriver
HR. HENNING FINKE, Kavaller hos Dronningen
STINE, Pige hos Dronningen
OLDFRUEN
ABBEDISSEN
SØSTER IDA
SØSTER CLARA
EN MUNK
HR. HANS, Befalingsmand paa Knudshoved
HR. JENS, Underbefalingsmand.
EN STALDKARL
EN VÆRT
EN TALER
EN MAND OG EN KONE
BØNDER, PIGER, KARLE
NONNER
LIGBÆRERE
JÆGERE.

Handlingen tænkes at foregaa paa Sjælland i en Tidsalder, som ikke hører Historien men Digtningen til.

FØRSTE AKT

FØRSTE OPTRIN

Dronningens Kammer paa Vordingborg Slot

FØRSTE SCENE

CHRISTOF. HR. HENNING kommer ind

HR. HENNING

Christof, brave Christof.

CHRISTOF

Velbyrdige Hr. Henning.

HR. HENNING

Jeg ønsker at tale med Hendes Naade, men fluks, Christof, mit Ærinde er af stor Vigtighed.

CHRISTOF

Hendes Naade er i slet Humør i Dag.

HR. HENNING

Det smerter mig. Men hvoraf ved I det?

CHRISTOF

Af hvad jeg har hørt og set.

HR. HENNING

Hvad har i hørt, Christof?

CHRISTOF

Døre, som er blevet smækket i, Piger, som er blevet smækket paa Ørene.

HR. HENNING

Ejja! Og hvad har I set?

CHRISTOF

Hendes Naades Øjne og Kinder. Den Glød, som brænder der, er ikke Kærlighedens — omendskønt, maaske er det alligevel Kærlighedens paa en Maade, saa bandsat indviklede kan Tingene være.

HR. HENNING

Hvad mener I, Christof, kan være Aarsag i Hendes Naades slette Humør?

CHRISTOF

Hendes Naade har noget i Hovedet, Hr. Henning, som er hende en stadig Kilde til Ærgrelse.

HR. HENNING

Hvad kan det være for noget?

CHRISTOF

Noget, som ogsaa I har i Hovedet.

HR. HENNING

Noget, som ogsaa jeg —! Hvad har jeg i Hovedet?

CHRISTOF

Det maa I vel spørge om. Men jeg vil sige Eder, hvad det er, dersom I til Gengæld vil betro mig eders Ærende til Dronningen.

HR. HENNING

I kender mig ikke, Christof, dersom I mener, at jeg betror det til nogen anden end Hendes Naade selv.

CHRISTOF

Statssager hm! hm!

HR. HENNING

Umuligt er det ikke, at det kunde være noget med Statssager, gode Christof, spørg mig ikke!

CHRISTOF

Men om jeg allerede forud vidste det?

HR. HENNING

Tør I sværge paa, at I ved det?

CHRISTOF

Det er svoret.

HR. HENNING

Dersom I havde været af Byrd, vilde jeg forlange eders Ære i Pant. Men jeg vil stole paa Eder! I ved vel, at Kongen er redet fra Slottet straks efter Taflet?

CHRISTOF

Ved den Ære, jeg ikke har, jeg ved det!

HR. HENNING

Jeg stoler paa Eder, Christof. Efter Taflet kaldte Kongen mig til Side. Hr. Henning, sagde han, I har Ord for at være en kløgtig Mand.

CHRISTOF

Kongen er min Tro en spøgefuld Herre!

HR. HENNING

Deri har I Ret, en spøgefuld Herre. Min kære Hr. Henning, sagde Kongen til mig, I er et fint Hoved, en gammel Diplomat, en dreven Menneskekender, en erfaren Verdensmand.

CHRISTOF

O, en spøgefuld Herre, en spøgefuld Herre!

HR. HENNING

Og dertil diskret og en Mand af den ædleste Byrd. Eders Naade, svarede jeg, jeg ser, at I kender mig. Som I ser mig her, ser I det sidste Skud af Finkernes Æt i Danmark. Et sidste ensomt Skud, Eders Naade — en vemodig Tanke!

CHRISTOF

O, hvorfor en vemodig Tanke? Hvorfor et ensomt Skud? Hvorfor ikke et vemodigt Skud og en ensom Tanke? Hvorfor ikke et vemodigt Skuds sidste ensomme Tanke?

HR. HENNING

Ved Gud, Christof, om jeg nu forstod eders Mening

CHRISTOF

Gør intet! Bliv ved, Hr. Henning.

HR. HENNING

Husk, Christof, at disse Ting fortalte jeg først, efter at I havde svoret paa, at I allerede forud kendte dem! Hør nu! Bedste Hr. Henning, kære og ærlige Ven, sagde Kongen til mig, I er just den rette Mand for mig, i eders Hænder betror jeg en delikat Mission. Vid da, at uopsættelig nødvendige Forretninger nødsager mig til at forlade Slottet endnu i Aften. Gaa til eders Herskab, min høje Gemalinde! Bring hende denne Tidende! Sig til hende, at det skærer mig i Hjærtet, saaledes nødtvungen at skulle give Afkald paa hendes mig saa dyrebare Selskab!

CHRISTOF

Min Tro, det er en spøgefuld Herre!

HR. HENNING

Sig hende, alt paa den Maade som eders Kløgt indgiver Eder, at visselig kun den jærnhaarde Pligt formaar at løsrive mig fra hendes mig saa højt elskede Person.

CHRISTOF

O, en spøgefuld, en spøgefuld Herre!

HR. HENNING

Dog spøger jeg ikke, Christof.

CHRISTOF

Nej, alvorlig talt, Hr. Henning, det er ingen Spøg. Mener I noget?

HR. HENNING

Mener?

CHRISTOF

Hvor lang Tid, mener I, er der forløbet, siden de høje Herskaber saa hinanden sidst?

HR. HENNING

Nu — et halvt Aars Tid, vil jeg sige.

CHRISTOF

Hvor mange Timer, mener I, er der forløbet siden Hendes Naades Ankomst?

HR. HENNING

Ih! vi kom jo i Dag ved Middagstid.

CHRISTOF

Hvor mange Besøg, mener I, har Kongen aflagt i disse Hendes Naades Gemakker?

HR. HENNING

Nu — endnu intet.

CHRISTOF

Hvad kan være Grunden, mener I, til, at Kongen har forladt Slottet straks efter Taflet?

HR. HENNING

Ih! Uopsættelig nødvendige Forretninger, som jeg har sagt Eder.

CHRISTOF

Skulde Kongen have betroet Eder noget, Hr. Henning, om disse uopsætlig nødvendige Forretninger?

HR. HENNING

Om han end ikke med rene Ord har betroet mig noget derom, saa lod han dog adskillige Vink og Antydninger falde desangaaende. Hm., hm., Hr. Henning! I er en gammel Fiffikus! I forstaar en halvkvædet Vise! I kan vel stave og lægge sammen! Men derom kommer intet Ord over disse Læber!

CHRISTOF

Men om jeg nu gættede det!

HR. HENNING

Ja, om I gættede det, det var en anden Sag.

CHRISTOF

Statshemmeligheder! hm., hm., Hr. Henning!

HR. HENNING

Maaske Statshemmeligheder, maaske ikke Statshemmeligheder; min Mund er forseglet.

CHRISTOF

Lad os se! Skulde det være noget med Maj?

HR. HENNING

Paa en vis Maade kunde det vel siges at være noget med Maj, eftersom det utvivlsomt er i Maj —

CHRISTOF

Eller med Fest? Er jeg paa det rette Spor?

HR. HENNING

Med Fest synes I unægtelig at være paa det rette Spor, for saa vidt som en Fest rimeligt nok vil blive —

CHRISTOF

Eller med Pige, Hr. Henning?

HR. HENNING

Nej, med Pige er I paany kommet paa Vildspor.

CHRISTOF

Eller med Børn?

HR. HENNING

Nej, Børn var der ikke noget om. Ja, det vil sige, Landets Børn i Almindelighed!

CHRISTOF

Og dets Pigebørn i Særdeleshed! Mener I noget, Hr. Henning?

HR. HENNING

Christof, det er i Sandhed en særdeles delikat Mission, Kongen har betroet i mine Hænder!

CHRISTOF

En bandsat delikat Mission! Ja, nu skal jeg melde Eder, Hr. Henning.

HR. HENNING

Hendes Naade er i slet Humør, siger I!

CHRISTOF

I bandsat slet Humør!

HR. HENNING

Hvad mener I, Christof, kan være Aarsag i Hendes Naades slette Humør?

CHRISTOF

Husker I ikke, jeg sagde, at Hendes Naade har noget i Hovedet, som er hende en stadig Kilde til Ærgrelse?

HR. HENNING

Jo, nu erindrer jeg, at I talte om noget sligt ubehageligt, som Hendes Naade skulde have i Hovedet.

CHRISTOF

Her, Hr. Henning! Paa venstre og højre Side! Just i Tindingen! Pas paa de hvide Striber! Pas paa dem, siger jeg! For deres Skyld vil vi endnu komme til at opleve løjerlige Ting.

HR. HENNING

O!

CHRISTOF

Nu skal jeg melde Eder.

HR. HENNING

Øjeblikket er næppe heldigt valgt for en saa særdeles delikat Mission — men —! stiller sig i Positur.

CHRISTOF
smækker Døren op

Hr. Henning Finke! Frisk Mod, Hr. Henning! Hr. Henning ind Jeg vil love dig en varm Modtagelse, Ven! lægger Øret til Døren Hej! Haha! Det maa jeg sige! Ih, du almægtige! O! Ja, det maa erkendes, hun gør ikke nogen Røverkule af sit, om jeg saa maa sige, Hjærte! Naa! Hejsa!

ANDEN SCENE
DRONNINGEN. HR. HENNING

DRONNINGEN

Nar! Abekat! Dumrian!

HR. HENNING
retirerer baglæns

Eders Naade —

DRONNINGEN

I Nar med eders latterlige Gebærder!

HR. HENNING

Eders Naade, betænk —

DRONNINGEN

Komme her for at præsentere mig Fornærmelsen paa et Sølvfad!

HR. HENNING

Eders Naade, jeg beder —

DRONNINGEN

Ud! Ud med sig, naragtige Menneske!

HR. HENNING

Eders Naade, jeg anbefaler mig! ud.

DRONNINGEN

Hent fluks min Skriftefader, Christof! Nej bliv! O, min Gud, hvis Troskab kan jeg lide paa?

CHRISTOF

Det maa I vel spørge om, Eders Naade. Troskab er blevet en kostbar Vare i disse dyre Tider.

DRONNINGEN

Ja, købes kan I alle.

CHRISTOF

Og dog er vi hæderlige, Eders Naade; thi vi sælger ikke vor Hæderlighed. Hvorledes kan vi sælge vor Hæderlighed? Den, som sælger sin Hæderlighed, har ingen Hæderlighed. Men naar han ingen Hæderlighed har, kan han ikke sælge den. Men naar han ikke sælger sin Hæderlighed, er han hæderlig. Saaledes kan Størstedelen af Menneskenes Børn paastaa med Sandhed, at de er hæderlige.

DRONNINGEN

Kom hid! Se denne Haand!

CHRISTOF

Den skælver, Eders Naade.

DRONNINGEN

Den skælver, ja, af Harme! Hvorfor? Forstil dig ikke, Mand, du ved det!

CHRISTOF

Nu. — En Tilsidesættelse?

DRONNINGEN

En skamløs!

CHRISTOF

En Fornærmelse —?

DRONNINGEN

En blodig!

CHRISTOF

Maaske blot indbildt, Eders Naade.

DRONNINGEN

Nej, saa aabenbar, at Drengene morer sig derover paa Gaden. Bort med al Forstillelse! Du er en klog Fyr, som ser, hvad vi skjuler under Maskerne. Hør, hvad jeg vil sige dig, Christof, Kongen er redet fra Slottet i Aften. Du ved det —

CHRISTOF

Nu, jeg ved det.

DRONNINGEN

Du ved ogsaa hvorhen!

CHRISTOF

Nu, jeg ved det.

DRONNINGEN

Sig det ikke, jeg ved det selv og ønsker ikke at høre det oftere! Men her stikker andre Ting under! Følg efter ham, Christof, og skaf mig at vide, hvad han foretager sig! Sadl fluks din Hest og følg efter ham! Læg vel Mærke til, hvad han foretager sig, hvor han færdes, hvem han er sammen med og taler med. Følg ham overalt i Hælene, men med Forsigtighed, og brug dine Øjne og Øren!

CHRISTOF

Mine Øjne og Øren, Eders Naade, er mine lydige Tjenere, som jeg er en af Eders. Jeg vil fluks sætte dem i Virksomhed.

DRONNINGEN

Bring mig nøjagtig Besked og jeg vil lønne dig rigeligt! Og bed min Skriftefader om at komme til mig. CHRISTOF ud.

TREDJE SCENE

DRONNINGEN. PATEREN

DRONNINGEN

alene

Den nye Haan er som et Svøbeslag,
hvis Svie brænder paa min Kind som Flammer.
Du snærter ikke, Mand, du slaar og rammer!
Men knejs du i dit kaade Overmod!
Jeg rammer dig en Dag! Og rammer jeg,
saa rammer jeg dit Hjærte! O, du mener,
at jeg er længselssyg! Din Fløs! Din Dreng!
Jeg saa det i dit hovne Blik ved Taflet.
Nu, om saa var! Hvorledes var min Skæbne?
Hvorledes var min Skæbne? Ogsaa jeg
har drømt om Livets Sødme! Ogsaa jeg
har sat den Skaal for Munden, hvor I drikker

den søde Rus, I alle tørster efter!
Hvorledes var min Skæbne? Husk det Mand!
Brutalt blev Skaalen slaaet mig fra Munden!
Hvorledes var min Skæbne? O, at vaagne
just i det Nu, da Svimmelheden greb mig!
Ja, husk det, husk det, Mand! Jeg husker det!
Løgn, Troløshed og Skændsel var den Skæbne,
som du beredte mig! Nu trodser du,
nu knejser du, nu vender du mig Ryggen
og smiler sorgløst med din kaade Mund,
din røde, altid spøgefulde Mund,
din selvbevidste, smukke Løgnermund,
din overmodige, forhadte Mund —

PATEREN
kommer ind

Forhadt! Nej, Barn! Dit Kors, din Smerte er han, bør han være! Men Had? O nej!

DRONNINGEN

Hvad siger I, Fader, til denne nye Forhaanelse? Vil I, at jeg ogsaa efter dette skal tilgive og blive ved med at tilgive og fornedre mig selv atter og atter for bestandig at høste nye Fornærmelser til Tak?

PATEREN

Skændig er hans Opførsel!

DRONNINGEN

Endnu førend jeg har faaet Rejsestøvet børstet af mine Klæder, forlader han mig — ved I hvorfor, Fader? For at ride med sine ryggesløse Kammerater til Dansebal i Skoven, hvor simple Folk kommer sammen for at svire og drikke.

PATEREN

Det synes fast utroligt!

DRONNINGEN

I ved bedst, at jeg er kommet hertil i Dag med den redeligste Vilje til at forsone mig med ham og slaa en Streg over alle Fortidens Fornærmelser.

PATEREN

I lider uforskyldt, lad det være Eder en Trøst.

DRONNINGEN

Men skal det blive ved paa denne Maade, saa ender det med, at jeg lukker mit Hjærte til for ham.

PATEREN

Han fortjente, at I gjorde det.

DRONNINGEN

Se blot, hvor mit Ansigt brænder af Skam og Harme!

PATEREN

Eders Harme er saa berettiget, som hans Opførsel er skændig og fordømmelig. Men har vi derfor Lov til at opgive Haabet? Nej og atter Nej! Det er for tidligt! Meget bør vi endnu skrive paa hans Ungdoms Regning.

DRONNINGEN

O, denne hans overmodige Ungdom!

PATEREN

Paa hans Ungdom bygger vi vort Haab. Store Forvandlinger kan ske med en ung Mand i hans Alder. Tro mig, thi jeg har set det ikke en, men mange Gange! Atter og atter hænder det, at disse tilsyneladende fortabte, som pukkende paa deres Ungdoms Ret og Styrke styrter sig ud i Syndens Hav, vender tilbage til os, ja, med den selvsamme utaalmodige Heftighed, som drev dem fra os, kommer de atter ilende tilbage. Deres Omvendelses Time kommer brat

og uventet. De er endnu søgende, alle Bægre skal tømmes til Bunden, alle Frugter skal de smage, Linjen maa løbes ud, den ene bitre Erfaring maa dynges paa den anden, før den sidste store, dyrekøbte Erfaring, at alt var idel Tant og Tomhed, driver dem i Armene paa os, som ene er i Stand til at række dem den Læskedrik, som Sjælen tørster efter. Ogsaa hans Time vil komme. Han er trodsig og overmodig, men hans Hjærte er for ungt til at være forhærdet. Ja, vi vil opleve den Tid, da disse herlige Ungdomskræfter, som nu bortødes i Synd og Daarskab, samler sig for at udfolde en velsignelsesrig Virksomhed til Gavn for Kirken og Landet. Men da gælder det at have alt i Beredskab til den hjemvendende Søns Modtagelse. Hvor taabeligt, ja forbryderisk, vilde det ikke være at løsne de Baand, hvormed Forsynet har knyttet ham til en from og dydig Kvinde! Glem aldrig, at denne Sjæl er blevet Eder betroet som en dyrebar Skat! Ja, et stort og herligt Ansvar er lagt paa eders Skuldre; thi dette er ingen almindelig dødelig, men Landets Konge! Til Eder staar alt vort Haab! Ja, i Sandhed, meget beror paa eders Klogskab, paa eders Standhaftighed —

DRONNINGEN

Den er ved at briste, Fader!

PATEREN

Paa eders Langmodighed —

DRONNINGEN

Som snart er udtømt!

PATEREN

Paa eders Ansvarsfølelse og prøvede Fromhed og ikke mindst paa den Kærlighed, som I endnu, tiltrods for alt, har bevaret for eders Husbond i Dybet af eders trofaste Hjærte.

DRONNINGEN

I kender mit Hjærte, Fader.

PATEREN

I hver en Fold.

DRONNINGEN

Det vilde kun lidet hjælpe, om jeg for Eder vilde skjule, hvad jeg føler.

PATEREN

I har været et oprigtigt Skriftebarn.

DRONNINGEN

Dog foragter jeg undertiden mig selv for denne min Kærligheds Skyld.

PATEREN

Med stor Uret i Sandhed.

DRONNINGEN

Som dog er min Pligt!

PATEREN

I Sandhed Eders Pligt!

DRONNINGEN

Ja, min Ret, som jeg ikke vil give Afkald paa.

PATEREN

Jeg haaber inderligt, at I aldrig vil det.

DRONNINGEN

Eller har Lov til at give Afkald paa.

PATEREN

I har visselig ikke Lov til det!

DRONNINGEN

Eftersom det er hans hellige Pligt at føre et retskaffent Liv med sin Ægtehustru.

PATEREN

Hans uomtvistelige Pligt.

DRONNINGEN

Og dersom jeg lod ham søle sig i Skarnet frit og uhindret vilde jeg i Sandhed være en daarlig Hustru.

PATEREN

I Sandhed!

DRONNINGEN

Ja strafværdig, ja foragtelig!

PATEREN

I Eders Nidkærhed bruger I for stærke Ord.

DRONNINGEN

Men derfor har jeg ogsaa besluttet at holde ud paa min Post. Ja, Fader, endnu en Gang vil jeg række ham Haanden til Forsoning.

PATEREN

Gør det!

DRONNINGEN

Ja, jeg vil ydmyge mig, jeg vil glemme denne og alle Fortidens Krænkelser, jeg vil i Aften modtage ham her, som en Hustru bør modtage sin Mand, intet bittert Ord skal komme over mine Læber, ingen Hentydning —

PATEREN

Da gør I visselig en stor og ædel Gerning.

DRONNINGEN

Og for det Offer, jeg saaledes bringer, for den Ydmygelse jeg saaledes tilføjer min kvindelige Værdighed, vil jeg intet forlange uden det ene, at han paany tager mig til sig som sin Hustru.

PATEREN

Gør det, og jeg lover Eder, at eders Løn en Dag vil blive stor og herlig.

DRONNINGEN

Forlad mig nu, Fader, thi jeg trænger til at være ene, for at jeg kan berolige mine Tanker og samle mit Sind til det Møde, som forestaar. Thi endnu denne Aften, naar han vender hjem, vil jeg bringe mit Forsæt til Udførelse.

PATEREN

Jeg forlader Eder, Datter, vær stærk og from, da vinder eders Martyrium sin Krone! ud.

DRONNINGEN
alene

Men brister det, da gid min Haand maa visne, om den herefter skælver som i Dag! — Stine!

FJERDE SCENE

DRONNINGEN. STINE

STINE
kommer ind

Eders Naade kaldte.

DRONNINGEN

Bring mig min Friserekaabe hun tager Plads foran et Spejl. O, mit Hjærte, hvorfor haaber du endnu? — Stine!

STINE
kommer ind med Friserekaaben

Eders Naade kaldte.

DRONNINGEN

Bring mig Krukken med den hvide Sminke og Pudderdaasen og den blegrøde Læbepomade! Man har hørt om Elskov,

der syntes død og dog var til, som visse Blomster spirer under Sneen! — Stine!

STINE

Eders Naade kaldte.

DRONNINGEN

Tag den hvide Silkesærk med Fiskebenene frem og snør i Ærmerne de gule Silkebaand! Man har hørt om Ægtefolk, som i Aaringer gik hver sin Vej med haarde Ord og kolde Blik og dog var Længslen i deres Hjærter! — Stine!

STINE

Eders Naade kaldte.

DRONNINGEN

Tag Naalene ud af mit Haar! Ej se! Hvad er det for en Sløjfe du har der paa Brystet?

STINE

Eders Naade, det er blot en højrød Sløjfe.

DRONNINGEN

Hvad skal det betyde, at du udstafferer dit Bryst med højrøde Sløjfer?

STINE

O, Eders Naade, jeg holder af dem.

DRONNINGEN

Nej, det betyder, at du har sat den højrøde Sløjfe paa dit Bryst, for at den skal være som et Skilt, der raaber til de unge Karle — Se! her er mit Bryst! Er det ikke et nydeligt Bryst jeg har? Jeg kender Jer, I Tøjter! Hvad er nu det for noget? Nu har du igen sat mit Haar forkert.

STINE

Det kan virkelig ikke sidde anderledes, Eders Naade.

DRONNINGEN
kniber hende

Kan det virkelig ikke sidde anderledes, din Taske?

STINE

Av! Nej, Eders Naade, de hvide Striber lader sig ikke skjule.

DRONNINGEN

Lader de sig ikke skjule? Lader de sig ikke skjule?
slaar hende.

STINE

Av! av! I slaar mig, Eders Naade.

DRONNINGEN

Slaar jeg dig? Slaar jeg dig? smækker hende paa Øret.

ANDET OPTRIN

udenfor en Udskænkningsbod i Skoven.

FØRSTE SCENE

BENGT og PALLE sidder overfor hinanden og kaster Tærninger. Af og til kommer Folk ind for at drikke. Fra en Danseplads i Nærheden høres Musik.

BENGT

Hej, Vært! Endnu en Kande Øl! Men af det stærke Bryg, din Giftblander! Dersom du endnu en Gang fordrister dig til at sætte dit Spildevand paa Bordet for to Herrer af Byrd, vil jeg bede Palle, min lille Broder, om at slaa Hovedet ned i din Svinevom.

PALLE

Og mærk dig, at jeg vil fluks gøre det.

BENGT

Fem!

PALLE

Seks!

BENGT

Palle, min lille Broder, det er min sidste bedrøvede Dukat.

PALLE

Lad mig se din Børs.

BENGT

Vil du ikke tro mig paa mit Ord?

PALLE

Jo, naar jeg har set din Børs, at den er tom, vil jeg tro dig paa dit Ord.

BENGT

Der! Og hvis du finder endnu en Dukat i den, vil jeg sluge den paa Stedet.

PALLE

Vel! Hvad sætter du ind, min Dreng?

BENGT

Jeg har en Guldspore paa min højre Hæl, den sætter jeg ind.

PALLE

Top! Syv —

BENGT

Seks! Hej, Vært!

VÆRTEN

Hvad befaler I, Herre?

BENGT

Spænd mig den Guldspore af min højre Hæl! han strækker Benet bag ud. Palle, min lille Broder, jeg har en Sølvspore paa min venstre Hæl, den sætter jeg ind.

PALLE

Top! Ti —

BENGT

Ni! Vært!

VÆRTEN

Her er jeg, Herre.

BENGT

Spænd mig den Sølvspore af min venstre Hæl! Palle, min lille Broder, jeg vil sætte min højre Støvle ind.

PALLE

Top! Fem —

BENGT

Fire! Vært herhid!

VÆRTEN

Hvad befaler I, Herre?

BENGT

Træk mig den Støvle af mit højre Ben, din Usselryg! Værten trækker Støvlen af ham og sætter den op paa Bordet. Palle, min lille Broder, jeg vil ogsaa sætte min venstre Støvle ind.

PALLE

Top! Fire.

BENGT

To! — Vært!

VÆRTEN

Her staar jeg, Herre.

BENGT

Træk mig den Støvle af mit venstre Ben, din Kæltring! Støvlen sættes op paa Bordet. Palle, min lille Broder, naar Kongen kommer, vil jeg bede ham om at borge mig to Dukater. Den første af dem sætter jeg ind. Nogle Karle kommer ind.

PALLE

Top!

BENGT

Stop lidt! Hvad griner de Karle af? Vært herhid? Hvad griner de Karle af?

VÆRTEN

Herre, jeg tror, de griner, fordi det er første Gang, de ser to Herrer kaste Tærninger om deres Støvler.

BENGT

Død og Pine! Palle, hørte du det?

PALLE

Jeg hørte det, min Dreng. Lang mig en af de Karle, Vært!

VÆRTEN

Herre, hvorledes —?

PALLE

Med hans Ben i Vejret, for at jeg kan slaa ham i Skallen paa de Grinebidere.

VÆRTEN

Nu løb de deres Vej, Herre.

PALLE

Og deri gjorde de klogt. Lad dem vogte sig vel! Thi som Du ser mig her, er jeg Mand for at klaske den sværeste af dem i Græsset over min Aksel, saaledes som jeg nys forleden gjorde ved en Karl, som var større end du, og det saa haardt, at han brak sin Hals paa Flækken.

ANDEN SCENE

VOLMER. FOLKVARD. THORVALD i nogen Afstand.

VOLMER

Her sidder de to Svirebrødre endnu og dobler og drikker.

BENGT

Naadige Herre, ved I noget bedre Tidsfordriv i Øjeblikket? Om I ved det, vil jeg fluks trække mine Støvler paa og følge Eder. Men først kommer I til at borge mig saa

mange Penge, at jeg kan udløse baade Støvlerne og Sporerne, som jeg har pantsat til Palle, min lille Broder, for fire Dukater.

VOLMER

I Dag spiller Du Støvlerne bort, i Morgen rasler Du om din udødelige Sjæl.

BENGT

Ej, naadige Herre, mener I, at der endnu skulde findes saa ærlig en Mand, at han vilde borge mig en halv Dukat paa et Pant, der allerede er saa stærkt belastet?

VOLMER

Her har Du de fire Dukater, for at Du ikke skal ride barfodet til Staden.

BENGT

I har i mig en ærlig Ven og tro Tjener, naadige Herre. Naar Lejlighed gives, vil jeg betale Eder tilbage med en passende Mængde af mit Blod.

VOLMER

Mor Jer, som I bedst kan, Børnlil! Jeg for min Part har alt faaet nok af Lystigheden og vil ride min Vej.

BENGT

Hvilken Lystighed, Herre? Jeg for min Part sidder her og drikker Gravøl for Fatter Lystighed. Dajdalududida! Mine Øjne kommer til at rinde, naar jeg hører saa sørgelig Musik. Eja, det er Lystighed! Musikanterne spiller til Ligbegængelse, Gubberne harker og hikker, deres Kællinger tørrer Øjne, deres Sønner danser Bedemandsvals og deres Døtre begræder Verdens Daarlighed med Næserne trykket flade paa deres Kavallerers Vesteknapper.

VOLMER

Der er alligevel mere skemtefuldt Lune i de Folk, end du tror. De morer sig godt nok paa deres Vis og Lystigheden stiger med Mørket.

BENGT

Ak nej, naadige Herre! Over disse grønne Ør staar Forknythedens Himmeltegn. Førend Brændevinen har drevet Forstanden ud af Hovedet paa Folk, er der ikke nogen Moders Sjæl, som fordrister sig til at slippe Lystighedens Gejster løs. Nej, naadige Herre! Den Dag, da ogsaa I vender Lystighed og Galskab Ryggen, hænger jeg Dyrendalen ved min Lænd og sadler Hoppen for at ride udenvælts. Der skal være et Land, hvor en stor, gal Kejser sidder leende paa sin høje Trone og svinger sit bjældebehængte Scepter over ni Millioner lystige Narre. Ham vil jeg opsøge og tage Tjeneste hos.

VOLMER

Eller du kan gøre som din rette Herre og Mester, da han begyndte at blive gammel og fromladen.

BENGT

Nej! I min Ungdoms Morgen red jeg ud i talrigt Følge! Naar jeg ser mig tilbage, ligger Ligene allerede tæt over Valen. Nogle tog de fromme Fædre, nogle bandt Kvinder til Sengestolperne med deres Særkebaand, i nogle gik Gerrighedens Orm, i andre Højtidelighedens Bullenskab, mange bukkede under for Magt-, Gunst- og Anseelsessoten, som grasserer saa slemt i disse Tider, nogle faa udvalgte drak sig retskaffent ihjæl og Resten blev stikkende i den graa Hverdags Hængemose —. Ved min Skytspatron, som var gal, deres Skæbner frister mig ikke!

PALLE

Rasle, rasle, min Dreng! Vil du vinder dine Støvler tilbage?

BENGT

Ja og Sporerne med! Hej, Vært! Endnu en Kande Øl, koldt, og ikke mere af dette lunkne Sjat! Her drikker vi ikke Patte! Palle, min søde Broder, jeg vil sætte den første af Kongens Dukater ind, hør, hvor glade de klinger! Syv —

PALLE

Fem! (under det følgende fortsættes Spillet. Deres Raab høres af og til, naar de nævner Tallene).

TREDJE SCENE

VOLMER, FOLKVARD. THORVALD i nogen Afstand.

VOLMER

Et Par herlige Staldbrødre! Kom og lad os ride! Vi faar Maaneskin i Skoven i Nat. Har du redet gennem Skovene en Majnat?

FOLKVARRD

Ofte.

VOLMER

Naar Vejene var hvide af Maaneskinnet?

FOLKVARD

Da jeg var nogle Aar yngre og mere urolig og sært længselsfuld, havde jeg ingen Hvile paa mig saadan en Majnat, men kunde ride, ride —

VOLMER

Saa kom, min Ven, kom og lad os ride Lykken ind før Daggry!

FOLKVARD

Jeg følger gerne med Eder, Herre, omendskønt jeg er saa meget ældre end I, at jeg alt har opgivet Haabet om, at hun venter paa mig.

VOLMER

Hun? Hvem? Lykken?

FOLKVARD

Hvad vil I kalde hende, hende den navnløse med de mange Navne? Hende, vi rider efter gennem Majnattens Skove, naar Vejene er hvide af Maaneskinnet?

VOLMER

Og som Blodet hvisker om —

FOLKVARD

Ja, og Vindens Sus gennem Trætoppene er som et sagte Nyn om hendes Elskov.

VOLMER

Kom, kom, min Ven, og lad os ride til Natten er omme og den lyse Morgen bryder frem! Haha, du tror jeg er en Sværmer! Nu, jeg længes undertiden over al Maade, men der er en Skalk, som ler i Øjnene paa min Længsel. Og dog, Folkvard, er jeg i Aften saa hjærtenslængselsfuld efter Lykkens Salighed, at jeg vilde ride ind i Evigheden og hente hende ud, om jeg saa den derinde!

FOLKVARD

Hvad kalder I Lykke, Herre?

VOLMER

Det vil jeg sige dig, naar jeg har den i min Favn.

FOLKVARD

Naar vi holder Lykken i vor Favn, Herre, hænder det undertiden, at vi ikke kender den og naar vi rider efter den gennem Majnattens Skove, favner vi en Elvertaage.

VOLMER

(nynner) Hun har saa løndomsfuld en Mund og dertil muntre Øjne! Paa Munden og Øjnene vil jeg kende hende. Jeg har set en ung Jomfru, Ven!

FOLKVARD

En fager Jomfru?

VOLMER

Fager, fager! Og dog, naar jeg siger fager, siger jeg ingenting.

FOLKVARD

En fager Jomfru er altid et fagert Syn.

VOLMER

I Gaar Aftes kom der en drivende Uro over mig. Jeg kastede mig paa Hesten, som jeg plejer, og lod den løbe, hvorhen den vilde. Vester for Staden kom jeg til en smal Vej, hvor der staar en Mængde Kirsebærtræer, som er ved at blomstre. Aldrig har jeg set en Vej med saa mange blomstrende Kirsebærtrær! Ved Vejen ligger en hvidkalket Gaard, hvor Bjælkeværket er saa friskt tjæret, at det endnu drypper. I Hjørnet af Muren er en Høj med en bred Lind. Under Linden saa jeg en ung Jomfru —

FOLKVARD

Nu?

VOLMER

Siden jeg saa den Jomfru, maa jeg bestandig tænke paa hendes Mund. En Mund —!

FOLKVARD

En Mund?

VOLMER

En Mund, der svulmer som en lukket Purpurblomst, sagte —

FOLKVARD

Da er I i Fare, Herre, naar I har set en ung Jomfru med saa sjælden en Mund!

VOLMER

Da jeg saa den Jomfru, fik jeg et lystigt Indfald. Fra et af Træerne ved Vejen brød jeg en hvid Blomstergren og ka-

stede den i hendes Haar saa heldigt, at den blev liggende paa hendes mørke Hoved som en Krans af Sne. Da lo hun, Ven! Nej! hun lo ikke, hun smilte blot! Et Smil —!

FOLKVARD

Et Smil?

VOLMER

Et dejligt Smil, der brast paa hendes Læber! Et Smil tindrende fuldt af Tænder og leende Forundring! Et stort, klart Smil, der løftede sig paa hendes Ansigt ret som Kornmod over en Sommernatsager —

FOLKVARD

Ej, Herre, det maa i Sandhed være et forunderligt Smil!

VOLMER

Haha, der stod hun med sin Krans paa Haaret, helt rolig, smilende, som var det blot en naturlig Ting, at en Ungersvend, som red forbi hendes Høj en Aften i Maj, brød en Gren af et Kirsebærtræ og kastede den i hendes Haar. Tove er hendes Navn, Tove! Tove! Er det ikke et sjældent Navn? Tove! Er det ikke et Navn, som man kunde blive ved med at hviske halvhøjt for sig selv, naar man rider alene en Aften som denne? Har du nogensinde kendt en Jomfru, som hed Tove, Folkvard?

FOLKVARD

Nej; men hvor ved I, at hun hedder Tove?

VOLMER

Det ved jeg, fordi jeg spurgte hende derom. Da jeg var kommet et Stykke forbi, fik jeg Lyst til at se hende smile endnu en Gang. Nu, saa vendte jeg Hesten og red tilbage og spurgte hende, hvad hun hed.

FOLKVARD

Og derpaa red I videre?

VOLMER

Ja, derpaa blottede jeg mit Hoved for hendes fagre Ungdom og red min Vej.

FOLKVARD

Haha, det maa jeg sige, Herre, frygtsom er I ikke.

VOLMER

Tove! Tove, min Due! Thorvald!

THORVALD

Herre!

VOLMER

Er det ikke en brav Svend, jeg har, der hvor jeg planter ham, staar han? Thorvald, læg Sadlen paa vore Heste, uden at Herrerne mærker det og følg os! Lykke, Folkvard, betyder Rigdom og undertiden synes jeg, der er en Rigdom til saa grænseløs, at det svimler for mig, naar jeg tænker paa den.

FOLKVARD

Herre, det er der maaske.

VOLMER

Med List skal Lykken lokkes, med Mandsmod skal den vindes.

FOLKVARD

Ja, Herre, og derpaa bindes til vore Hjærterødder ved hendes fagre Hovedhaar.

VOLMER

Længsel er undertiden noget sært lystigt, som faar Hjærterne til at le. Ej! Staar du endnu der! Hvad skal det betyde?

THORVALD

Herre!

VOLMER

Folkvard, ved du, hvorfor den Svend staar der og sætter

det drøvelige Ansigt op? Han har en Hjærtenskær herude? Du har din Hjærtenskær herude. Har du ikke din Hjærtenskær herude?

THORVALD

Jo, Herre.

VOLMER

Haha, jeg kunde se det paa dig! Hør, Thorvald, sig mig i Fortrolighed, har du hende ogsaa ret af Hjærtet kær, din Hjærtenskær?

THORVALD

Ja, Herre, jeg har hende af Hjærtet kær.

VOLMER

Hvad er hun for en Pige, din Hjærtenskær?

THORVALD

En brav Pige, Herre, som bor her i Egnen, hvor vi begge er barnefødte.

VOLMER

Skal du giftes med den brave Pige, som du har af Hjærtet kær?

THORVALD

Ja, Herre, dersom I vil give Eders Samtykke. Min Fader har en Fæstegaard under Slottet, Herre. Til Høst, naar han fylder halvfjers og gaar paa Aftægt, har vi tænkt paa at gifte os, dersom I vil give Eders Samtykke, Herre.

VOLMER

Det skulde du dog betænke dig paa. En Karl som du kan altid faa en Kone.

THORVALD

Ja, Herre, men det er ikke alle, som kan faa deres Hjærtenskær til Kone.

VOLMER

Det er dog altid bedre at have en Hjærtenskær end en Kone.

THORVALD

Ja, Herre, men det er allerbedst at have sin Kone til Hjærtenskær.

VOLMER

Det er sandt nok, men naar du først faar din Hjærtenskær til Kone, faar du maaske en anden af Hjærtet kær og vil have hende til Kone.

THORVALD

Nej, Herre, for naar vi kommer til en vis Alder, bliver vi kede af Afveksling og længes efter at vaagne i den samme Stue hver Morgen og sove ind i den samme Seng hver Aften og møde det samme Ansigt, hver Gang vi vender hjem fra vort Arbejde, Herre.

VOLMER

Den Svend vil med Vold og Magt lægges i Lænker.

FOLKVARD

Vor Frihed har vi for at binde os.

VOLMER

Rigtig; men naar han først har bundet sig, hvor er saa hans Frihed til at binde sig? Nu, Thorvald, mit Samtykke har du, siden der ikke er noget at stille op med din Stædighed; men du er en flink Karl, jeg kunde unde dig en bedre Lod end at gaa bag Ploven.

THORVALD

Herre, min Bedstefader og min Fader og alle mine Oldefædre har gaaet bag Ploven; jeg er ikke født til nogen bedre Lod, Herre.

VOLMER

Men Tiderne er sløje. Nu, vi faar se! Hvor har du den brave Pige, som er dig saa hjærtens kær, at du for hendes Skyld vil binde dig til Ploven? Lad os se hende! I skulde vel mødes her i Aften?

THORVALD

Ja, Herre, og hun venter tæt herved. Dersom I ønsker det, vil jeg hente hende.

VOLMER

Gør det! THORVALD ud.

FOLKVARD

Dersom I nu tager Thorvald med Eder, Herre, vil der være en Pige i Nat, som ligger i sin Seng og bander Eder.

VOLMER

Jeg vil skynde mig at gøre et Par af dem, for at der snart kan komme en Nat, da de ligger to i samme Seng og velsigner mig.

FJERDE SCENE

ELSE kommer ind.

THORVALD

Nej for Kongen, Else!

VOLMER

Saa du er den brave Pige, som vil gifte dig med Thorvald?

ELSE

Ja, Herre, det haaber jeg.

VOLMER

Thorvald, saa kan du godt gaa hen og danse med det Pigebarn, du talte om. Jeg har lovet ham at holde paa dig saalænge, Else, for at du ikke skal forstyrre ham med din Iversyge.

THORVALD

Jeg danser ikke med andre end min Kæreste, Herre. ud.

VOLMER

Tro ham ikke, Else! Han er en hul Karl, som man ikke kan stole paa over et Dørtrin. Hør, hvad jeg vil sige dig,

Else, denne Thorvald er ikke en Karl, som du kan være tjent med. Tro mig, jeg kender ham, han er en Udhaler, som løber efter hvert Skørt, han ser. Dersom du gifter Dig med ham, vil du komme til at fortryde det. Slaa hellere de Tanker af Hovedet!

ELSE

Ja, Herre.

VOLMER

Du ser mig saa lumsk ud af Øjnene, du tror vel, hvad jeg siger?

ELSE

Nej, Herre.

VOLMER

Det var rene Ord for Penge. Tror du, jeg staar og bilder dig noget ind?

ELSE

Nej, Herre, I bilder mig ikke noget ind, Herre. Men min Kæreste bilder sig noget ind.

VOLMER

Hvad bilder din Kæreste sig ind?

ELSE

At jeg stoler paa ham, Herre.

VOLMER

Saa er det blot noget, han bilder sig ind?

ELSE

Jeg har bildt ham det ind, Herre.

VOLMER

Saa stoler du ikke paa ham?

ELSE

Jo, Herre, det bilder jeg mig ind, at jeg gør.

VOLMER

Ej, vil du gøre Løjer med mig?

ELSE

Nej, Herre! Men I vilde gøre Løjer med mig, Herre.

VOLMER

Nu, Else, saa lad os da tale forstandigt med hinanden. Denne Thorvald, som maaske alligevel er en bedre Karl, end han ser ud til, har fortalt mig, at du er ked af at være Pige.

ELSE

Da har han ikke sagt Sandhed, Herre.

VOLMER

Saa vil jeg ogsaa nægte ham mit Samtykke til at blive gift med dig mod din Vilje.

ELSE

Jeg er ikke ked af at være Pige, men jeg længes nok efter at blive Kone, Herre.

VOLMER

Nu, saa vil jeg skynde mig at klappe Jer sammen, for at du ikke skal blive ked af at være Pige, førend du bliver Kone. Kender du den røde Høfdingaard her tæt ved Staden?

ELSE

Ja, Herre, jeg kender den godt.

VOLMER

Den gamle Rede, hvor jeg plejer at søge Ly, naar jeg er ude for at jage? Min gamle Slotsfoged er nu snart saa aflægs, at han ikke mere kan høre os blæse, naar vi kommer. Det er paa Tide, at han faar en Afløser, og det skal Thorvald være, dersom han har Lyst.

ELSE

Mangfoldig Tak, Herre, det har han stor Lyst til.

VOLMER

Ja, Else, saa kan du straks begynde at sømme dine Brudelagner, og i Morgen kan du sige op hos dit Herskab. Hvor tjener du, min Pige?

ELSE

Herre, jeg tjener som Kammerpige hos en ung Jomfru.

VOLMER

En fager Jomfru?

ELSE

Ja, Herre, jeg tror nok, hun maa kaldes fager.

VOLMER

Hvad hedder din Jomfru?

ELSE

Tove, Herre.

FOLKVARD

Tove!

VOLMER

Tove! Hvor bor din Jomfru?

ELSE

I en Gaard, Herre, som ligger Vest for Staden paa den smalle Vej, hvor der staar saa mange Kirsebærtræer.

FOLKVARD

Haha!

VOLMER

Hyss!

ELSE

En hvidkalket Gaard, Herre, hvor Bjælkeværket er saa friskt tjæret, at det endnu drypper.

FOLKVARD

Haha!

VOLMER

Hyss!

ELSE

I Hjørnet af Muren, Herre, er der en Høj med en bred Lind.

FOLKVARD

Haha!

VOLMER

Hyss! Nu, Else, er du tilfreds med at tjene hos den Jomfru?

ELSE

Ja, Herre, hun er i alle Maader en sød Jomfru at tjene hos.

VOLMER

Har hun alt en Fæstemand?

ELSE

Nej, Herre, endnu har hun ingen Fæstemand.

VOLMER

Hvorfor har hun ingen Fæstemand, naar hun dog er fager?

ELSE

O, Herre, der kommer Bejlere nok til Gaarden, men min Jomfru lader dem ride, som de kom. Hun er i mange Maader en sær Jomfru, Herre, og naar vi taler til hende om Elskov og Brudefærd, virrer hun blot paa sit Hoved og ler deraf og siger, at hun vil gaa i sin Grav som Jomfru.

VOLMER

Haha, hun er en munter Jomfru, kan jeg tænke?

ELSE

Ja, Herre, hun er en munter Jomfru, omendskønt hendes Munterhed er mest af den indvendige Slags.

VOLMER

Hvad mener du med, at hendes Munterhed er af den indvendige Slags?

ELSE

Herre, jeg mener dermed, at der er mange unge Jomfruer, som Munterheden hænger saaledes udenpaa, at man kan ryste den af dem, ligesom man ryster Blommerne af et Blommetræ. Men saaledes er min Jomfrus Munterhed ikke. For hun tier mere, end hun taler, og smiler mere, end hun ler, og dog er hun saa munter en Jomfru som nogen i Landet, Herre.

VOLMER

Jaja, Else, jeg vil ikke holde paa dig længere. Gaa nu hen og dans med din Hjærtenskær og sig kun til ham, at for min Skyld kan I gærne gifte Jer i Morgen, om I vil.

ELSE

Mangfoldig Tak, Herre! Det er ogsaa paa Tide, at jeg kommer hen til min Jomfru.

VOLMER

Er din Jomfru her i Skoven?

ELSE

Ja, Herre, vi er aget herud med en Svend for at se paa Dansen.

FOLKVARD

Haha!

VOLMER

Hyss!

ELSE

Det er rent galt, at jeg saaledes er gaaet fra hende, omendskønt hun er ikke bange for at vandre alene.

VOLMER

Saa er hun ikke frygtsom af sig?

ELSE

Nej, Herre, hun vandrer helst sine egne Veje i Ensomhed og bærer sig mest ad, som hun selv har Lyst. Hun er forældreløs, Herre, og boer i Huset hos sin Morbroder, som alt er saa gammel, at han næsten er baade døv og blind.

VOLMER

Du er ret en frisk Pige, Else! Se, der har du et Kys paa din røde Mund! Bring det til din Jomfru og sig, at jeg vil selv kræve det tilbage af hende, naar jeg møder hende.

ELSE

Der er kun en Ting, jeg er bange for, Herre.

VOLMER

Nu?

ELSE

At jeg skal møde min Kæreste, og at han skal tage det Kys fra mig, som I har bestemt for min Jomfru.

VOLMER

Jeg forbyder dig at kysse eller lade dig kysse, før du har bragt mit Kys til din Jomfru.

ELSE

Farvel, Herre, og mangfoldig Tak! ud.

FEMTE SCENE

VOLMER FOLKVARD

FOLKVARD

Skal vi saa ride, Herre?

VOLMER

Nej?

FOLKVARD

Det bliver Maaneskin i Skoven i Nat.

VOLMER

Lad det blive Maaneskin.

FOLKVARD

Det kunde være morsomt at ride, til Natten er omme og den lyse Morgen bryder frem.

VOLMER

Rid! Rid! Den Jomfru, som hedder Tove, vil jeg se i Aften.

FOLKVARD

Ved hun, hvem I er?

VOLMER

Jeg Dosmer! Nej, hun ved det ikke; men nu forraader Else mig.

FOLKVARD

Ja, Herre, I handlede vistnok i et Anfald af godt Humør.

VOLMER

Jeg tankeløse! Nu! Jeg plejer ikke at gaa Ræveveje. Lad det saa være! Den Jomfru, hvis Munterhed er af den indvendige Slags, vil jeg tale med i Aften! ud.

FOLKVARD

Man kan sige, hvad man vil om Verdens Styrelse. Jeg giver ikke en Styver for det hele, naar først en ung Mand har set en Jomfru smile saadan — ret som Kornmod over en Skærsommernatsager! Nu — gid det altid maa være saaledes! ud.

SJETTE SCENE

BENGT. PALLE

BENGT

Hej, Vært! Endnu en Kande Øl! Men rap dig lidt, Tyksak, vi sidder ikke her for Spøgs Skyld! — Seks!

PALLE

Tre!

BENGT

Det var Guldsporen! Syv!

PALLE

Fem!

BENGT

Det var Sølvsporen! Ni!

PALLE

Syv!

BENGT

Det var den højre Støvle! Tolv!

PALLE

To!

BENGT

Det var ogsaa den venstre Støvle! Vært, herhid!

VÆRTEN

Hvad befaler I, Herre?

BENGT

Træk mig mine Støvler paa, min fine Ven, og spænd mig Guldsporen paa den højre Hæl og Sølvsporen paa den venstre! Skaal, Palle, min lille Broder! Skal vi forfriske os med en Vise efter Slaget? Kender du »Fru Kedsomhed«? Stem i, naar Omkvædet kommer, med din søde Honningrøst! de synger

Fru Kedsomhed satte sin Krone paa
hej hop hejfaldera
Og nu skal I kysse min Storetaa
hej hop hejfaldera
Og nu skal I stedes til Søndagskur,
imens jeg sover min Middagslur.

nogle Piger komme ind.

PALLE

Stik nu Tappen i Tønden, min Dreng, og hjælp mig op! Der kommer nogle smaa Puttehøner, som vil danse. Hej, smaa Puttehøns, vil I træde en Vals med en Karl, som kan danse Skoene af Gammel Erik, vil I?

BENGT

Op, tykke Hankat! Kissemissemav! Hvor vil I hen, Museunger?

PALLE

Putteputteputte ud efter Pigerne, som skriger og flygter.

TREDJE OPTRIN

En Vej i Skoven

Piger, som er pyntet med Blomster og Majløv, drager forbi med en Majbrud

PIGERNES SANG

Det er Lærkernes Tid!
Ad sporløse Gange
iler deres Sange
gennem en Luft, som er sitrende blid —
Det er Lærkernes Tid.

Det er Abildens Tid!
Over Grene og Kviste
myldre og briste
hvirvlende Stjerner, til Stammen staar hvid —
Det er Abildens Tid.

Det er Bristningens Tid —
I Kirsebærlunden
brast under Hunnen
Ægget i Nat, nu begynder dens Flid —
Det er Bristningens Tid.

Og Forløsningens Tid —
Vaagn, hvad der blunder!
Brist som et Under
Drøm i mit Sind! Det er Bristningens Tid
og Forløsningens Tid. — Pigerne drager ud.

FØRSTE SCENE

ELSE kommer ind. THORVALD

ELSE

Det kalder jeg en Dag! Det er en Dag, som er kommet til Verden med en Guldskilling i Munden! O, du søde, grønne Dag, jeg vil sætte en rød Streg under dig, du skal være min Livdag og min Kæledæggedag —!

THORVALD
kommer ind

Saa fandt jeg dig endelig.

ELSE

Nu gælder det! Uhu! lader som hun græder.

THORVALD

Hvad skal det betyde?

ELSE

Bliv mig fra Livet.

THORVALD

Hvad er der? Hvad sagde Kongen?

ELSE

Nydelige Ting fik jeg at høre. Først sagde han, at den gamle Slotsfoged paa Høfdinggaard var saa aflægs, at han havde besluttet at give ham en Afløser, og det kunde du blive den Dag i Morgen, om du havde Lyst.

THORVALD

Derom har han ikke talt til mig. Men er det noget at tvine for?

ELSE

Du forstiller dig rigtig godt. Han havde tilbudt dig Pladsen, sagde han, men du havde betakket dig og svaret, at det havde saamænd ikke noget Hastværk med det Bryllup.

THORVALD

Da maatte jeg være godt gal. Han har min Tro bundet dig en god Løgn paa Ærmet.

ELSE

Du spiller en nydelig Komedie. Du havde svaret, sagde han, at i Slaveriet kunde du tidsnok komme. Det var kun mig, der var forhippet. Du tænkte bare paa, hvorledes du bedst kunde drage dig ud af den Hærkeklemme, jeg havde bragt dig i — Uhu!

THORVALD

Er du blevet aldeles splintrende gal?

ELSE

Men jeg gav ham min Tro ogsaa Svar paa Tiltale.

THORVALD

Naa, hvad svarede du da paa de Løjer?

ELSE

Som sandt er, at for min Skyld er der ingen Grund til at forhaste sig.

THORVALD

Det synes jeg nu var dumt sagt.

ELSE

Som sandt er til evig Tid, at jeg alt for længe siden er hjærtens inderlig ked af at lade mig kysse af en Tørvetriller.

THORVALD

Hvad er det for Løjer?

ELSE

Som sandt er, at jeg eneste og aleneste gifter mig med dig, fordi jeg har ondt af at se dig gaa saa sørgelig omkring og sukke.

THORVALD

Det er den sorteste Løgn altsammen.

ELSE

Kom mig ikke nær!

THORVALD

Din Gavtyv!

ELSE

Rør mig ikke!

THORVALD

Tror du, du kan gøre Halløj med mig paa den Maade?

ELSE

Kys mig ikke!

THORVALD

Hvad skal de Narrestreger betyde?

ELSE

Det skal betyde, det skal betyde, at der kommer Gudskelov min Jomfru TOVE kommer ind. Jomfru! Jomfru! Staa stille et Øjeblik —!

TOVE

Er det en Bi?

ELSE

Der! Der har I Kongens Kys, og saa kan jeg vel faa Lov til at kysse min Kæreste! Saa du indbilder dig, at jeg har Hastværk, dit Utyske! Der har du et Kys for den Indbildning! Gaa nu fluks hen og sig Kongen Tak, for i Morgen den Dag kan vi gifte os, om vi vil.

THORVALD

Bi dog i det mindste og faa tilbage!

ELSE

Herefter faar vi Tid nok til at veksle Mynter. Vent til siden! Ser du ikke, at min Jomfru er tilstede?

THORVALD

Ja bi du blot! ud.

ANDEN SCENE

TOVE. ELSE

ELSE

O, I Jomfru, kom og lad mig knuge hende endnu en Gang! Tror I, at jeg er blevet en lille Smule splittertosset?

TOVE

Ja, du kan ikke være rigtig vel forvaret. Pyh, jeg er varm, jeg er varm og min Trøje snærer mig! Kom og sæt dig ved Siden af mig og lad os binde min Majkrans færdig. Se, de smukke Blomster, jeg har plukket!

ELSE

Bind ikke en Majkrans men en Brudekrans! O, I Jomfru, I Jomfru, I har noget i Vente! Haha, ja I har noget i Vente i Aften. Ved I, hvad I har i Vente? I har et Kys i Vente. Ved I, hvem I har et Kys i Vente af? I har et Kys i Vente af den unge Konge. Mærkede I ikke noget ekstra ved det Kys, jeg gav Eder?

TOVE

Ak, ak, at den Ulykke skulde ramme min Morbrors lille Kat! Der vil blive Sorg, stor Sorg over hele Tagryggen.

ELSE

Det var et Kongekys! I har faaet et Kongekys, Jomfru!

TOVE

Ak, ak, hvem skal nu tage den lille Kats Killinger? Det maa den graa And.

ELSE

Jo, min Tro falder der noget af, naar man tjener hos en ung Jomfru.

TOVE

Hvem skal saa tage den graa Ands Ællinger? Det maa den sorte Høne.

ELSE

En Pige maa tage imod Besked til sit Herskab, baade naar det er skriftlig Besked, som gives paa Skrift, og mundtlig Besked, som gives paa Munden.

TOVE

Hvem skal tage den sorte Hønes Kyllinger? Høgen!

ELSE

Var det ikke for min Kæreste, som jeg er tro og huld, skulde jeg min Sæl ikke have noget imod ret ofte at tage mod den Slags Besked. Her stod han, Jomfru?

TOVE

Hvem?

ELSE

Ih, den unge Konge! Og saaledes tog han mig om begge mine Kinder.

TOVE

Hvem?

ELSE

Ih, den unge Konge! Og saaledes gav han mig et Kys paa min røde Mund, som han selv sagde.

TOVE

Haha!

ELSE

Bring det til din Jomfru, sagde han, og sig til hende, at jeg selv vil kræve det tilbage af hende, naar jeg møder hende. Har I set ham, Jomfru?

TOVE

Hvem?

ELSE

Ih, den unge Konge! Det er en Konge, det er en Herre! Ejapopeja! Saadan et Par Øjne, saadan et Par Øjne! Havde jeg ikke en Kæreste, som jeg var tro og huld, ved jeg min Sæl ikke, hvad jeg kunde finde paa at gøre for saadan et Par Øjnes Skyld. Haha! I kan belave Jer, Jomfru, for det er en Herre, som rider fluks, naar han har sadlet.

TOVE

Hans Hest var rød, hans Kofte grøn, hans Øjne lo saa fro! Hvordan har du det, Else?

ELSE

Rent ud sagt, Jomfru, jeg har det saadan i Aften, at det koger og bobler inde i mig, ligesom jeg kunde være en Bryggerskedel. Husker I, at I har lovet at binde min Brudekrans for mig?

TOVE

Skal jeg fluks begynde?

ELSE

Ikke i Aften og ikke i Morgen, omendskønt jeg skulde ikke have noget imod at holde Bryllup paa Stand i den grønne Majskov. Men endnu i Sommer, før Nattergalen er hørt op med at synge, kan I komme til at indfri eders Løfte. Hvad siger I til det?

TOVE

Ak, du er ved at blive hovedforstyrret af Forlibelse!

ELSE

Rent ud sagt, Jomfru, jeg er sommetider saa forlibt, at jeg kan blive fortrydelig paa min Kæreste, fordi han synes mig for koldsindig. Men Tak og Ære skal han have, for en Pige er ligegodt ikke mere end en Pige, og dersom han ikke havde været en brav Karl — nu, jeg siger ikke mere, jeg siger ikke mere, haha! Men det, kan I vel vide, vogter jeg mig for at lade ham mærke noget til.

TOVE

Nej, hvor kan jeg vide det?

ELSE

Hvor kan I vide det? Nej, hvor kan I vide det! I ved ingenting om Elskov, lille! Men dersom et Mandfolk kunde se ind i en Pige, hvor forlibt hun er, skulde der snart ligge en køn Redelighed. Men hvor kan I vide det! Ej, I lille Strik, I ligger jo og ler saa sagte! I hører jo ikke et Ord af, hvad jeg siger.

TOVE

Jeg havde i Nat en Drøm.

ELSE

Nu, hvad drømte I saa?

TOVE

Jeg stod hjemme under Linden —

ELSE

Nu?

TOVE

Saa kom der en rød Hest med hvide Sokker.

ELSE

Sad der ikke nogen paa den Hest?

TOVE

Jo, en ung Herre.

ELSE

Tænkte jeg det ikke nok!

TOVE

Med en grøn Kofte paa.

ELSE

Just som den unge Konge.

TOVE

Og en rød Fjer i Hatten.

ELSE

Just som den unge Konge.

TOVE

O, Else, vil du gøre mig rent ked af alting med din unge Konge!

ELSE

Nu, hvorledes saa han ud?

TOVE

Ikke som den unge Konge, det kan du trygt dø paa! Men møder jeg ham en Gang! Møder jeg ham en Gang, vil jeg kende ham paa Øjnene.

ELSE

Haha — og hvad sagde han saa?

TOVE

Ingenting, men han brød en Gren af et Kirsebærtræ og kastede den i mit Haar.

ELSE

Ved I, hvad det betyder? Det betyder, at I skal staa Brud i Sommer! Vær vis paa det! Det betyder, at I skal

staa Brud før Høst! O, I Jomfru, ved I, hvad jeg tror om Eder?

TOVE

O, Else, jeg bryder mig ikke om at vide, hvad du tror!

ELSE

I er af de Jomfruer, som en Mand kunde bede om et Kys til Dommedag.

TOVE

Du er af de Piger, som kan sladre endnu længere.

ELSE

Men om han var rask og plukkede det paa den røde Mund — haha!

TOVE

Men om man var rask og gav dig en Mundkurv paa!

ELSE

Ved I, hvad jeg tror?

TOVE

Jeg vil ikke vide, hvad du tror.

ELSE

Naar først eders Time kommer, vil I faa mere at vide om Elskov end nogen af os andre. Pas paa, hvad jeg siger! I vil faa mere at vide end nogen af os andre! Det vil ikke slaa fejl. For Elskov, Jomfru, Elskov, vupti, der har vi den!

TOVE

Da maa det være ret en dum Ting, Elskov.

ELSE

Ej, rejs sig op og lad mig se, hvorledes den Jomfru ser ud, som taler saa bespotteligt om Elskov!

TOVE

O, lad mig ligge, jeg ligger nu saa dejligt.

ELSE

Ej, de Øjne ser min Tro ud, som de kunde elske allerede i Morgen! Ej, den Mund ser min Tro ud, som om den drømte om at blive kysset —!

TOVE

Ak, ak! Vi har endnu langt til Hundedagene, og min Pige, som hedder Else, er allerede blevet gal!

ELSE

Ej, de Kinder ser min Tro ud, som om der kunde være nogle store Valmuer inde i hende, som ret snart vilde briste!

TOVE

Vil du ikke hen og danse med din Hjærtenskær?

ELSE

Jo, hjærtens gerne, dersom I vil følge med.

TOVE

Gaa blot! Jeg ligger nu saa dejligt her og ser paa Skyerne.

ELSE

Ej, hvad er der at se paa Skyerne?

TOVE

De er røde af Aftensolskinnet, og Vestenvinden puster paa dem. De kommer løbende hen over Trætoppene i Hælene paa hverandre, og Gud ved, hvor de skal hen? Jeg ligger nu saa dejligt og ser paa dem og Bladene.

ELSE

Ej, hvad er der at se paa Bladene?

TOVE

De kommer svævende gennem Luften, og Majhimlen lyser gennem dem. De kommer brusende ret som et stort Orgelspil, men man maa se paa dem for at høre det. Gaa blot! Jeg ligger nu saa dejligt og glemmer rent, at jeg er til.

ELSE

Men saa dejligt, som I ligger, I kan dog ikke blive liggende her.

TOVE

Jeg bliver nu liggende her til Stjernerne kommer frem paa Himlen. Da flyver jeg langt ind mellem dem og bliver rent borte med det samme.

ELSE

Vil I saa aldrig mere vende hjem?

TOVE

Om hundrede Aar vender jeg hjem, men da er mine Haar blevet kridende hvide.

ELSE

Hør Barnet! Og hvad vil I saa stille op med de kridende hvide Haar?

TOVE

Saa vil jeg være saadan en rolig og smuk gammel Kone, som min Moder var, altid fornøjet og mild imod alle.

ELSE

Hør Barnet! O, I lille Skalk! I ligger jo og ler —

TOVE

Fagre Jomfru, sig mig eders Navn! Tove, Herre!

ELSE

Hvad er det for en Sang?

TOVE

springer op

Hejsa, min lille Bogfinke, kommer du saa? Nu skal du hen og danse med din lille Hjærtens-pærtenskær, og jeg vil plukke mig nogle nydelige Blomster til min Majkrans.

ELSE

Vil I ikke hellere blive liggende, til Stjernerne kommer frem og vente paa den Ungersvend, I drømte om?

TOVE

Jo siden. Men først maa jeg dog binde mig en smuk Majkrans og sætte den paa mit Hoved, for at jeg ogsaa kan være rigtig fager, naar han kommer.

ELSE

Men husk, at dersom I møder den unge Konge, hjælper der ingen Kæremor! I vil uden Naade blive kysset.

TOVE

Haha!

ELSE

Hahaha! ud.

TOVE

alene, nynner mens hun plukker Blomster og binder paa sin Majkrans. Dansemusik høres.

Hr. Hans, Hr. Hans, Hr. Hans fra Dronninggaard, han rev sig i sit røde Haar, sit røde Haar, sit røde Haar, Hr. Hans — O, om nu den Ungersvend kom og bad mig om en Dans, jeg vilde visselig ikke sige nej, nej visselig ikke! Fagre Jomfru, vil I unde mig en Dans? Ja, min Herre, meget gerne, min Herre! Kender I den, Hr. Hans, Hr. Hans? I har ret et Par muntre Øjne, Herre, ret et Par kække Øjne, ret et Par søde Øjne, ret et Par søde, muntre, kække Øjne —! Om han nu rider forbi Højen paany i Aften! Aa, Sliddersladder, Sliddersladder! Hr. Hans — hvor meget sandt der nu kan være i alt det, Else vrøvlede om den unge Konge? O, hvad

er det jeg ser! Saa sandt jeg hedder Tove, det er den selvsamme Ungersvend! Og en anden Herre! Hvem kan det være? Det er vist den unge Konge! Han ser ud til at være ret en kedelig Fyr! Ham selv, saa sandt jeg hedder Tove! O, han har alt faaet Øje paa mig, det er bedst jeg løber. ud.

TREDJE SCENE

VOLMER. FOLKVARD

FOLKVARD

Er I nu vis paa, at det er hende?

VOLMER

Jeg skulde genkende hende paa den anden Side Graven blandt Millionerne.

FOLKVARD

Den Jomfru er i Sandhed fager, Herre.

VOLMER

Ja, Ven, saa fager som den unge Maj.

FOLKVARD

Og endnu sorgløs.

VOLMER

Ja som en Fugl.

FOLKVARD

Og purung og uskyldig.

VOLMER

Ja som en Blomst.

FOLKVARD

Man ser det paa hendes Gang.

VOLMER

Ja og paa hendes Mund.

FOLKVARD

Vil I følge et Venneraad, Herre, saa kommer I med nu og lader den Jomfru fare.

VOLMER

Vil du gøre mig en Venskabstjeneste, saa følger du efter hende og ser hvad Vej, hun tager.

FOLKVARD

Jeg gør det nødig.

VOLMER

Men gør det!

FOLKVARD

Nu, for at gøre Eder en Tjeneste, Herre. ud.

FJERDE SCENE

VOLMER
alene

Den Pige har et Smil saa forunderligt, at jeg kunde leve af at se hende smile. Skade! Skade! Nu ved hun, hvem jeg er! Jeg gav i Aften baade Krone og Kongerige for at være fri for begge Dele! Hej! Er du alt der igen, min lille Fugl!
gaar til Side.

TOVE
kommer hurtig ind

Min Tro! Ja, min Tro er han lige i Hælene paa mig, den Fyr, den Konge! O, gid jeg maatte møde Ungersvenden i den grønne Kofte, saa vilde jeg bede ham om at beskytte mig mod denne Kong Næsvis! Nu, min Ven, skal vi lege Hund efter Hare? ud til venstre.

VOLMER
alene

Saaledes skal det være! Lad Folkvard være Kongen i Aften! Jeg selv vil være den, jeg er for Gud og for mit Hjærte, naar det elsker!

FOLKVARD
kommer ind fra højre

Nej hør, Herre! Jeg jager Eder Vildtet lige i Armene og I lader det løbe forbi. I er min Tro en daarlig Jæger.

VOLMER

Følg efter hende igen og se hvad Vej, hun tager!

FOLKVARD

Nej, Herre, nu kan det være nok.

VOLMER

Jeg beder dig derom.

FOLKVARD

Det er mig imod.

VOLMER

Gør det blot denne Gang.

FOLKVARD

Nu, denne Gang! Men dermed er denne Historie færdig for mit Vedkommende ud tilvenstre.

FEMTE SCENE

VOLMER. TOVE

VOLMER
alene

Jeg elsker dette Barn! Om jeg var Konge tyvetusend Gange, jeg elsker hende! Og jeg vil sige hende, at jeg elsker hende! Om det skulde blive det sidste Ord fra mine Læber, jeg vil sige det! Om Afgrunden aabnede sig derved, jeg vil det!

TOVE
hurtigt ind fra højre

Det kan snart være nok med denne Forfølgelse! Jeg er aldeles opbragt derover! hun faar Øje paa VOLMER. O, er det Eder! O, det var meget heldigt, Herre, at jeg traf Eder!

VOLMER

I kender mig igen?

TOVE

O, straks, straks!

VOLMER

Hvor jeg er lykkelig over dette Møde!

TOVE

I maa beskytte mig, Herre.

VOLMER

Mod hvem?

TOVE

Den Laps, den unge Konge, forfølger mig saa uforskammet.

VOLMER

Den unge Konge, siger I?

TOVE

Han følger mig overalt lige i Hælene. O, det er en latterlig Historie, Herre, men I kommer virkelig til at beskytte mig.

VOLMER

Haha, vær I kun rolig! gør Tegn til FOLKVARD. Ser I! Nu gik han fluks.

TOVE

Ja flov og flad. Jeg tænkte det nok.

VOLMER

Se, hvilken smuk Majkrans I har bundet sætter den paa hendes Hoved. Saaledes! Nu skal I være min Majbrud i Aften. I skulde vide, hvor jeg har været længselsfuld efter at se Eder paany! Og i Nat har jeg drømt om eders skønne Ansigt. Blev I vred for den Blomstergren?

TOVE

O, saa smuk en Blomstergren!

VOLMER

Jeg ser en Blomst smukkere end nogen anden.

TOVE

I min Majkrans?

VOLMER

Nej, paa eders Mund.

TOVE

En Blomst paa min Mund, Herre!

VOLMER

Ja, og nu sprang den ud.

TOVE

Sprang den ud?

VOLMER

Ja, idet I smilte.

TOVE

Haha!

VOLMER

Dersom I gør det endnu en Gang —

TOVE

Hvilket?

VOLMER

Ler saaledes! Saa plukker jeg den! kysser hende. Er I vred for det? O, søde Blomster! kysser hende igen. Er I vred for det?

TOVE

Svarer jeg forstandigt, er jeg ikke oprigtig, og er jeg oprigtig, svarer jeg ikke forstandigt. Men jeg maa gaa, Herre.

VOLMER

Hvorfor?

TOVE

Nu — der kommer Folk.

VOLMER

Jeg vil ledsage Eder, for at I ikke paany skal blive forfulgt af den unge Konge. Maa jeg lægge Armen om Eder?

TOVE

I har alt gjort det, Herre.

VOLMER

Kom, jeg vil fortælle Eder et Æventyr.

TOVE

Et Æventyr?

VOLMER

Om en Ungersvend, som red ud en Aften i Maj og fandt den Jomfru, han skulde elske.

TOVE

Ja i Æventyret, Herre.

VOLMER

Bedst som han red, kom han til en smal Vej, hvor Kirsebærtræerne stod i Blomst.

TOVE

I det Æventyr, Herre.

VOLMER

Bedst som han red kom han til en hvidkalket Gaard, hvor Bjælkeværket var saa frisktjæret, at det endnu dryppede.

TOVE

I det Æventyr, Herre.

VOLMER

I Hjørnet af Muren var en Høj, paa Højen en Lind, under Linden saa han en ung Jomfru. Siden han saa den Jomfru har han vidst, at det var hende, han skulde elske.

TOVE

I Æventyret, Herre.

VOLMER

I bøjer eders Ansigt? I lukker eders Øjne? Eders Mund smiler saa løndomsfuldt rigt?

TOVE

Det Æventyr, Herre!

VOLMER

Kom!

TOVE

Hvor fører I mig hen?

VOLMER

Ind I Æventyrets Rige! han fører hende ud.

SJETTE SCENE

Et Optog af Bønder kommer ind. EN TALER træder op paa en Træstub.

TALEREN

Hjærtens velkommen skal I alle være!

EN STEMME

Tak Mads!

TALEREN

Piger og Karle, Gubber og Kællinger, Koner og Mænd.

EN STEMME

Og Pattebørn og Smaagrise!

TALEREN

Den, som raaber med Smaagrise, kan være det selv, og snak du ikke for højt om Pattebørn, du Gøgemorten! Latter. Nu, Venner, hvorfor har vi vel paa denne skønne Dag forsamlet os saa talrigt her under de grønne Bøge?

EN STEMME

Vel for vor Morskabs Skyld!

TALEREN

Om det er for vor Morskabs Skyld, kunde det vel passe sig at skille Menneskets Slægt til to Sider. Her fjærmer vil

jeg placere dem, der ved at more sig; her nærmer vil jeg placere dem, der ikke ved det. Nu er der to Slags, der ikke ved at more sig. Den første Slags vil jeg sige om, at de ikke vil more sig. Hvad skal vi nu kalde dem?

EN STEMME

Daarekistelemmer!

TALEREN

Just Daarekistelemmer! Den anden Slags vil jeg sige om, at de ikke kan more sig, og hvad skal vi kalde dem?

STEMMER

Somikler! Humlestænger! Lungepibere!

TALEREN

Just Somikler og Humlestænger og Lungepibere! Men nu kunde det vel passe sig at sige i Betragtning af Morskab, at enhver morer sig bedst paa sin Vis. Saadan saa jeg en Søndag Morgen tre Præster danse Skotsk i en Havremark. Maa det nu kaldes Synd?

EN STEMME

Ja, for Havremarken!

TALEREN

Just for Havremarken, lille Jens med Knuden! Men maa det ogsaa kaldes Synd i Betragtning af Præsterne? Jeg mener nej! Hvorledes skal nu det forstaas? Følgendevis og ligefrem som saa: Hvorfor har vi Præsterne?

EN STEMME

For at fede paa dem!

TALEREN

Just for at fede paa dem; men har vi dem ikke ogsaa for at drive Utugten ud af din Krop, din visnæsede Labant?

Derfor siger jeg, i Aften vogte hver Pige paa sin Dyd, som hun har for det samme, og Karlene paa deres Knive! Lad Musikken trille Jer ned i Tæerne, men lad ikke Øllet og Brændevinen trille Jer til Hovedet, at I ikke skal trille omkuld i Græsset og begaa uskikkelige Gerninger! Saa som det hændte her sidst ved Fastelavn, da to Karle stak hinanden ihjæl med mere, alt for den Piges Skyld, som vi alle ved, her fra Sognet! træder ned.

EN STEMME

Hurra for Mads! spredte Hurraraab.

EN BONDE

De Talegaver har vi ligegodt ikke, Frederik.

EN ANDEN BONDE

Nej, det er baade vist og sandt.

FØRSTE BONDE

Men noget Sludder var det ligegodt.

ANDEN BONDE

Ja, det er baade vist og sandt.

FØRSTE BONDE

Men Talegaverne, dem har han.

ANDEN BONDE

Ja, det er baade vist og sandt ud med de andre.

SYVENDE SCENE

FOLKVARD. ELSE

FOLKVARD
kommer ind

Det huer mig ikke, nej, det huer mig ikke! Den Slags Historier begyndes i Kaadhed og Leg — nu, en munter

Ungersvend, en fager Jomfru, hvad kan være mere rimeligt? Men naar Legen er ude, rider Knøsen sin Vej, og Pigebarnet sidder tilbage med Skammen og Svien. Man brænder Pokkers let Fingrene, naar man leger med Ilden. Nu — gik der ikke andet end et Par Fingre i Løbet, da vilde jeg selv lege. Kongen er ubesindig — nu, han er ogsaa brav, men Ild fænger ogsaa i Bravheden, og ingen ulmende Glød kan være mere længselsfuld efter at blive til Flamme end han. Det er Synd for den Jomfru! Dersom jeg endnu havde nogen Tillid til, hvad forstandige Ord formaar i denne Verden, vilde jeg — Else kommer ind. Hvem søger du efter, min Pige?

ELSE

Efter min Jomfru, Herre.

FOLKVARD

Jeg saa din Jomfru for lidt siden.

ELSE

Hvad tog hun sig for?

FOLKVARD

Plukkede Blomster og sang en Vise og lo til Fuglene.

ELSE

Hvor gik hun hen, Herre?

FOLKVARD

Lige ud, lige ud —

ELSE

Ad hvilken Vej?

Folkvard.

Ad de unge Pigers Kongevej, som fører mod Skæbnen.

ELSE

Hvad er det for en Vej?

FOLKVARD

Følg et godt Raad, min Pige. Opsøg din Jomfru og formaa hende til at køre hjem!

ELSE

Hvorfor, Herre?

FOLKVARD

For Følgernes Skyld! Gør det helst straks! ud.

ELSE

Hvorfor kan saadan en Herre nu ikke tale forstaaeligt? Da vilde det være langt lettere at forstaa hans Mening ud.

OTTENDE SCENE

VOLMER og TOVE kommer ind.

Udenfor Scenen høres Pigernes Sang: Det er Lærkernes Tid o. s. v.

VOLMER

Førend vi skilles, tager jeg et Løfte af Eder. Se denne Ring, den har min Moder baaret! Her sætter jeg den paa eders Finger. Lov mig, at I vil bære den, til jeg selv kræver den af Eder igen.

TOVE

Ja.

VOLMER

Lov mig, at naar jeg kræver den af Eder igen, da skal I selv og ingen anden være den, som giver den i mine Hænder.

TOVE

Ja.

VOLMER

Thi det er mig en dyrebar Ring.

Pigernes Sang nærmer sig: Det er Abildens Tid o. s. v.

VOLMER

Sig mig endnu, før vi skilles, kan I fra eders Morbroders Gaard tydeligt høre, naar den store Klokke ringer paa Slottet?

TOVE

Ja.

VOLMER

I Morgen tidlig, naar Klokken paa Slottet ringer første Gang, da er jeg nær ved eders Morbroders Gaard.

Pigerne kommer ind syngende: Det er Bristningens Tid o. s. v.

VOLMER
ud mod den anden Side

Staar I da paa Højen?

FOLKVARD
kommer ind

Er I her, Herre?

VOLMER

Staar I da paa Højen? ud med FOLKVARD.

PIGERNE
synger

og Forløsningens Tid —
Vaagn hvad der blunder!
Brist som et Under
Drøm i mit Sind, det er Bristningens Tid
og Forløsningens Tid drager ud.

NIENDE SCENE

TOVE. ELSE kommer ind.

ELSE

Her staar I! Jeg har søgt efter Eder baade oppe og nede. Jeg begyndte saa smaat at tro, at I var fløjet med Skyerne til Kinesien. Nu maatte min Kæreste ride med Kongen. Skal vi køre hjem, Jomfru! Jomfru! Drømmer I? Hvor er I henne?

TOVE

I Æventyrets Rige.

ELSE

Hvad Pokker gør I der?

TOVE

Lytter.

ELSE

Til fagre Ord! Er I blevet elleskudt, eller hvad er der i Vejen med Eder? Se, Jomfru, se! Der rider Kongen med alle Herrerne! Den sidste er min Kæreste, de to mellemste er den tykke Hr. Palle og den gale Hr. Bengt og forrest rider den unge Konge.

TOVE

Og hvem er han, som rider ved Kongens Side?

ELSE

Aa, det er denne Hr. Folkvard.

TOVE

Folkvard!

ELSE

Kommer I saa, Jomfru? ud.

TOVE

Jeg staar der — du — Folkvard!

Tæppe

ANDEN AKT

FØRSTE OPTRIN

En Sal paa Slottet.

Det er henad Morgenstunden.

FØRSTE SCENE

DRONNINGEN

kommer ind.

Det er allerede ved at dages. Nattetimerne bliver lange, naar man venter. Alt er saa tyst i Nat, at jeg kan høre mit Hjærte banke. Denne Hjærtebanken minder mig om de Foraarsnætter, da jeg laa og lyttede efter hans Fodtrin. Lyden af hans Hests Hovslag paa Stenbroen var nok til at forvolde den. Stille, Hjærte, stille! Vi Kvinder vilde være langt lykkeligere, hvis vi ikke kendte noget til Hjærtebanken og dog foretrækker vi at lide under den Sygdom Aar ud og Aar ind, fremfor slet ikke at kende noget til den. Der er han paa Trappen! Hvor mit Hjærte dog slaar! Han taler med nogen, hvem kan være med ham paa denne Tid af Natten? Formodenlig denne Folkvard, et af de Mennesker, jeg ikke kan udstaa. Det lader til, at han kommer med ind! Han bliver forhaabenlig ikke længe. Jeg vil vente ude paa Svalen, jeg bliver ogsaa nødt til at løsne mit Snøreliv lidt. **Hun gaar ud paa Svalen, men kommer jævnlig til Syne under den følgende Scene, som hun overværer med alle Tegn paa den største Ophidselse.**

ANDEN SCENE

VOLMER og FOLKVARD kommer ind.

VOLMER

Nej, følg med mig ind! Jeg trænger til at tale om, hvad mit Hjærte er fuldt af.

FOLKVARD

I har nu ogsaa været tavs i mange Timer, Herre.

VOLMER

Tror du, at der er en Skæbne til, som venter paa os? Det synes mig, at saaledes maa det være. Fra min tidligste Ungdom har jeg levet i Forventning om en Dag, der skulde bringe mig — nu hvad ved jeg? En stor Befrielse, en Løsning —? Der er en Skæbne til, som venter paa os!

FOLKVARD

I siger det, som den, der ved det.

VOLMER

Vort Liv synes mig tit en Gaade, der ser paa os med Øjne, som siger: Løs mig! Den Gaade har jeg i Aften set paa en ung Jomfrus Mund.

FOLKVARD

Da elsker I!

VOLMER

Ja, Ven, jeg elsker hende!

FOLKVARD

Nu! Og hvad saa?

VOLMER

Hvad saa? Saa ikke mere! Jeg elsker hende, er det ikke nok? Jeg elsker hende, er der mere? Jeg elsker hende og hun ved det.

FOLKVARD

Altsaa dog mere! Jeg frygtede det. For det første, I elsker hende. For det andet, hun ved det. For det tredje, I vil vide, om hun elsker Eder igen.

VOLMER

Hun gør det!

FOLKVARD

For det fjerde, hun gør det! Ja, saa er der jo virkelig ikke mere.

VOLMER

Dog ved jeg endnu ikke, om hun gør det.

FOLKVARD

Da følg en Vens Raad, Herre, lad det være nok med, at I elsker hende og at hun ved det.

VOLMER

Dog gør hun det!

FOLKVARD

Desværre da!

VOLMER

Dog kunde jeg tage fejl.

FOLKVARD

Jeg betænker mig ikke paa at sige: Gid I gjorde det!

VOLMER

Men jeg gør det ikke! Thi hvis jeg tog fejl —!

FOLKVARD

Hvad saa, Herre, andet end at I kom til at dele Skæbne med de Tusinde, som tog fejl og dog levede lige saa vel som før?

VOLMER

Dersom jeg tog fejl, saa elskede jeg hende ikke.

FOLKVARD

Ja saa?

VOLMER

Hun maa elske mig igen, for dersom jeg ikke elskede hende saaledes, at hun maatte elske mig igen, saa elskede jeg hende ikke, saaledes som jeg elsker hende.

FOLKVARD

Man kunde ogsaa sige, at dersom I elskede hende, ikke som I elsker hende, men som I burde elske hende, saa elskede I hende saaledes, at hun ikke elskede Eder igen. Men det gør I altsaa ikke. Nu er jeg ingen Troldmand, som kan gøre Eder til en anden end den, I er. Men jeg er eders Ven og da jeg ogsaa ønsker at være det i Alvor, saa vil jeg blot minde Eder om, at den, som bringer Ulykke over en, som han i Sandhed har kær, han bringer Ulykken over sig selv; thi saaledes har den evige Retfærdighed indrettet Verden. Og dermed vil jeg ønske Eder en god rolig Nat, Herre! ud.

TREDJE SCENE

VOLMER. DRONNINGEN kommer nærmere

VOLMER
alene

Da elskede jeg hende saaledes, at hun ikke elskede mig igen! Saaledes at hun ikke elskede mig igen! Det forstaar jeg ikke. Nej! Jeg elsker saaledes, at jeg vilde give mit Liv for at blive elsket af hende. Og dog! Bragte jeg Skam og Ulykke over dette Barn, da var det bedre —! Tove, min Due, nu har du sovet længe; din Seng er hvid, din Søvn er som en Fugls, dit Kammer er en tyst Helligdom; kun Morgensolskinnet smutter derind; forsigtig for ikke at vække dig, men som en Mus saa vims og nysgærrig klatrer det op ad din Sengestolpe, løber over dit Dynevaar, springer op paa Væggen over dit Hovedgærde — haha! Hyss! Vidste jeg ikke

nok, at dette Kammer gemte en Hemmelighed! Slaa Øjnene op, min dejlige Hemmelighed! Mørke er de af dine Drømme, alvorlige ser de ud mod Dagen, alvorlige og forundrede, som de mødte mine og spurgte dem: Hvem er Du? Er det Dig? Dejlige Øjne, alvorlige Mund, fra hvilket Land kommer I nu? Fra et stille Sommernatsland, hvor Kornmod løfter sig langs Himmelranden og Duggen driver ustanseligt over Græsset? Staar du paa Højen med Øjne saa muntre som to Blomster, der vaagner i Dugg? Staar du paa Højen? Hvad vil jeg dig, Barn? Se dig le! Bringer jeg dig Ulykke? Ulykken ler vi af! Hvor er Ulykken? Jeg ser kun Lykken! Hvor vilde du være mere sikker end i min Arm? Hvem vilde vove at røre ved mit Hjærte?

DRONNINGEN

Jeg! De betragter hinanden i Tavshed.

VOLMER

I!

DRONNINGEN

Jeg! Har I et Hjærte, vil jeg ramme det! Se! Se! Hun griber sig i Haaret og river det ned. Se ret, hvor det er hvidt! Jeg skjulte det for eders Skyld! Se! Se! Og tænk paa det, naar I paany hører fra mig! Løber ud.

VOLMER
alene

Det hadefulde Afskum! Hvor kom hun fra? Hun maa have beluret mig! Men hvilket forfærdeligt Had! Og Haaret, som flagrede om hendes Kinder, mens hun flaaede i det! Modbydeligt! Og denne Kvinde har jeg sandt at sige aldrig ret lagt Mærke til. Nu fik jeg hendes rette Ansigt at se! Hun maa hade mig grænsesløst. Og jeg som hidtil mente, at jeg var hende ligegyldig, som hun er mig! Altsaa en Indbildning! Hvad Hensigt kan hun have med at belure mig? Nu! Nu! Jeg skal vide at være paa min Post. Hvad kommer mine

Sager hende ved? Hvad vedkommer hun mig og mit Liv? Jeg har ikke valgt hende — ud.

FJERDE SCENE

Dagen bryder frem. En hæftig Klokkeringen høres. CHRISTOF og STINE kommer ind hver fra sin Side.

CHRISTOF

Er Fanden sluppet løs?

STINE

Nej, men hans Oldemor er tæt herved. Hov! Hov! Din Heks! Jeg kommer ikke, før jeg kommer. Har du ladet mig sidde oppe og vente den hele Nat, saa kan du selv have godt af at vente. Ja, det er et nydeligt Herskab, man tjener hos, maa man sige.

CHRISTOF

Blid er hun ikke og jeg vilde nødig være gift med hende. Hvad kan der være paa Færde?

STINE

Hun har siddet oppe hele Natten og ventet paa Kongen, pyntet og sminket.

CHRISTOF

Haha!

STINE

Og nu kom Kongen hjem.

CHRISTOF

Hoho!

STINE

Og edderspændt har hun været den hele Dag. ud.

CHRISTOF
alene

Der brænder en god Ild paa den Skorsten og her kommer nu jeg med en skøn Pot Olje. Bare Huset ikke blusser af

over Hovedet paa os! Forsigtighed er en Borgmesterdyd! Jeg vil give hende Medicinen ind i smaa Doser. Det er kedeligt, dersom hun lader mig kalde endnu i Nat, for jeg var just ved at gaa til Ro og er meget søvnig, aajaja!

FEMTE SCENE

DRONNINGEN. PATEREN

PATEREN

Jeg er rystet i mit Inderste.

DRONNINGEN

I skal nu høre Christof bekræfte, hvad jeg har fortalt.

PATEREN

Dette havde jeg ikke ventet.

DRONNINGEN

Forsmædelse paa Forsmædelse! Men nu vil vi lege en anden Leg.

PATEREN

I bør dog ikke handle overilet.

DRONNINGEN

Med denne Tøjte vil jeg gøre kort Proces. Christof, kom hid! Har du udført min Befaling?

CHRISTOF

Ja, Eders Naade!

DRONNINGEN

Fortæl uden Omsvøb!

CHRISTOF

Nuvel, Eders Naade, som I befalede mig, sadlede jeg min Hest —

DRONNINGEN

Spring det over! Traf du Kongen?

CHRISTOF

Ja, i Skoven, Eders Naade, hvor Bønderne holdt en smuk Majfest med liflig Musik og lystig Dans —

DRONNINGEN

Spring det over!

CHRISTOF

Og skønne Taler og nydelige Optog —

DRONNINGEN

Videre! Videre!

CHRISTOF

Og Majbrud og Tyndtøl og hvad mere dertil hører.

DRONNINGEN

Spring over! Hvem var han sammen med?

CHRISTOF

Der var Hr. Folkvard —

DRONNINGEN

Den Nar!

CHRISTOF

Hr. Bengt —

DRONNINGEN

Den Slyngel!

CHRISTOF

Og Hr. Palle.

DRONNINGEN

Den Drukkendidrik! Et nydeligt Selskab!

PATEREN

Sørgeligt! Sørgeligt!

CHRISTOF

Disse Herrer udgjorde Kongens Følge.

DRONNINGEN

Kort og godt, har du set Kongen tale med et ungt Fruentimmer?

CHRISTOF

Naar I ved det —

DRONNINGEN

Hendes Navn og hendes Hjemsted vil jeg vide. Sig det, hvis du ved Besked derom!

CHRISTOF

Hvor skulde jeg vide Besked derom?

DRONNINGEN

Fæho'de!

CHRISTOF

Jeg vidste ikke Besked derom!

DRONNINGEN

Du er en Klodrian som de andre.

CHRISTOF

Jeg vidste ikke Besked derom; men eftersom jeg er en tro Tjener, der ikke sparer nogen Umage, naar det gælder om at opfylde mit Herskabs Ønsker —

DRONNINGEN

Hendes Navn?

CHRISTOF

Omendskønt Gud skal vide, at jeg tjener for en karrig Løn.

DRONNINGEN

Hvor bor hun? Nu!

CHRISTOF

Saa undte jeg mig ikke Rist eller Ro, før jeg havde faaet opsporet, hvem den unge Jomfru var.

DRONNINGEN

Hendes Navn, Slyngel!

CHRISTOF

Hun hedder Tove, Eders Naade og hun bor hos sin Morbror, som har en Gaard Vest for Staden, en Mils Vej herfra og en fager Jomfru er det og blomstrende ung —

DRONNINGEN

Det er nok! Behøver vi at vide mere, Fader? Denne forvorpne Skabning er det, som med sine djævelske Kunster gør alle vore Planer og Forhaabninger til intet. Men jeg ved, hvorledes jeg vil gøre hende uskadelig og her skal smeddes fluks, mens Jærnene gløder. Paatager I Eder at skaffe et Par paalidelige og brugbare Mænd til Veje, Fader, saa vil jeg endnu denne Morgenstund sende dem med Christof til den Gaard, hvor hun bor, og underligt skulde det gaa til, om der ikke viste sig en Lejlighed til at gribe hende og bringe hende i sikker Forvaring til et Sted, som jeg skal vide at finde.

PATEREN

De Mænd, som dertil behøves, paatager jeg mig at skaffe til Veje i Løbet af en Timestid.

DRONNINGEN

Christof skal ledsage Eder med det samme.

CHRISTOF

Jeg takker ærbødigst for den Ære, som er tiltænkt mig, men rent ud sagt, Eders Naade, jeg er ikke gal.

DRONNINGEN

Se, her har Du en Ring af drevent Guld! Hvormeget vil Du anslaa den til? Jeg giver Dig endnu det dobbelte af dens Værd, dersom Du udfører, hvad vi her har planlagt, til min Tilfredshed.

CHRISTOF

Jeg er kun en fattig Tjener, Eders Naade, som maa udføre mit Herskabs Befalinger. Den Lod fik jeg i Verden og

jeg tager den paa mig uden Hensyn til, hvormange Lod denne Ring kan veje, om jeg end ogsaa er villig til at indrømme, at den kaster et vægtigt Lod i Vægtskaalen; thi det er et Vovestykke, Eders Naade, som kan koste mig Halsen, om det skulde gaa galt.

DRONNINGEN

Desto større Aarsag har du til at gaa klogt og forsigtigt til Værks.

CHRISTOF

Men endnu ved jeg ikke, hvor den unge Jomfru skal bringes hen.

DRONNINGEN

Til Klostret i Køng! Jeg staar fra gammel Tid i Venskabsforhold til Abbedissen. Jeg vil give dig en Skrivelse med til hende, som Mændene skal overbringe. Du selv iler fluks her tilbage, saa snart alt er i Orden, for at meddele mig Udfaldet. Følg nu med Pateren.

PATEREN

Kom med mig. Begge ud.

DRONNINGEN
alene

Hun skal forsvinde sporløst og i Tavshed. Hvem har gjort det? Jeg? Hvem kan bevise det? Og skulde det mislykkes! Nu, for en Sikkerheds Skyld vil jeg i Morgen rejse hjem til Ringsted. Men derfor er vi ikke kvit, min Herre! Hvor du end er, min Hævn skal kredse over dig som Høgen. Naar du mindst venter det, slaar den ned! Hej! Kloen i dit falske Hjærte! ud.

ANDET OPTRIN

Morgen i Toves Hjem. Et Stykke af en Have, som er omgivet af en høj Mur. I Hjørnet en Høj.

FØRSTE SCENE

ELSE. TOVE

TOVE
kommer ind

Har Klokken ringet?

ELSE

Det er svært, saa I er morgenduelig! strækker sig og gaber Ojajaja!

TOVE

Har Klokken ringet?

ELSE

Hvad for en Klokke?

TOVE

Klokken paa Slottet?

ELSE

Hvor kan jeg vide, at I mener Klokken paa Slottet? I kunde lige saa godt mene Klokken paa Klostret.

TOVE

Har den ringet?

ELSE

Klokken paa Klostret?

TOVE

O nej, paa Slottet!

ELSE

Jeg har i det mindste ikke hørt det. Ojajaja! Jeg har haft det saadan med Mareridt i Nat, at det endnu sidder mig baade i Hovedet og i Benene. Det kommer der af at køre i Aftentaagen, man skulde aldrig køre i Aftentaagen —

TOVE

Nu ringer det!

ELSE

Nej.

TOVE

Jo!

ELSE

Det er bare Lærker. I disse Morgener er her en hel Verden fuld af Lærker.

TOVE

Hyss!

ELSE

Jo, nu ringer det! Saa er det paa Tide, jeg kommer ind og reder eders Morbroders Seng — ojajaja! ud.

ANDEN SCENE

TOVE. VOLMER

TOVE

stiger op paa Højen

Det ringer, det ringer, det ringer, der er Klokker, som ringer baade oppe og nede, tror jeg. O, god Morgen, Herre! Hører I, hvor skønt det ringer over Verden?

VOLMER

kommer til Syne over Muren

Tak, at I gjorde mig den Glæde.

TOVE

Ringer, ringer, ringer, hør!

VOLMER

I ser ud, som om I nylig var blevet tvættet i Dugg! Hvor har I været? Har eders Drømme været saa smukke? Tør jeg tro, hvad jeg læser i eders Ansigt?

TOVE

Kan I læse i mit Ansigt?

VOLMER

Jeg læser deri, at I er glad, at ogsaa jeg er med i eders Glæde, at I giver mig Lov til at elske Eder —

TOVE

Elsker I mig rigtig?

VOLMER

Jeg ved ikke, om jeg elsker Eder rigtig, jeg ved blot, at jeg elsker Eder.

TOVE

Jeg kan ikke forbyde Eder at elske mig. Selv om jeg kunde, vilde jeg ikke, selv om jeg vilde, kunde jeg ikke —

VOLMER

Kunde I ikke?

TOVE

Ringer, ringer, ringer — Nej! Vi lever i saa skøn en Verden, Herre! Hvorfor er I saa utaalmodig?

ELSE
kommer ind

Jomfru!

TOVE

I maa ride, Herre, det er min Pige.

VOLMER

Har hun set mig?

TOVE

Jeg tror det ikke, men rid!

VOLMER

Tove, tænk paa mig som den, jeg er for Eder i denne Stund. Lad ingen gøre mig til en anden i eders Øjne end den, jeg nu er!

TOVE

Hvorledes kunde det ske?

VOLMER

Naar nogen forsøger derpaa, da husk, hvad jeg bad Eder om! Paa Gensyn!

TOVE

Paa Gensyn!

VOLMER

Snart?

TOVE

Naar I vil! Volmer bort.

TREDJE SCENE

TOVE. ELSE

ELSE

stiger op paa Højen

Hvem var det, I talte med?

TOVE

En Ravn, som fløj forbi.

ELSE

Det var en løjerlig Ravn! O!

TOVE

Hører du, hvor det ringer?

ELSE

Ja, det syntes mig jo nok!

TOVE

Ringer, ringer, ringer.

ELSE

Men hvor kunde jeg tro!

TOVE

Ringer, ringer, ringer.

ELSE

Men det syntes mig jo nok, at jeg saa min Kæreste ride forbi.

TOVE

Ringer, ringer — din Kæreste! Ja, det er jo ogsaa din Kæreste.

ELSE

Ser I ham først nu?

TOVE

Nej, jeg saa ham allerede i Aftes.

ELSE

I var nok for optaget af at tale med hans Herre?

TOVE

Ringer, ringer — hans Herre! Det er jo ikke hans Herre.

ELSE

Er det ikke hans Herre?

TOVE

Er han ikke Livsvend hos Kongen?

ELSE

Jo, min Tro er han Livsvend hos Kongen.

TOVE

Nu —

ELSE

Nu?

TOVE

Saa er det altsaa ikke hans Herre!

ELSE

Hvem er ikke hans Herre?

TOVE

Den Herre der!

ELSE

Den Herre der?

TOVE

Er ikke hans Herre.

ELSE

Jo, min Tro, er det hans Herre!

TOVE

Nej, min Tro, er det ikke hans Herre!

ELSE

Jo, min Sæl, er det hans Herre, nu bandte jeg!

TOVE

Nej, min Sæl, er det ikke hans Herre, nu bandte jeg!

ELSE

Er den unge Konge ikke hans Herre?

TOVE

Jo, den unge Konge.

ELSE

Nu?

TOVE

Nu?

ELSE

Den unge Konge er hans Herre og den unge Konge rider dér!

TOVE

Hvor?

ELSE

Der!

TOVE

Der?

ELSE

Rider den unge Konge, ja, som er hans Herre.

TOVE

Haha!

ELSE

Haha!

TOVE

Kender du ikke den Herre, eller vrøvler du med Forsæt?

ELSE

Kender I ikke den Herre, eller spiller I bare Komedie?

TOVE

Den Herre har jeg talt med i Aftes. Ned fra Højen.

ELSE
efter hende

Da har I talt med den unge Konge i Aftes.

TOVE

Siger du, at jeg har talt med den unge Konge, da kan du gaa din Vej! Den Herre har jeg talt med i dette Øjeblik.

ELSE

Da har I talt med den unge Konge i dette Øjeblik.

TOVE

Siger du, at jeg har talt med den unge Konge, saa er vi to færdige!

ELSE

Jomfru dog!

TOVE

Gaa din Vej!

ELSE

Men Jomfru dog!

TOVE

Du er en kedelig og ondskabsfuld Pige!

ELSE

Men hvem er da den Herre, naar det ikke er Kongen?

TOVE

Den Herre hedder Folkvard.

ELSE

Folkvard!

TOVE

Just Folkvard!

ELSE

Hvem har sagt, at han hedder Folkvard?

TOVE

Du selv.

ELSE

Jeg?

TOVE

Just du!

ELSE

Naar har jeg sagt, at han hedder Folkvard?

TOVE

I Gaar Aftes, om du vil vide det.

ELSE

Jeg! Nej, jeg har sagt, at det var den unge Konge.

TOVE

Nej, du har sagt, at han hed Folkvard!

ELSE

Hr. Folkvard var den Herre med den hvide Fjer.

TOVE

Nej, den Herre med den hvide Fjer var den unge Konge.

ELSE

Hr. Folkvard var i mørkebrun Kofte.

TOVE

Nej, det var den unge Konge, som var i mørkebrun Kofte.

ELSE

Nej, den unge Konge var i grøn Kofte.

TOVE

Nej, Hr. Folkvard var i grøn Kofte.

ELSE

Den unge Konge havde en rød Fjer

TOVE

Nej en hvid!

ELSE

Nej!

TOVE

Jo!

ELSE

I er galen!

TOVE

Nej, det er dig, som er blevet forrykt!

FJERDE SCENE

THORVALD

kommer ind

Godmorgen!

ELSE

Du kommer som du var kaldet.

THORVALD

Jeg bringer Hilsen fra min Herre, Jomfru.

TOVE

Hvem er din Herre?

THORVALD

Den unge Konge, Jomfru.

TOVE

Du lyver, Mand!

THORVALD

Nej, Jomfru.

TOVE

Hvad Farve har din Herres Fjer?

THORVALD

Rød!

TOVE

Og hans Kofte?

THORVALD

Grøn, Jomfru! Min Herre lader Eder spørge, om I vil forunde ham en Samtale straks.

ELSE

Nej, det vil min Jomfru ikke.

THORVALD

Hvem spurgte dig? Min Herre beder Eder, om I vil forunde ham en Samtale, Jomfru?

ELSE

Hils din Herre, at min Jomfru har ikke noget at tale om med din Herre.

THORVALD

Hvem spurgte dig? Min Herre spørger Eder, Jomfru —

TOVE

Hils din Herre og sig, at jeg har intet at tale om med Kongen.

ELSE

Hører du ikke, hvad min Jomfru siger? Hun har ikke noget at tale om med Kongen.

THORVALD

Skal jeg bringe den Besked?

ELSE

Hørte du det ikke? Bed din Herre om at holde sig fra vore Døre herefter!

THORVALD

Nu — ud.

FEMTE SCENE

ELSE. TOVE

ELSE

Himmel! Himmel! Jomfru, I har taget fejl!

TOVE

Ja!

ELSE

Det er den unge Konge, I har talt med i Aftes!

TOVE

Ja!

ELSE

Og I har troet, det var Hr. Folkvard! Himmel! Himmel! I har faaet ham kær!

TOVE

Siger du, at jeg har faaet den unge Konge kær!

ELSE

Der har vi Æventyrets Rige! Himmel! Eders Ansigt var jo ogsaa tindrende af Lyksalighed.

TOVE

Siger du, at jeg har faaet den unge Konge kær, saa vil jeg jage dig paa Porten fluks, saa vil jeg rejse herfra endnu i Aften, saa vil jeg rejse bort til et Sted, hvor ingen kender mig — — ud.

ELSE

Jomfru! Tove! Tovelil! Jomfru! Lad mig endnu en Gang møde den Kongelaps, saa skal han faa at vide, hvad han er! ud.

SJETTE SCENE

VOLMER
kommer ind

Hun er gaaet! Nu, vi faar se! Af hendes egne Læber vil jeg høre min Dom. Banker paa Huset. Hov! Halløj!

ELSE
indenfor

Hvem banker?

VOLMER

Luk mig op, Else, og lad mig komme til at tale med din Jomfru!

ELSE
i et Vindu

Hvad ønsker I, Herre?

VOLMER

Jeg ønsker at tale med din Jomfru.

ELSE

Min Jomfru, Herre, kan ikke tale med nogen, hun er blevet syg.

VOLMER

Er hun blevet syg?

ELSE

Ja, Herre, det er en sørgelig Historie. Det skulde ikke undre mig, om hun tager sin Død derover. Men jeg haaber rigtignok, at en retfærdig Straf maa ramme den Usling, som har forvoldt det. Farvel, Herre —

VOLMER

Bi lidt! Du taler om en, som har forvoldt det.

ELSE

Ja, en Usling, Herre! Farvel, Herre! Smækker Vinduet i.

VOLMER

Min Skæbne vil jeg høre af hendes egen Mund! — Thorvald!

SYVENDE SCENE

VOLMER. THORVALD kommer ind.

THORVALD

Herre!

VOLMER

Kan du endnu tydeligt erindre den unge Jomfrus Svar?

THORVALD

Tydeligt, Herre.

VOLMER

Sig det Ord for Ord.

THORVALD

Hils din Herre, sagde hun, og sig, at jeg har ikke noget at tale om med Kongen.

VOLMER

Med Kongen, sagde hun?

THORVALD

Ja, Herre.

VOLMER

Er jeg to Personer? Er jeg i Dag en anden end i Gaar? Var det alt, hvad den unge Jomfru sagde?

THORVALD

Nej, Herre, da jeg traadte herind og hilste God Morgen, spurgte hun mig, hvem min Herre var.

VOLMER

Hvem din Herre var?

THORVALD

Ja, Herre, og fluks endnu førend jeg havde faaet mit Ærende sagt.

VOLMER

Hvad svarede du?

THORVALD

Hvad skulde jeg svare andet, Herre, end at Kongen er min Herre?

VOLMER

Nej, og hvad sagde hun til det?

THORVALD

Dertil svarede hun — du lyver, Mand!

VOLMER

Du lyver Mand! Fortørnet?

THORVALD

Ja, Herre, og med et Skridt mod mig, næsten som hun vilde slaa.

VOLMER

Men du løj ikke, du løj ikke!

THORVALD

I havde ikke befalet mig at lyve, Herre.

VOLMER

Om du havde sagt Sandheden tusende Gange, blev jeg derfor en anden, end den jeg er!

THORVALD

Derpaa, Herre, spurgte hun mig endnu om Farven paa eders Fjer og eders Kofte, hvortil jeg svarede som sandt er, at Fjeren er rød og Koften grøn.

VOLMER

Og derpaa gav hun dig det Svar, at hun havde intet at tale om med Kongen.

THORVALD

Ja, Herre, men først da jeg spurgte tredje Gang.

VOLMER

Saa du hendes Ansigt?

THORVALD

Hun var bleg, Herre.

VOLMER

Bleg —

THORVALD

Ja, Herre, og tavs.

VOLMER

Tavs —

THORVALD

Ja, Herre, og grublende, og hun saa ikke op fra Jorden.

VOLMER

Nu! Ligemeget! Af hendes egen Mund vil jeg høre Svaret. Gaa hen til Huset og bank paa! Du kan sige, at du vil tale med din Kæreste. Naar hun lukker op, sig saa følgende: Min Herre kræver den Ring tilbage, som han i Aftes gav til Jomfru Tove!

THORVALD

Ja vel, Herre! banker paa Hov! — Halløj!

ELSE
indenfor

Hvem banker?

THORVALD

Luk op, Else, det er mig, Thorvald!

ELSE
i Vinduet

Jeg lukker ingen op.

THORVALD

Min Herre kræver den Ring tilbage, som han i Aftes gav til Jomfru Tove.

ELSE

Jeg ved ikke af nogen Ring at sige.

THORVALD

Jeg ikke heller. Jeg siger kun, som man har befalet mig, min Herre kræver den Ring tilbage, som han i Aftes gav til Jomfru Tove.

ELSE

Den Ring skal han snart faa bort.

VOLMER

Vent udenfor! THORVALD ud.

OTTENDE SCENE

VOLMER
alene

Bleg, tavs og grublende, og hun saa ikke op fra Jorden! En Usling, den som har forvoldt det, en Usling! O, men jeg er gal! Jeg tænker ikke paa, om hun lider, jeg tænker paa om hun elsker mig. Kongen elsker hun ikke, nej; men mig, mig har hun elsket! I hendes Øjne har jeg set det, paa hendes Mund har jeg læst det! Ord lyver, men en ung Kvindes uskyldige Ansigt lyver ikke! Lyver det, hvad er saa Sandhed? Mine Øjne kan tage fejl af mange Ting; men skulde de tage fejl af Lykken, den Dag de saa den, naar turde jeg da forlade mig paa dem? TOVE kommer ind.

TOVE

Her er eders Ring.

VOLMER

I kommer dog.

TOVE

Jeg lovede at give den i eders egne Hænder.

VOLMER

Hvem gav I det Løfte?

TOVE

En anden end I.

VOLMER

Behold Ringen til den rette Ejermand kommer og kræver den!

TOVE

Tag Ringen, Herre, den rette Ejermand kommer ikke.

VOLMER

Behold den til Erindring om ham; thi kommer han ikke, da maa han være død. Vær vis paa det! Thi levede han, da vilde han opsøge Eder og komme, hvor I end var. Vær vis paa det! Thi han elskede Eder!

TOVE

Jeg kender Eder ikke, Herre.

VOLMER

Og dog er det kun faa Minutter siden, da kendte I mig vel.

TOVE

Jeg kender ikke Kongen vil gaa.

VOLMER
efter hende

Har Kongen ingen Skikkelse, ingen Røst, intet Ansigt, ingen Sjæl? Er han blot en Tanke? Er han intet Menneske?

Kan han ikke elske? Opløft eders skønne Øjne og se mit Ansigt! Hvorledes kan I kende mig, naar I ikke vil værdiges at se mit Ansigt? Hvad Forskel ved I mellem mig og ham, I kendte?

TOVE

Han løj ikke.

VOLMER

Nej, han løj ikke! Thi løj min Mund, da den sagde, at jeg elskede Eder, da er jeg Løgn fra Sjælens Rod og Grundvold.

TOVE

Farvel.

VOLMER

I maa dog høre mig! Hvad forlanger jeg af Eder? Intet! Sig, jeg skal gaa, jeg gaar! Sig, det skal være sidste Gang, jeg ser eders Ansigt, det bliver sidste Gang! Sig, at I hader mig og foragter mig, had mig, foragt mig, jeg har fortjent det, omendskønt min Brøde var ene den at elske Eder! Men sig ikke, at I aldrig har elsket mig! Sig ikke, at der aldrig var en Stund, da I havde mig kær! For Guds Skyld, sig det ikke! Thi da farer jeg vild i Verden, da ved jeg ikke, hvor mit Liv er, da taber jeg Troen paa min Sjæl! Elsker I mig?

TOVE

Nej!

VOLMER

I har dog elsket mig.

TOVE

Nej.

VOLMER

Om jeg ikke var Kongen, da elskede I mig nu.

TOVE

Om I ikke var Kongen! Nej, nej, nej!

VOLMER

Nej, nej, nej! Hvem lærte Eder at sige nej saa roligt, fagre Jomfru? Eders Ansigt er saare dejligt, men det lyver

smilende, og eders Haand har trykket mig en Bjældehue over Ørene, mens jeg kyssede den! Hører I mine Bjælder, hvor de klinger! Le, fagre Jomfru, le med eders skønne Mund! En større Nar kommer I aldrig til at le af! ud.

NIENDE SCENE

TOVE
alene

I glemte eders Ring. O, er her sket noget? Nej, her er jo intet sket. Det er blot den Bedrøvelse, som sidder her, oja, den Bedrøvelse, og jeg kan ikke sukke den bort. Men det vil snart gaa over, og i Morgen vil jeg rejse til min Moster i Jylland. tager Plads paa en Bænk. Jeg vil gemme dig, Ring, thi du var ham dyrebar, og du var med mig i Æventyrets Rige. Og den rette Ejermand kommer ikke for at kræve dig tilbage, nej, thi han er død. O, er her sket noget? Nej, her jo intet sket. Det er blot den Bedrøvelse, den Bedrøvelse, oja den Bedrøvelse — — — hun bliver siddende med bøjet Hoved.

CHRISTOF
kommer ind med to Mænd

Nu hurtigt! Kappen over Hovedet paa hende! Pas paa, at hun ikke skriger! de kaster Kappen over hende.

TOVE

Hjælp!

CHRISTOF

Stop Munden paa hende, for Satan! Ad Bagvejen! Ad Bagvejen! Og nu i en strygende Fart til Klostret, Folk! Mændene bærer TOVE ud. Det er min Sæl ikke den bare Moro at gaa paa Jomfrurov! Av for Fanden, jeg er saa øm i Knæene som en Munk i den syvende Bodstime, men jeg har da ogsaa snart ligget krum i en stiv Klokketime! Pokker maa vide, hvad det er for et Rend, her har været i Huset! Forsigtighed skader vist ikke. Saa for en Ulykke! kryber i Skjul bag ved Bænken

TIENDE SCENE

THORVALD og ELSE kommer ind.

ELSE

Jomfru! Jomfru!

THORVALD

Jomfru! Nej, her er hun ikke.

ELSE

Det var grangiveligt, som jeg hørte hende skrige.

THORVALD

Hun maa være i Huset.

ELSE

Vent, jeg løber ind for at se, om hun er paa sit Kammer.

ud.

THORVALD

Her ligger hendes ene Sko, det er nu for Resten løjerligt nok. Halløj! Hvad er det for noget? Hvad er du for en?

CHRISTOF

Jeg!

THORVALD

Hvad bestiller du her?

CHRISTOF

Jo, jeg sidder her og hviler mig.

THORVALD

Hviler dig!

CHRISTOF

Ja, og ser paa Blomsterne, de er nydelige.

THORVALD

Det er et løjerligt Sted, du har valgt.

CHRISTOF

Det har jeg for Resten slet ikke tænkt paa. Men I har Ret. Stedet er lidt løjerligt.

THORVALD

Kom frem og lad mig se lidt paa dig! Skulde jeg ikke have set dit Ansigt før?

CHRISTOF

Nej, men jeg har et almindeligt Ansigt og derfor tror I det.

THORVALD

Tjener du ikke hos Dronningen?

CHRISTOF

Nej, det er min Broder. Vi er Tvillinger. Han ligner mig paa et Haar, bedste Ven, paa et Haar vil liste bort.

THORVALD

Bi lidt! Har I saadant Hastværk!

CHRISTOF

Nu, ikke just Hastværk, men siden det har vist sig at være en Misforstaaelse med vort Bekendtskab, saa mener jeg, det er paa Tide, at vi skilles.

THORVALD

I bliver her!

CHRISTOF

Gudbevares! Haandgribeligheder bøjer jeg mig for. Jeg er en Fredens Mand, som kun bærer Vaaben for Fredens Skyld, som man siger.

ELSE

kommer ind

O, min Jomfru, min Jomfru! Det skulde ikke undre mig, om hun har gjort en Ulykke paa sig selv. Hun er ikke som vi andre. Hvad er det for en?

THORVALD

En Fyr, som jeg har fanget her i Haven, hvor han havde skjult sig. Det skulde ikke undre mig, om han vidste Besked om din Jomfru.

ELSE

Dersom I ved, hvor min Jomfru er, saa sig det!

CHRISTOF

Jeg sværger højt og dyrt og helligt, at jeg ikke ved Besked om nogen Jomfru eller har haft noget med nogen Jomfru at gøre i umindelige Tider.

THORVALD

Tag her mit Horn! Gaa op paa Højen og tud, saa godt du kan! Jeg ser helst af visse Grunde, at det bliver Kongen, som kommer til at forhøre denne Slyngel. Maaske kan han endnu høre det, naar du blæser.

(Else op paa Højen).

CHRISTOF

Naar I kalder mig en Slyngel, fornærmer I mig; men jeg tilgiver Eder, eftersom jeg nødsages til at indrømme, at jeg har Skinnet mod mig.

THORVALD

Er han endnu i Sigte?

ELSE

Han rider langsomt. blæser Han vender om!

CHRISTOF

I Bevidstheden om min Uskyldighed afventer jeg med frejdigt Sind Begivenhedernes Gang.

ELSE

Han kommer strygende alt hvad Remmer og Tøj kan holde!

CHRISTOF

Dog vil jeg indrømme, at jeg har gjort mig skyldig i en Uforsigtighed.

ELSE

Han er her!

CHRISTOF

Og helst saa jeg, Ven, at I for gode Ord og en passende Sum i rede Penge lod mig løbe min Vej, mens Tid er.

ELSE

Og af Hesten med det samme!

CHRISTOF

Hvad jeg har paa mig vil jeg give Eder.

THORVALD

Hold Mund!

ELVTE SCENE

VOLMER kommer ind.

ELSE

Min Jomfru, Herre, min Jomfru, min Jomfru! De har myrdet hende, eller hun har gjort en Ulykke paa sig selv, eller her har været Røvere, som har slæbt hende bort. O, det er altsammen eders Skyld, Herre.

VOLMER

Hvad er det du siger, Pige?

THORVALD

Kort og godt, Herre, den unge Jomfru er forsvundet eller synes at være det; men her har jeg en Fyr, som sikkert kan give Besked om Sagen.

VOLMER

Den Mand skulde jeg kende! Ej, ej! Gaa til Side, jeg

vil selv tage denne Slyngel i Forhør! Nu hurtig, Slyngel! Frem med Sandheden!

CHRISTOF

Sandheden, naadige Herre, er den, at jeg kun er en ringe Tjener, som maa adlyde de Befalinger, jeg faar.

VOLMER

Jeg bryder mig ikke om at vide, hvis Befalinger du udfører. Hvor Jomfru Tove er, vil jeg vide! Og ved den almægtige, trækker blank hvis du ikke skynder dig! —

CHRISTOF

Hvis I stikker mig ihjæl, naadige Herre, vil I aldrig faa at vide, hvor Jomfru Tove er.

VOLMER

Nej, med ved Hjælp af et Par Tommelskruer skal vi vel faa Sandheden ud af dig.

CHRISTOF

Herre, jeg er en fattig Mand. —

VOLMER

Her! Se! Her har du Guld!

CHRISTOF

Saaledes stillet mellem Pinebænken og Dukater, vilde jeg i Sandhed være en Helt, om jeg holdt Stand. Men fra Moders Liv var min Bestemmelse en anden.

VOLMER

Hvor er Jomfru Tove?

CHRISTOF

I Køng Kloster, naadige Herre. Men om hun endnu er der om en Time eller to, det tør jeg ikke sige.

VOLMER

Det skal koste dit Liv, om du narrer mig.

CHRISTOF

Naadige Herre, jeg har mit Liv mere kært, end I synes at mene.

VOLMER

Thorvald, jeg rider gennem Staden til Køng Kloster. Ved Slottet stiger du af og lader Herrerne, hvem af dem, du træffer, vide, at de skal følge mig fluks. Denne Fyr her tager vi mellem os. — Hav et Øje med ham.

THORVALD

Jeg skal bestandig være ham saa nær, at han skal kunne mærke denne Spids i Omegnen af sine Ribben.

CHRISTOF

Men vær for Himlens Skyld forsigtig!

VOLMER

Og nu lader vi Hestene løbe!

THORVALD

Kom! alle ud undtagen ELSE.

ELSE

alene

Mage til Dag har jeg ikke oplevet siden den store Ildebrand!

TREDJE OPTRIN

I Klostergaarden.

ABBEDISSEN omringet af NONNERNE.

NONNERNE

i Kor

Til Skoven! Til Skoven! Vi vil i Skoven.

ABBEDISSEN

Stille! Vil I paa Stedet tie stille!

NONNERNE

Til Skoven! Til Skoven! Vi vil i Skoven!

ABBEDISSEN

Den første, som aabner Munden, bliver puttet i Kælderen!

NONNERNE

Til Skoven! Til Skoven! Vi vil i Skoven!

ABBEDISSEN

Det er jo et formeligt Oprør. Fra i Dag af er der ikke mere noget, som hedder Kirsebærmarmelade om Aftenen.

NONNERNE

Til Skoven! Til Skoven! Vi vil i Skoven!

ABBEDISSEN

Det er skammeligt, som I behandler mig! I misbruger min Mildhed paa det skændigste!

NONNERNE

Til Skoven! Til Skoven! Vi vil i Skoven!

ABBEDISSEN

I vil angre, at I har opført Jer saaledes, naar jeg er død og borte og I har faaet en Abbedisse, som lader Jer piske med Skorpioner. Blot er det da for sent, naar mine Ben alt smuldrer hen? Græder.

SØSTER IDA
kommer ind

Kom! Kom! Der holder to Mænd udenfor Porten med saadan en stor Pakke!

ABBEDISSEN

O, da er det saamænd paany den kære Hr. Jørgen paa Iselingen, som sender os nogle af sine lækre Sødmælksoste!

NONNERNE

O! Sødmælksoste! Ah!

SØSTER IDA

Den er saa stor!

ABBEDISSEN

Skulde det være en hel Flæskeside?

EN NONNE

Eller en Tønde Godtøl?

ABBEDISSEN

Eller en Spædekalv?

EN ANDEN NONNE

Eller et Fad Most?

ABBEDISSEN

Den mageløse Mand! Alle ud.

ANDEN SCENE

Abbedissen og Nonnerne kommer ilsomt tilbage. TOVE bæres ind af to Mænd, som lægger hende paa en Bænk i Gaarden. Hun er fra øverst til nederst indviklet i Tæpper og Kapper

NONNERNE
skriger og ler

O! Den er levende! Den spræller! Haha! Pas dog paa! Det er en Gris! Det er en Kalv! Det er et Lam!

ABBEDISSEN

Gør den noget, min gode Mand?

MANDEN

Jeg tror det ikke, men man kan jo aldrig vide. Her er en Skrivelse til Abbedissen. Farvel! ud.

ABBEDISSEN
læser

O! Fra Dronningen! Det maa jeg sige! læser

EN NONNE

Jeg tør dø paa, at det er en Gris. Jeg hørte tydeligt, at den gryntede.

SØSTER JDA

Pas dog paa, at den ikke slipper løs og bider os!

FLERE NONNER

Se ad! Luk op for den!

FØRSTE NONNE

Ikke for nogen Pris i Verden!

SØSTER IDA

Jeg vil blot sige Jer, at dersom det er en Tyrekalv, kan den stange med sine Horn.

EN BONDSKTALENDE NONNE

La' mæ komme te', jæ har før hat med Kretur at gøre.

TOVE søger at befri sig, alle Nonnerne skriger og flygter.

ABBEDISSEN

Jeg gennemskuer det hele. Skinsyge, Kabale, Rænker! O, jeg har en fin Næse, jeg har ikke for ingenting tilbragt ti af mine bedste Aar ved Hertugens Hof! Her gælder det om at handle med Takt og Fasthed. Frem. Gaa allesammen ind! Jeg har ikke Brug for Jer! Forlad Gaarden allesammen!

Det lykkes TOVE ved en sidste Anstrengelse at komme fri. Hun rejser sig overende paa Bænken.

NONNERNE

nærmer sig

O! Du altstyrende! Et Menneske! Jeg havde det paa Fornemmelsen! Et ungt Pigebarn! Hellige Jomfru!

ABBEDISSEN

Ja, nu maa Sagen gaa sin Gang.

TOVE

Er der ikke en af Jer, som vil give mig lidt Vand?

SØSTER IDA

Skynd Jer, hun besvimer! Hvor har du ondt? Støt dig til mig! Du skal ikke være forskrækket.

TOVE

Hvor er jeg egentlig?

SØSTER IDA

I Klostret! hvisker hurtig Jeg forstaar godt, hvorledes det hele er gaaet til.

TOVE

Gør du?

SØSTER IDA

Hyss! Du kan fortælle mig det altsammen siden! En Nonne bringer Vand Her er Vand! Drik! hvisker Er det en han eller en hun?

TOVE
drikker

Hvem?

SØSTER IDA

Den, som har ladet dig bortføre. Hyss! Jeg skal sørge for, at vi bliver ene, saa kan du fortælle mig det hele.

Stærk Banken paa Porten.

ABBEDISSEN

Igen!

VOLMERS RØST

Luk op! Luk op! Eller vi sprænger Porten!

ABBEDISSEN

Min Gud! Kom! Kom! Hvad kan dog dette betyde?

Alle ud, undtagen Tove, Søster Ida og Søster Clara.

TREDJE SCENE

TOVE. SØSTER IDA. SØSTER CLARA

SØSTER CLARA

Ulykkelige, hvad har du dog gjort?

SØSTER IDA

Nu! Skynd dig nu lidt! Nu kan du fortælle mig det hele.

SØSTER CLARA

Du fører vist et forfærdeligt Liv ude paa Syndens oprørte Hav.

SØSTER IDA

Er du gift og har en Elsker og er det ham, som har bortført dig?

Søster Clara

O, hvorfor vil du dog ikke vende om, mens der endnu er Tid?

SØSTER IDA

Er det maaske en skinsyg, som du har sagt nej til?

SØSTER CLARA

Tro mig dog, ogsaa for dig er der Frelse!

SØSTER IDA

Eller en, som du ikke maa faa for dine haardhjærtede Forældre?

FJERDE SCENE

ABBEDISSEN og NONNERNE kommer tilbage

VOLMERS RØST

Luk op! Luk op! Eller vi sprænger Porten!

ABBEDISSEN

Lad Søster Portnerske spørge dem, hvad de vil! Ja, Børn, det er en græsselig Stilling, vi er i! Vi kan dog virkelig ikke

lukke disse vilde Mandfolk ind i Klostret. Det vilde stride mod vore strenge og hellige Ordensregler og hvad vilde vi ikke udsætte os for! Stærke Slag paa Porten.

NONNERNE

Hvad skal vi dog gøre? O! De myrder os! De skænder os! Man har hørt om den Slags Ting før!

EN NONNE
kommer ind

De siger, at de vil gennemsøge Klostret fra øverst til nederst, indtil de finder en ung Jomfru, som er blevet bragt hertil mod sin Vilje.

TOVE
træder frem

Det maa være mig!

ABBEDISSEN

Lukke op kan der ikke være Tale om, før vil jeg lade dem nedbryde disse fredhellige Mure Sten for Sten. Men en anden Sag er det, at under disse skæbnesvangre Forhold —

EN NONNE
kommer ind

Søster Portnerske har lukket op!

ABBEDISSEN

Hvor tør hun vove?

NONNEN

De har givet hende Penge.

VOLMER, FOLKVARD. BENGT, PALLE kommer ind. Nonnerne skriger og flygter til alle Sider.

VOLMER

Hvor skjuler I den unge Jomfru, som er blevet bragt hertil mod sin Vilje? Her hjælper ingen Udflugter!

ABBEDISSEN

Der staar Personen. Til FOLKVARD Eders Arm, min Herre! Jeg stiller mig under eders ridderlige Beskyttelse Ud ved FOLKVARDS Arm.

BENGT

Kissemissemav!

PALLE

Putteputteputte! Begge ud efter Nonnerne.

FEMTE SCENE

VOLMER TOVE.

TOVE

O, jeg har været forfærdelig bange! Skjuler sit Ansigt ved hans Skulder Du vil dog vel ikke gaa fra mig paany?

VOLMER

Aldrig! Aldrig!

TOVE

Jeg elsker dig jo.

VOLMER

Slippe dig, naar jeg har fundet dig! Er du ikke Livet og Lykken? Har jeg dig ikke i min Favn?

TOVE

O, det er jo dig, det er jo dig, det er jo dig!

VOLMER

Ved du nu, hvem jeg er?

TOVE

Den jeg elsker, ingen anden!

VOLMER

Men du! Hvem er du? Lad mig se dit Ansigt! du er vidunderlig! Nu ser jeg først dine Øjne! Du har jo faaet to nye Øjne! Der er Taarer i dem.

TOVE

Af Lykke!

VOLMER

De ler!

TOVE

Af Lykke! O, hvor er vi dog?

VOLMER

Udenfor Verden, du elskede!

TOVE

Paa en Ø i Havet?

VOLMER

Ja, skyllet i Land!

TOVE

Vi to alene?

VOLMER

Ja, saaledes fandt vi os.

TOVE

Jeg er jo hos dig!

VOLMER

Midt i Klostergaarden. Se dig om!

TOVE

Lykken har vi hos os!

VOLMER

Ja, der hvor vi to er, er Lykken nu ogsaa! Kom! Fører hende ud.

SJETTE SCENE

SØSTER IDA kommer ind. Derefter BENGT

BENGT

Kissemissemav!

SØSTER IDA

Miav! Miav!

BENGT

Holder du af Fløde, Missekat?

SØSTER IDA

Rødgrød med Fløde er min Livret.

BENGT

Jeg vil sætte en Skaal med Fløde til dig udenfor Porten, dersom du vil løbe din Vej.

SØSTER IDA

Er det eders Alvor?

BENGT

Alvor eller Spøg, Missekat, det kommer ud paa et, naar du bare morer dig derover.

SØSTER IDA

Alvorlig talt, min Herre, jeg er her ikke af Lyst. Sæt at jeg indvilgede i at lade Eder bortføre mig, hvorledes vilde I da gribe Sagen an?

BENGT

Lige ud ad Landevejen. Fremgangsmaaderne er vel forskellige, men Begyndelsen og Enden er altid den samme.

SØSTER IDA

Lad os begynde med Begyndelsen.

BENGT

Først giver du mig et Kys, Missekat.

SØSTER IDA

Er det nødvendigt?

BENGT

Jeg plejer at tage Forskud for en Sikkerheds Skyld og det hører med til en regelret Bortførelse.

Søster Ida

Det kan vi tale om bagefter. Hvad saa?

Bengt

Saa favner jeg din smækre Midje og løfter dig op paa min Sadelknap.

Søster Ida

Er eders Hest sprælsk?

Bengt

Den slaar bag ud, naar man kilder den under Halen.

Søster Ida

Sæt den slog os af!

Bengt

Sker det, lover jeg dig dyrt og helligt at samle dig op igen, og dersom du knækker Halsen vil jeg give dig en smuk Begravelse paa Sognets Bekostning og drikke mig en lang Rus til din Ære.

Ida

Sæt at jeg indvilgede i at følge Eder, hvor agter I da at bringe mig hen?

Bengt

Hvorhen du lyster i Vest og Øster, i Syd og Nord, Verden er stor.

Ida

Skal vi bo paa eders Borg?

Bengt

Ja, paa Borg skal vi bo og bygge.

Ida

Hvor har I eders Borg?

Bengt

Størsteparten har jeg hos en Kornpuger i Næstved.

IDA

Naar vil I saa holde Bryllup med mig?

BENGT

Det taler vi om bagefter, Missekat, foreløbig er vi ved Begyndelsen.

IDA

Nej Tak!

BENGT

Snik, Snak!

IDA

I kan bide Eder i Næsen, min Herre! Eder har jeg faaet mere end nok af! løber ud.

BENGT
efter hende

Hej, Missekat! Missekat!

SYVENDE SCENE

PALLE med et Krus Øl i Haanden. SØSTER CLARA

CLARA

I ser saa god ud, Herre; hvorfor vil I dog bestandig vandre ad Syndens Veje?

PALLE
drikker

Ahaja! Det maa man sige, Putte, I har noget bandsat nydeligt Øl i dette Kloster.

CLARA

I ser saa god ud af Øjnene, Herre.

PALLE

Ja, det plejer de at sige, de smaa Puttehøner, hæ hæ! Nej, jeg skal sige dig noget, Putte, en Karl med min Kropsbygning er ikke skabt for Helligheden.

CLARA

Sig ikke det, kære Herre, Sjælen —

PALLE

Sjælen sidder sgu i Kroppen, Putte. Jeg er morderlig stærk, skal jeg sige dig. Se blot disse Laar! Hvad? Det er Laar, hvad! Hehe, jeg havde en Gang en lille sort Hoppe, en sød lille Tøs for Resten, men for svag i Bagpartiet, hende kunde jeg spænde saadan, at hun hven i vilden Sky værre end et tovligt Fruentimmer. Nu vejer jeg vel snart mine femten Lispund.

CLARA

O, hvorfor vil I dog bestandig vandre ad Syndens Veje?

PALLE

Naa, hvad Fanden, Putte! Det skader ikke en Karl med mit Helbred. Jeg er Mand for at drikke hele Banden under Bordet og endda er der ingen, som har set mig vakle i Sadlen, naar jeg rider fra Gildet. Tømmer Kruset. Ahaja! Nydeligt Øl!

CLARA

O, kære Herre, hvorfor vil I dog ikke vende om i Tide?

PALLE

Det er for sent, Putte. Hvis det var Meningen, at jeg skulde omvendes, var det sket for længe siden — hæ, hæ —

CLARA

I har saa god en Latter.

PALLE

Jeg ler, for jeg maa tænke paa dem derhjemme. Jeg har en gammel Moder og en Søster, som vel kan være paa din Alder, Putte.

CLARA

O, tænk paa eders Moder og eders Søster.

PALLE

Nu har de haft deres Mas med at omvende mig, saalangt jeg kan huske tilbage og endnu hænger de troligt i baade med Bønner og Salmer, saa saare jeg viser mig indenfor Døren. Men nu er jeg blevet otteogtyve.

CLARA

O, Herre, I er endnu ung nok.

PALLE

Ja, ja, Putte, lad nu det være godt! Vil du mig ellers noget udenfor denne hersens Omvendelseslirumlarum, saa skik et Bud til Slottet, hvor jeg bor for Tiden. Og lad os nu gaa ind og faa os et Krus Øl til, for jeg er blevet tør i Halsen af at snakke saa meget.

CLARA

I ser saa god ud, Herre!

PALLE

Hæ hæ, de siger saa, de smaa Puttehøner, og da plejer det ikke at vare længe. Begge ud.

OTTENDE SCENE

ABBEDISSEN kommer ind ved FOLKVARDS Arm

ABBEDISSEN

Jeg har gennemskuet Verden. Den er hul.

FOLKVARD

Saamænd!

ABBEDISSEN

Hul! Hul! Naar jeg tænker paa de Ting, jeg oplevede ved Hertugens Hof, rødmer jeg endnu indvendig. Menneskene er lastefulde.

FOLKVARD

Saamænd!

ABBEDISSEN

Lastefulde! Nu ved jeg meget vel, at visse Skumlere, hvis Rænker jeg gennemskuede, hvisker om i Krogene, at jeg ikke forlod Hoffet godvillig. Men I forstaar?

FOLKVARD

Fuldstændig!

ABBEDISSEN

Sligt er jeg hævet over, som jeg ogsaa sagde til Hertuginden ved den sidste oprivende Afskedsscene — jeg er hævet over de Ting! O, min Gud! Godvillig! Jeg forlod de Steder med Glæde, med Fryd, med Jubel! Dersom jeg vilde fortælle, hvad jeg har oplevet! Nu med Dronningen! Den rene Kabale!

FOLKVARD

Virkelig?

ABBEDISSEN

Den rene Kabale! I kan vel tie?

FOLKVARD

Som Graven.

ABBEDISSEN

Politik!

FOLKVARD

Tror I?

ABBEDISSEN

Politik og Rænkespil! Aa Gud, hun havde jo aldrig set ham! Nu, Dronningen er min Veninde, men hvorfor lægge Skjul paa Sandheden? Hun var for gammel.

FOLKVARD

Maaske.

ABBEDISSEN

Til ham! Aa Gud, han var jo en ren Dreng! Men nu har vi da ogsaa Skandalerne, som jeg forudsaa allerede den

Gang; men hvem vilde da høre? Dronningen sidst af alle! Hun var straks forelsket.

FOLKVARD

Ja saa!

ABBEDISSEN

Forelsket! Op over begge Ørene! I samme Nu hun saa ham! Jeg gennemskuer det hele. Jeg foragter mit Køn. Kvinden er tom!

FOLKVARD

Naa —?

ABBEDISSEN

Tom! Tom! Paa enkelte Undtagelser nær. Hvis jeg havde villet! Men min Sjæl hørte ikke Jorden til. Det er ikke andet end lutter Forfængelighed.

FOLKVARD

Naa —?

ABBEDISSEN

Forfængelighed og Forelskelse, der har I Menneskene!

FOLKVARD

Der har vi nok Kongen!

ABBEDISSEN

Saa skilles vi. Det har været mig en sand Nydelse at udveksle Tanker med en Mand af eders Aand og Uddannelse.

FOLKVARD

I er for god.

ABBEDISSEN

Paa ingen Maade. Det er første Gang, jeg har mødt et Menneske, som har forstaaet min Sjæl. Det har gjort mig godt. Tak! Lad os skilles! Verden bør ikke se os sammen. Mine Tanker vil ofte møde eders. Farvel! ud.

NIENDE SCENE

VOLMER og TOVE kommer ind

VOLMER

Hvorledes skal jeg forklare dig, hvad her er sket i Dag?

TOVE

Opsæt det til en anden Gang.

VOLMER

I dit Hjem tør jeg ikke lade dig blive.

TOVE

Jeg har ingen Forældre, som vil sørge over mig. Selv om jeg havde, jeg maatte sige som nu — tag mig blot med dig!

VOLMER

Paa Høfdinggaard skal du bo hos Thorvald og Else. Det er et smukt Sted, som let kan indrettes til en lun Rede, hvor du vil føle dig tryg og hjemme.

TOVE

Du siger mig nok, naar du ikke elsker mig mere.

VOLMER

Tænker du paa det nu?

TOVE

Nej.

VOLMER

Det sker den Dag, da Roserne springer ud med sorte Blade og Lærketrillerne drypper som Taarer over Sjællands Agre. PALLE og BENGT kommer ind. Og nu afsted! Til Høfdinggaard!

Alle ud.

TIENDE SCENE

ABBEDISSEN og NONNERNE kommer ind

ABBEDISSEN

Ja, Børn, efter den Forskrækkelse synes jeg, det er bedst, vi tager i Skoven.

EN NONNE

Hurra! Vor Abbedisse er den bedste i Verden!

NONNRNE

Den bedste Abbedisse! Den allerbedste i Verden! Verdens allerbedste Abbedisse! alle ud undtagen SØSTER IDA og SØSTER CLARA.

SØSTER IDA

Nej, ham skulde det ikke være.

SØSTER CLARA

Han saa dog saa god ud.

SØSTER IDA

Han havde et rigtig modbydeligt Bukkefjæs, havde han.

Tæppe

TREDJE AKT

En aaben Plads i Skoven ved Vordingborg. I Baggrunden et gammelt Thingsted. I det fjærne ses Vordingborg Slot med Gaasetaarnet.

FØRSTE SCENE

En Munk kommer ind. Kirkeklokkerne ringer i Afstand. Derpaa høres en Hornfanfare i Nærheden.

MUNKEN

En hellig Søndagmorgen! **Raab, Latter, Hornsignal.** En hellig Søndagmorgen! Forbandede Svirebrødre! Drukkenboldte! Skørlevnere! Helligdagsbrydere! **Jægere kommer ind.**

Jægersang

Glenten styrter fra Fjeldets Kam
med Solskin over sin røde Ham.
Som Ild er Vingen, dens Næb som Rav,
saa sejler den over det salte Hav.
Smaafisk plasker med Finnen fro,
saa frit gennem Bølgen han glider —
Glenten kroger sin skarpe Klo
og planter den i hans Sider.

En skal lege og en skal slaa,
de store Fugle æde de smaa.
Glenten spiler sin Ham paany,
saa sejler han hen over Kirkeby.

Dueriken i Bejlerrus
gaar rundt og rundt om sin Frue —
Glenten kommer med Brask og Brus,
som Enke sidder Fru Due.

En skal kurre og en skal slaa,
de store Fugle æde de smaa.
Glenten spiler sin Ham igen,
saa sejler han stolt over Heden hen.
Lærken kimer til Solnedgang,
saa langvejs klinger dens Trille —
Glenten møder til Aftensang
og brat blev Sangeren stille.

En skal kvidre og en skal slaa,
de store Fugle æde de smaa.
Glenten lystrer sin egen Lov,
den skrev han efter sit Sinds Behov.
Smaafisk, Lærke og Duerik
fik hver sin Lod og sin Vane.
Glentehannen har Glenteskik
og Sejren følger hans Bane.

EN JÆGER

Hej! Hop! Ja gu linder det at strække Laarene lidt! Havde jeg nu en lille Rundtenom med Sødmælksost og dertil en Taar Øl og en lille Bid Sul og dertil en Krasser, jeg vilde min Sæl ikke misunde nogen Præst paa Sjælland.

EN ANDEN JÆGER

Hvordan Fanden er det, du ser ud?

FØRSTE JÆGER

Jeg har ædt Dynd til Davre og drukket Mosevand til.

ANDEN JÆGER

Og saa brøler du alligevel paa Æde, din Ædedolk! Hvad skal vi andre sige, som er fastende? Jægerne ud.

MUNKEN

Ugudelige Konge! Forbandelse over dig og dit Slæng! Forbandelse!

ANDEN SCENE

THORVALD og ELSE kommer ind

THORVALD

Staar I her og forbander saa tidligt paa Formiddagen, fromme Fader?

ELSE

I skulde hellere velsigne os, Farlil!

MUNKEN

Hvad er det for en Tøjte, Kongen hjælper af Hesten?

ELSE

Det er ingen Tøjte. Her er ingen Tøjter her.

MUNKEN

Det er vel en af hans nye Friller?

ELSE

Jeg ved ikke noget af nogen Friller at sige. Jeg kender en Munkefrille i Vordingborg. Lad os bare være fri for den Frillesnak!

MUNKEN

Drukkenboldte! Skørlevnere! Forbandelse over Jer! ud.

THORVALD

Velsignelserne, dem lærer de; men Forbandelserne strømmer dem af sig selv fra Hjærterne.

ELSE

Ja, dem behøver vi ikke at betale noget for, dem kan vi saamænd altid faa friskt fra Fadet.

TREDJE SCENE

TOVE

kommer ind, rideklædt

God Morgen, Else! God Morgen, Elsebelsebimsemor! Har vi to set hinanden før i Dag?

ELSE

Nej, eders Øjne er ligesom Lærkerne, Jomfru. De ser hverken til højre eller venstre, men smutter lige ud af Søvnen som en Sang og bliver ved med at synge, saalænge Solen er paa Himlen.

TOVE

Hold af mig, Else, nu og altid!

ELSE

Hvem kan lade være med at holde af Lykken!

TOVE

Lykken gør mig undertiden bange, jeg bliver overmodig af Lykken. De fjærner sig.

FJERDE SCENE

VOLMER og FOLKVARD kommer ind

FOLKVARD

Det er, som jeg siger, Herre, I er en lykkelig Drømmer.

VOLMER

Hvad siger du, en Drømmer? Jeg elsker, er det en Drøm?

FOLKVARD

Det er et Spørgsmaal, som man altid vil kunne tvistes om?

VOLMER

Jeg bliver elsket, Folkvard, jeg drømmer det ikke, jeg bliver elsket. Dersom det er en Drøm, er det en Drøm, som jeg kan kryste i mine Arme og kysse paa dens leende Mund og se saa langt ind i Øjnene, at jeg svimler.

FOLKVARD

Jaja, Herre, I maa alligevel have drømt. Vi løfter ikke saa rig en Skat i Lyset, uden at vi først drømmer om den i Mørket.

VOLMER

Til dig kan jeg sige det, den Pige, jeg elsker, er forunderlig. Se paa hende! Er hun ikke saa lys og munter som en Sommermorgen? Og dog! Der er noget gaadefuldt ved hende. Hvor kommer hun fra? Fra Nat og Mørke, synes jeg tit.

FOLKVARD

I har kaldt Morgenen ud af Sommernatten og løst Lærketrillerne af deres Dvale. I er en lykkelig Troldmand, Herre. Bliver I aldrig bange?

VOLMER

For hvad?

FOLKVARD

Nu — den, som har, kan miste, og den, som flyver højt, kan styrte ned.

VOLMER

Den lumpne Frygt! Jeg lever saa fuldt, at mit Hjærte ikke har Plads til den. Den Pige har løst en Knude i mig. Ja, du maa gærne le.

FOLKVARD

Jeg ler ikke. Knuder har vi i os alle sammen, og det plejer at være Kvinder, som løser dem.

VOLMER

Jeg kender ikke mig selv. Verden er blevet ny for mig,

og alle Ting ordner sig efter deres naturlige Plads. Jeg kender ikke Mismod mere, ikke Frygt, ikke Træthed, og dog sover jeg ikke mere end en Fugl i disse Nætter, mens jeg ligger paa Strandvagt.

FOLKVARD

Eders Dag er begyndt, Herre, gid den maa blive lang og lys! Ej se, hvilket smukt gammelt Thingsted!

FEMTE SCENE

VOLMER. FOLKVARD. TOVE. ELSE. THORVALD

VOLMER

I gammel Tid holdt Danmarks Konger Thing
paa dette Sted.

TOVE

Og herfra ses den Guldgaas,
som du har sat paa Spiret af dit Slot.
Den skinner, saa den ses i Miles Omkreds,
og Kræmmeren, som sejler her forbi
og som faar Øje paa den fra sit Skib,
tro mig, han ærgrer sig!

VOLMER

Hans Fingre kløR!
Men han maa lade smukt min Gaas i Fred.
Den Fugl er klogere end Godtfolk aner.
Det gyldne Sprog, den fører fra sit Spir,
er Kærner til de fromme Gæs i Landet.
Jeg mener, der er fler end mine Hänse,
som trænger til at høre, de er Gänse.

TOVE

Vi døber dette Sted: Kong Volmers Thingsted!

VOLMER

Det hørte Bøgene, de nikkede!

FOLKVARD

Og de fortalte det til Vestenvinden,
som er den største Sladderhank i Verden.
Før Aften ved hver Blomst paa Sjællands Bakker,
at dette Sted blev døbt: Kong Volmers Thingsted.

VOLMER

Men hør, Børnlil, hvorledes faar vi Frokost?
Har Else Madkurv med?

ELSE

O Madkurv, Herre!
Hvor fik jeg Tid til det!

THORVALD

I kom jo, Herre,
før Fanden havde faaet Bukser paa,
ved Daggry

FOLKVARD

Som en Storm.

TOVE

Og blæste os
Fra Dynerne og lige ud i Skoven.

ELSE

Med Nød og Næppe fik jeg Kjolen hægtet,
men Madkurv, Herre Konge, Madkurv, nej!

VOLMER

Hvem af Jer Svende fik en Morgendrik?
For jeg red fastende fra Vordingborg!
Og da var Nyraads store Kløvermark
saa hvid af Dug som Rimfrost, hvor vi red,
blev Lærketriller trampet op af Græsset.

FOLKVARD

To Jægere blev hængende i Mosen
og en gik lukt paa Hovedet i Aaen.

VOLMER

Det Spring gør ingen Hest i Danmarks Land
min Svedfuks efter!

FOLKVARD

Nej!

VOLMER

Kun Folkvard fulgte.

FOLKVARD

Min fede Hoppe svømmer som en Sæl.

VOLMER

Jeg raabte til ham: Høfdinggaard! Det gælder
et Oksehoved af min bedste Rhinskvin!

FOLKVARD

Jeg svarede: for lidt!

VOLMER

Da raabte jeg,
saa gælder det et Kys af Toves Mund!

FOLKVARD

Top! raabte jeg tilbage, denne Pris
er værd at knække mer end Halsen for!

TOVE

Letsindige! Saaledes sætter du
min Mund paa Spil og Folkvards Hals i Vove!

FOLKVARD

Spillet var afgjort paa Forhaand. Kongen havde alle For-

delene paa sin Side. For det første løber hans Hest bedre end min, for det andet rider en Elsker omkap med Tiden —

VOLMER

Jeg rider omkap med mine Tanker. Jeg er skinsyg paa mine Tanker, jeg under dem ikke at nippe Morgenduggen af mine Roser. Men saa hastig, jeg rider, mine Tanker kommer alligevel først. Har du mærket, hvorledes de svævede over dit Ansigt i Morgendæmringen og lyttede til din sovende Munds Aandedræt, mens du drømte, Gud ved, hvad for noget smukt, som jeg aldrig faar at vide?

TOVE

Vist har jeg mærket dem. Ved min Hovedpude sad de og sang i mit Øre noget dejligt, o, det var sødt som Solsortsang og Rosenduft og himmelblaat! Kom til mig paa mit Kammer i Nat, naar Maanen staar op, saa skal jeg fortælle dig mere derom. Men gæt først den Gaade, jeg ikke kan raade: Hvor bliver Dagene af, mens jeg elsker dig?

VOLMER

De flyver forbi os som brogede Fugle, de snapper Latteren fra din Mund og flyver ind i Paradis med den, hvor den bliver til Roser.

TOVE

Flyv, min Fugl! Kom igen min Fugl! Der er Fugle nok i Skovene, som der staar i Fuglefængervisen:

I Skoven vipper de Fugle smaa
blandt Blomster og Blade og Stilke,
og nogle er røde og nogle er blaa
og nogle som Fløjel og Silke.
Kom Purpurfugl! Kom himmelblaa Fugl!
Kom snehvide Fugl fra dit Blomsterskjul!

Hyss! Hører du den nydelige Sang, som Bierne synger i Solskinnet!

VOLMER

Jeg hører kun den nydelige Sang, som din Stemme synger i mine Øren. Kom med mig! Jeg har en Hemmelighed, som jeg vil betro din Mund under fire Øjne.

de fjærner sig.

SJETTE SCENE

THORVALD

Et Ord, Hr. Folkvard!

FOLKVARD

Ti, om du vil! Jeg har Ærbødighed for Ord. Se al den Fagerhed, som blomstrer for vore Øjne! Hvad har skabt den? Ord, som Kongen lader trille i Jomfru Toves Øren.

THORVALD

Men man kan ikke leve af Ord. Rent ud sagt, Herre, jeg er saa sulten, at jeg er lige ved at blive syg. Og det er ikke saa underligt, for siden Solopgang har jeg ikke smagt Mad i min Mund — og nu gaar Folk fra Kirke. gaar.

KONGENS KNØS

Herre! Jeg kommer fra Jægerne. De beder Eder, om I vil sige til Kongen, at deres Tarme skriger af Sult. I ved, de var i Sadlen før Daggry. I Morges fik de næppe Frist til at skylle en varm Slurk Øl i Halsen — og nu gaar Folk fra Kirke.

FOLKVARD

Hvor gammel er du, Knøs?

KNØSEN

Nitten Aar, Herre.

FOLKVARD

Er dine Øjne ogsaa nitten Aar?

KNØSEN

Jeg tænker det.

FOLKVARD

Jeg har dog kendt Folk, som var kommet til Verden med Oldingeøjne. Du hører ikke, Knægt —

KNØSEN

Hører! Nej, Herre, jeg ser!

FOLKVARD

Nu — den, som ser skal blive salig! Hvad ser du?

KNØSEN

Et Syn!

FOLKVARD

Et fagert Syn?

KNØSEN

Fagert, Herre, fagert som Morgenrøden!

FOLKVARD

Ja, i Sandhed, paa Jorden findes intet Syn saa fagert som en Kvindes Ansigt, naar hun elsker! Livet er i det Syn! Vil du vinde det, Knøs?

KNØSEN

Ja, om jeg kunde, Herre!

FOLKVARD

Saa lad dine Øjne inddrikke dette Syn, til dit Hjerte drømmer om det saa dybt og længe, at din Længsel skyder ud af din Drøm som en Bøn, der brænder gennem Himlen og lige ind i Evigheden.

KNØSEN

Den Vej var lang!

FOLKVARD

Retfærdighedens Vilkaar! Hvorledes kan den vinde Livet,

som ikke ser det? Om en Blind holder en skøn Skat i sin Haand, ejer han den da?

KNØSEN

Han ser den ikke.

FOLKVARD

Og ejer den ikke. Men vi ser ikke med Øjnene alene. Din Del skal du faa! — Se, Herre, nu gaar Folk fra Kirke!

SYVENDE SCENE

VOLMER og TOVE træder frem. KIRKEGÆNGERE gaar forbi.

TOVE

Gaar Folk fra Kirke allerede?

VOLMER

Solen staar højt paa Himlen.

KIRKEGÆNGERE

God Morgen og Guds Fred.

FØLGET

Guds Fred og Tak.

EN BONDEPIGE
til sin Moder

Det er Kongen, Motter.

KONEN

Ih jøsses! Saa det er Kongen! Saa er den kønne unge Frue Dronningen. Guds Fred, Hr. Konge i Danmarks Land og Rige!

VOLMER

Guds Fred og Tak, Morlil.

KONEN

Guds Fred, Fru Dronning! — God Morgen og Guds Fred, Fru Dronning i Danmarks Land og Rige.

TOVE

Nej, sig, hun tager fejl.

VOLMER

I tager fejl, Morlil.

FOLKVARD

Den Dame er ikke Dronningen, Morlil.

KONEN

Saa det er ikke Dronningen — jaja, jaja.

BONDEPIGEN

Det er Tove, Motter.

KONEN

Ih jøsses! Saa det er Tove! Ser hun saadan ud! Jaja, jaja.
de gaar.

TOVE

Nej, lad os gaa. VOLMER og TOVE ud.
Tre Bønder kommer ind.

FØRSTE BONDE

Jeg siger kuns min Mening lige ud, som det er Skik i Danmark, naar jeg siger, at fal en anden en lod Konen sidde, hvor, det maa Fanden vide, og rendte Landet rundt med unge Kvindfolk, jeg siger kuns —

ANDEN BONDE

Du er en Stud, Hans Pæter!

FØRSTE BONDE

Ka' hæns', ka' hæns'! —

ANDEN BONDE

Jeg siger, Kongen er Kongen, den Vej er vis!

TREDJE BONDE

Jeg siger, skidt med Kvindfolk og den Slags Tosserak! Næ, ride rundt i Nyraads Kløvermark paa store, digre Øg en hellig Søndag —

ANDEN BONDE

Du er et Høved, Rasmus!

TREDJE BONDE

Det skal jeg aldrig benægte, Kresten Pæsen. Men fal jeg er et Høved, saa er du et, et —

ANDEN BONDE

Jeg siger, Kongen er Kongen, den Vej er vis!

TREDJE BONDE

Et — et — ud.

OTTENDE SCENE

VOLMER og TOVE kommer ind

VOLMER

Saa lidt kan skræmme dig.

TOVE

O, det har ikke noget at betyde. Der var en Sky, som gik for Solen. Nu er Himlen jo ren igen, alle Blomsterne ser ud som før, det er kun Else, som staar og samler Skyr paa Panden.

ELSE

Ak ja! Fuldkomment er jo ingenting paa denne Jord.

FOLKVARD

Saa gyldne Visdomsord sander man, naar man er sulten og ingen Madkurv har. Halløj! Halløj i Skoven, Fe, Ellepige, Heks! Bring hid den vidtberømte »Dug dæk Disk«! Holder I af Æventyr, Jomfru Tove?

TOVE

Ser I ikke den blaa Ravn, som sidder paa min Skulder?

FOLKVARD

Vist ser jeg den! Tror I, jeg er blind?

TOVE

Men de Æventyr, den fortæller, skulde I høre!

VOLMER

Ej, derfor er det, at dine Øjne kan skinne saa hemmelighedsfuldt!

TOVE

Da jeg var tretten Aar, sagde min Mor, at mine Øjne saa ud, som om jeg endnu laa i Mosen og hørte Frøerne fortælle Æventyr. Men I skal vide, Herre, at alle disse Ting gik forunderligt til, som skrevet staar i hint Æventyr: En Gang var der en fortryllet Prinsesse —

FOLKVARD

En fortryllende Prinsesse?

TOVE

Jeg sagde en fortryllet, som laa ude i den store Skov og drømte noget forførende dejligt, som hun dog aldrig kunde huske. Da kom der en grøn Jæger —

FOLKVARD

Som hun fortryllede.

TOVE

Nej, som forløste hende.

FOLKVARD

Forløste! Et Ord kan være skønt! Der er en sand Jubel i det Ord, forløst! Man kommer til at tænke paa en Sværm af Lærketriller, som styrter op fra Kløveren ved Daggry. Og

hvilken lydløs Fryd rummer det ikke! Man kommer til at tænke paa et Kirsebærtræ, der stod og drømte, til der en Majnat brast noget inde i det og Morgenen efter var det hele et hvirvlende hvidt Virvar —

TOVE

Og da var Anemonerne sprunget ud og Skoven var grøn og de stod midt i Æventyrets Rige!

ELSE

Og Kongen, som er fastende! Og Jomfru Tove, som glemte sin Morgendrik!

VOLMER

Du maa jo være syg af Sult.

TOVE

Jeg glemte mere end min Morgendrik,
jeg glemte begge mine Strømpebaand!
O, jeg har lét i Morges! Og mit Hjærte,
du skulde vide, hvor det hamrede!
Du blæser dejligt paa dit krumme Horn!
Jeg fløj af Sengen lige ud paa Gulvet.
Jeg stod og lo paa mine bare Fødder,
og mine Hænder de har klædt mig paa,
aldeles som de var to vævre Tærner.
Jeg aner ikke, hvordan det gik til —
men Strømpebaandene, dem glemte vi.

VOLMER

To Guldbaand skal du faa, og mine Hænder
skal være dine Terner.

FOLKVARD

Herre! Folket knurrer! Folkets Bug skulde jeg sige, men det kommer undertiden ud paa et.

VOLMER

I er vel sultne Svende?

SVAR FRA JÆGERNE

Skrupsultne! Det er hørt! Vi kunde æde en Okse levende!

ELSE

Mælk og Brød, Æg, Ost, Smør kan vi faa hos Folkene her i Skoven. En røget Skinke kan vel ogsaa skaffes. De Folk har tit fortræffelige Skinker. Med mine kan de ikke maale sig; men hvad hjælper det? Herskabet kommer til at tage til Takke med, hvad Skoven formaar.

VOLMER

Børnlille, følg med Else, nogle af Jer, og lad mig se, I skaffer Proviant! I andre kan gaa ned til Stranden, om I har Lyst, og gaa i Vandet. Et Bad er en herlig Ting, naar man har siddet paa Hesteryggen fra den tidlige Morgen — og skærper Appetiten. FOLKVARD, ELSE og JÆGERNE ud.

KONGENS KNØS

Men mig fordriver ingen! Her vil jeg staa og se din Dejlighed!

NIENDE SCENE

VOLMER og TOVE

VOLMER

Dine Øjne er violblaa.

TOVE

Er mine Øjne violblaa? Oja, mine Øjne er violblaa! Det var i de Nætter, da Englene spillede paa Orgel og en hellig Dugg dryppede fra Stjernerne. Da den Dugg faldt paa mine Øjne, blev de violblaa.

VOLMER

Dit Smil er gyldent.

TOVE

Er mit Smil gyldent? Oja, mit Smil er gyldent! Det var i de Aftner, da jeg aldrig var alene.

VOLMER

Hvem var da hos dig?

TOVE

Lykken!

VOLMER

Lærte han dig at smile?

TOVE

Ja. Ingen har set mere af hans Ansigt end Smilet, men det er gyldent, tyst og gyldent og hemmelighedsfuldt!

VOLMER

Hvor er det underligt at se dit Ansigt!

TOVE

O, er det underligt at se mit Ansigt?

VOLMER

Der er bestandig noget i dit Ansigt,
som flygter fra mig, som jeg aldrig naar.

TOVE

Det synes saa, fordi du har mig kær.

VOLMER

For kort Tid siden kendte jeg dig ikke!
En Morgen stod du der! Hvor kom du fra?

TOVE

Det hører til de Ting, jeg rent har glemt!

VOLMER

Jeg spørger tit mig selv, hvor dine Øjne
har været henne, før jeg kendte dem!

Hvor var I, begge mine søde Blomster?
En Morgen sprang I ud som to Violer
og mødte mine leende og sang:
O, er det dig, min Ven, som jeg har ventet!
Før Dagene blev til, var det bestemt,
at vi to skulde mødes! Tror du ikke?

TOVE

Jeg blev jo til en Dag i dine Arme,
jeg vaagnede og fandt mig i din Favn!

VOLMER

Og endnu har du ikke angret noget?

TOVE

Hvor kan jeg det for alt det jublende,
som kommer trillende, saa tit, jeg mindes,
at du er til!

VOLMER

Hvor ofte hænder det?

TOVE

Ved Ny og Næ og naar du kysser mig
og naar jeg fletter mig og naar jeg blinker
og ellers aldrig, kun i Bygevejr
og naar det blæser og naar Solen skinner!

MUNKEN træder frem.

TIENDE SCENE

MUNKEN

Fy, skam Jer!

VOLMER

Hvem er du?

MUNKEN

Fy, skam dig, Tøjte!

VOLMER

Forrykte Kuttemand!

MUNKEN

Formastelige,
ugudelige Konge, som besmitter
en hellig Søndag med din frække Synd!

VOLMER

Gaa fluks!

MUNKEN

Kong Valdemar, din Sjæl er skiden!

VOLMER

Ej, blege Mand, hvad ved du om min Sjæl?
Jeg vilde ikke bytte Sjæl med dig!
For der er Toner i min Sjæl saa rene,
at Himmeriges Engle fryder sig!

MUNKEN

I Himmerige hulker Herrens Engle!

VOLMER

O nej! de jubellér igennem Himlen!
For deres Fødder springer Roser ud
for hvert et dejligt Lykkesmil, som brister
paa fagre Kvindelæber! Tro mig, Munk,
der findes mere Skønhed her og hisset
end du og dine Lige drømmer om!

MUNKEN

Jeg høre kan en Latter, Konge, Satan,
som skoggerler i Helvede! Men vent!
Jeg ved en sikker Mand! Hans Gang er lydløs,
hans Haand er klam og benet. Naar han kommer
og griber Synderen i Struben — ej!

Da ler det rædselslagne Hjærte ikke!
Vent til han blæser paa din Nakke, Konge,
vent til han kysser denne Piges Læber,
da visner hendes Smil og dine Roser,
da vaagner du om Natten, vaad af Sved,
og hører hendes Skrig fra Helvede!

VOLMER

Din Sjæl maa ligne en fortvivlet Nat.

MUNKEN

Dit Syn er Solskin, som gør Skarn til Guld.

VOLMER

Ja, selv i Mørket ser jeg Stjerner skinne.

MUNKEN

Men Vejen til dem skal du aldrig finde.

VOLMER

Gaa bort! Jeg lider ikke dine Øjne!
Dit Blik er hadefuldt som dine Ord.
Gaa bort til Klosteret, hvor du har hjemme!
Gaa bort og bed for os, som synder, Munk!
Det er dit Kald! Forband os ikke! Gaa!

MUNKEN

Kong Valdemar, vi to skal atter mødes
ved Himlens Port! Og jeg skal lades ind!
Men du skal staa blandt Synderne og jamre!

VOLMER

Ej, ej! Da tænker jeg, jeg vender Hesten
og rider hjem igen til Jorderige!
Hvad mener du, min Skat, skal vi to mødes
paa denne grønne Ø, vort Paradis

og lade Kutterne om Himmerige
og Fanden og hans Oldemo'r om Helved —?

MUNKEN

Rid! Rid! Fra Døden rider ingen af Jer!
I er alt mærkede! Paa Gensyn, Konge! ud.

VOLMER

Den Ulykkesfugl har gjort dig bange. Blodet er veget fra dine Kinder. Kom, du skal sidde hos mig i min Arm og hvile dig, indtil du ler igen. Fører hende ud.

ELVTE SCENE

FOLKVARD
kommer ind

Nu har Vinden igen mistet Vejret. Naar Vinden ikke mere kan faa Luft, begynder jeg at blive beklemt om Hjærtet. Den Himmel huer mig ikke! Derude ligger en Jætte og sover med Ryggen mod et hvidt Bjærg. Rejser han sig op, kommer Aftenen ikke til at ligne Morgenen. Ej, er det dig, min seende Ven!

KONGENS KNØS

Herre, hvad koster det at slaa en Munk ihjæl?

FOLKVARD

Galgen paa Jorden og Helvede i Himlen. Vil du myrde Munke?

KNØSEN

Jeg kunde flaa de magre Karle!

VOLMER

Ikke saa hidsig! Ogsaa i de Ting er der Visdom. Kys og Favntag tager Forskud paa den himmelske Lyksalighed, Bod og Spægelse betaler Renter og Afdrag. Saaledes bliver der Balance i Tingene til evige Tider, mens Daglejerne sveder og

Mødrene ammer deres nyfødte. Du er blot for ung til endnu at fatte det. Hvad har bragt dig ud af dit gode Skind?

KNØSEN

Skinhellighed, Herre, Hadskhed og Ondskab, som i en Munks Skikkelse spyede Forbandelse paa Glæden og Skønheden.

FOLKVARD

Blegnede Solen?

KNØSEN

Nej, men Jomfru Tove blegnede.

FOLKVARD

Saa gid den Forbandelse maa kvæle ham! Og dog! Der lever Folk, som har hørt Fortvivlelsen sukke saa frygteligt, at Glæden visnede og set Synden grine saa hæsligt, at Skønheden daanede. Gid han maa blive hængt!

TOLVTE SCENE

ELSE. VOLMER og TOVE

ELSE

Smørret smelter og Æggene bliver kolde! Jomfru!

VOLMER

Hvad har I saa skaffet, Børn?

FOLKVARD

Rugbrød, som er varmt fra Ovnen, Æg, saa nygjorte som Hønsene har kunnet overkomme det i Skyndsomhed, sødt Smør, som et Møbarn har æltet i Morges før Solopgang paa fastende Hjærte.

VOLMER

Hvem sørger for Jægerne?

FOLKVARD

Thorvald sørger for Jægerne, Else sørger for os, Bogfinkerne sørger for Taffelmusikken og denne Kande Kildevand har Jorden sørget for at tappe af sin egen Tønde. Hvad har vi at sørge for?

VOLMER

Ja, dæk saa Taflet, Børn!

Alle tager Plads, TOVE paa en lav Sten, VOLMER i Græsset ved hendes Fødder; derefter FOLKVARD og ELSE.

TRETTENDE SCENE

THORVALD. EN MAND og EN KONE

THORVALD

Jeg bringer her en Fisk, en Gedde, som jeg selv har fanget.

VOLMER

Du er min Tro en hurtig Fisker.

THORVALD

I en Gryde, Herre! Jeg fanger ikke Fisk i Kongens Søer.

MANDEN

Naade, Hr. Konge!

KONEN

Vær naadig, Hr. Konge!

FOLKVARD

Nu kan I holde Standret paa eders nye Thingsted, Herre.

VOLMER

I fanger Fisk i Kongens Søer! Ved I, at det er halsløs Gerning?

MANDEN

Jeg arme Mand!

KONEN

Vi stakkels Mennesker!

VOLMER

I tilstaar Brøden. Har I noget at sige til Forsvar?

MANDEN

Den Sø, Hr. Konge, er saa fuld af Fisk, at man kan øse dem med bare Næver.

KONEN

Og vi har tretten Børn.

FOLKVARD

Det var et uheldigt Tal.

KONEN

Os har det dog bragt Held, Herre. De syv er blevet vel forsørgede.

VOLMER

Hvad Stilling er de i?

KONEN

De ligger ganske stille, Herre, og klager aldrig.

MANDEN

Og koster ikke noget.

KONEN

De bruger hverken Føde eller Klæder.

MANDEN

Og dog kender de ikke noget til Sult og Kulde.

TOVE

O, de er døde!

MANDEN

Ja, unge Jomfru, Pesten tog dem.

TOVE

Men de andre seks?

KONEN

Ja, de er raske, unge Jomfru! Den ældste er en Tøs paa Jeres Alder. Vil Gud, skal hendes Bryllup staa til Høst.

MANDEN

Men æde, Jomfru, vil baade Tøsebørn og Knøsebørn.

VOLMER

Efter Lovens Strenghed er I fortabte.

MANDEN

Naade, Hr. Konge!

KONEN

Unge Jomfru, gaa i Forbøn for os!

VOLMER

Børnlille, Naade kan jeg selv faa Brug for. Men ser I, Kongen kysser denne Haand, som rørte ved hans Skulder. Den Haand er kærlig. Lad den nu dømme Jer. Sig Dommen, Tove!

TOVE

Gaa frit herfra og hils din Datter fra Tove, lille Kone.

MANDEN

Gud velsigne Jer, unge Jomfru! Gud velsigne Jer, Hr. Konge!

KONEN

Gud velsigne dine Øjne, du lille Skat! Gud velsigne dig, du kære Hr. Konge! I er rigtig to velsignede Mennesker.

TOVE

Nej, kys ikke min Kjole, lille Kone.

KONEN

Lad mig blot kysse din Kjole, min lille Sjæl, Vor Herre ser det.

MANDEN

Vi skal bede for Jer, unge Jomfru.

KONEN

Vi skal bede for Kongen og Jomfru Tove.

VOLMER

Ja bed for os, Børn! Men Fisken konfiskerer vi til Taflet.

KONEN

Gid den maa bekomme Jer vel! Det er en Lykkefisk. Der laa en Frø i Bugen paa den, det betyder Lykke.

VOLMER

Vær muntre, Børn, og lad os spise den Fisk, som en Frø har gjort lykkelig.

FOLKVARD

Laa der ikke ogsaa en Flue i Bugen paa Frøen?

KONEN

Jeg saa ikke efter, Herre.

VOLMER

Der sad to Fluer paa Aakandens Blad,
naar du blot vil le, skal jeg straks blive glad!

TOVE

Saa fagre Kjortler havde de paa,
den ene var rød, den anden var blaa.

FOLKVARD

Og svup og svap, saa kom der en Frø!
Saa fagre de var, de maatte dog dø.

VOLMER

Der sad en Frø paa et Aakandeblad,
naar du blot vil le, skal jeg straks blive glad!

TOVE

Dens Skind, det var skinnende skønt,
som Bækken var blank, som Græsset var grønt.

FOLKVARD

Og svup og svap, med et var den væk!
Der svam en Fisk i den muntre Bæk.

VOLMER

Der svømmer aldrig en Fisk saa klog,
den spræller tilsidst paa en Medekrog.

FOLKVARD

Lad svømme Flue og Frø og Fisk
med Kildevinen paa Kongens Disk.

Man kan godt drikke sig en Rus i Kildevand, Jomfru Tove. Det er en evig Sandhed, at man ogsaa kan drikke en Rus i Rhinskvin! Men har I nogensinde siddet musestille og lyttet til en Kilde, som kom klukkende og klingende fra Jordens Indre? Sanserne bliver saa lydhøre deraf, at man begynder at forstaa, hvad det er en Humlebi synger til en Mælkebøtte.

ELSE

Spis, Jomfru, spis! Man kan ikke leve blot af Kildevand.

VOLMER

Falder du i Tanker? Er du blevet lidt træt? Har du været for tidligt oppe? Lukker Øjnene sig?

TOVE

Mon jeg vil mindes denne Dag i Evigheden?

VOLMER

I Evigheden! Gid denne Dag var evig! Gid jeg kunde ride lige ind Evigheden med dig og mine Jægere!

FOLKVARD

Evigheden er lang, Herre, men derfor er det ikke sagt, at Vejen er lang til Evigheden. Jeg for min Part har sommetider en Fornemmelse, som om jeg allerede var i Evigheden og drømte alle disse Ting.

ELSE

Huf? Som Mænd kan tale! Ride ind i Evigheden! Man kommer ikke ridende ind i Evigheden. Vor Herre vilde ikke vide noget af Eder, Herre, dersom I kom ridende ind i Evigheden med eders Jægere.

FOLKVARD

Hvorledes kommer man ind i Evigheden, Else?

ELSE

Smukt, som det sømmer sig et kristent Menneske, paa sine Knæ.

THORVALD

Jeg hører Hovslag!

FOLKVARD

Ja og nu hørte de op!

ELSE

Det er en Herre med graat Skæg.

FJORTENDE SCENE

KONGENS KNØS

Høje Herre! Hr. Henning Finke er her.

VOLMER

Hr. Henning! Hvad Fanden vil den gamle Nar i Vordingborg?

HR. HENNING
kommer ind

Min høje og naadige Herre! Jeg hilser Eder! Smukke Dame! Ærede Selskab!

VOLMER

Ej, ej, Hr. Henning! Jeg tænkte I sad vel forvaret paa Ringsted Slot.

HR. HENNING

Endnu i Gaar, Eders Naade.

VOLMER

Hvilket vigtigt Ærinde har faaet Eder til at trodse Vejr og Veje og Podagra?

HR. HENNING

Et frydeligt, naadige Herre! Jeg bringer Eders Naade kærlig Hilsen fra Landets høje Dronning og har hermed den Ære at melde højstsammes Ankomst her til Vordingborg.

VOLMER
op

Ej! Naar har den Ankomst fundet Sted?

HR. HENNING

Denne skønne Morgenstund, Eders Naade!

VOLMER

Saa har I faret hele Natten?

HR. HENNING

O, Eders Naade, for Længsel eksisterer ikke Døgntid og ikke Afstand.

VOLMER

Rid, Hr. Henning, og hils den høje Frue, som har sendt Eder, at Kongen iler, saa fort han kan.

HR. HENNING

Naadige Herre! Smukke Dame! Ærede Selskab! ud.

FEMTENDE SCENE

VOLMER

Sadl op! Og rap Jer!

THORVALD

Skynd dig, Else! Jeg kan se paa Kongen, at han er harm i Hu.

VOLMER

Thorvald, tag med dig et Par af de flinkeste Jægere og behold dem hos dig paa Høfdinggaard indtil videre.

THORVALD

Vel, Herre!

VOLMER

Tove, vi ses endnu i Aften, før jeg rider paa Stranden. Vær ved godt Mod! ud.

SEKSTENDE SCENE

FOLKVARD. THORVALD

THORVALD

Faar vi Uvejr, Herre?

FOLKVARD

Det trækker op.

THORVALD

Jeg frygter det værste fra den Kant. Hvad mener I? I kender jo Dronningen —

FOLKVARD

Jeg har ikke set hende om Natten, naar hun var alene med sit Ansigt og Mørket. Men jeg har set hende ved Taflet, naar hun smilte under Sminken. Et Smil kan være meget sigende! O, dersom Menneskene vilde være lidt mere forstandige, vilde der være mere Forstand i denne Verden!

Hvad ser vi her? To Kvinder, den ene med en Guldkrone, den anden med en Elskovskrone! Lad dem beholde hver sin! Lad dem lade være med at misunde hinanden! Lad Kongen være Konge for sin Dronning og Elsker for sin Elskede! Saa er de alle hjulpne!

SYTTENDE SCENE

ELSE

Kommer du saa, Thorvald? Jomfru Tove vil hjem.

THORVALD

Lad Konen pakke disse Ting sammen.

KONEN

Frygt intet, unge Jomfru, Eder har Gud velsignet.

TOVE

Hvoraf ved du, at jeg frygter?

KONEN

Det ser jeg paa din Kind, Barnlil.

TOVE

Hvoraf ved du, at Gud har velsignet mig?

KONEN

Det ser jeg i dine Øjne, Barnlil, du har intet at frygte!

ELSE

Kommer I saa, Jomfru! TOVE, ELSE og THORVALD ud.

FOLKVARD
alene

Og jeg vil lægge mig paa Ryggen og lade Skyerne tage mit Mismod med sig. Med Luften over sig og Solskin paa

sig er Mennesket dog lykkeligst! Ja Lykke, Lykke! Hvad er Lykke? Et Ord! At hvile ved en Kvindes Bryst er saligt, men ingen ved, om det ikke er en større Salighed at hvile i Jorden. Presse Nakken mod en Tue og saa et Suk og en Velsignelse, som Vestenvinden tager med sig — ja! fjærn Torden. Bum! Nu rømmer Jætten sig derude! Gid Vinden vilde blæse!

Tæppe

FJERDE AKT

FØRSTE OPTRIN

Dronningens Kammer paa Vordingborg Slot

FØRSTE SCENE

DRONNINGEN og PATEREN sidder hver i sin Armstol

PATEREN

I grubler Datter.

DRONNINGEN

Endnu denne Nat vil jeg, at det skal ske. Men Ansvaret, Fader, tager I paa Eder.

PATEREN

Dommen er fældet af en højere Magt, vi er kun Redskaberne, som fuldbyrder den.

DRONNINGEN

Bødlerne! Dog, jeg er ikke af dem, der viger tilbage for et Ord. Dette ryggesløse Fruentimmer har fortjent Døden tyve Gange. Skete Retfærdigheden Fyldest, burde hun piskes offenlig og derpaa brændes paa Baalet som en Heks for sine forføriske og skamløse Kunster. Og hans Straf er retfærdig.

PATEREN

Ja og nødvendig.

DRONNINGEN

Kun ad den Vej er der endnu Mulighed for at føre hans forvildede Sjæl til Frelse.

PATEREN

Forstaar I nu, hvorfor mit Raad til Eder bestandig har været det samme, vent! Jo højere hans Vanvid bærer ham, desto dybere vil Fortvivlelsen styrte ham. O, jeg har set det! Den Mand, hvem en saadan Galskab har besat, hans Hovmod kender ingen Grænser, med løftet Pande træder han guddommelige og menneskelige Love under Fødder, jublende bygger han Altre for sin Afgud, hvis hæslige Ansigt synes ham dejligt over alt i Verden. Den ulyksalige! Hvad ligner han? En afsindig, der indbilder sig at svæve paa stærke Vinger gennem alle Salighedens Himle og i Virkeligheden hænger han over Afgrundens Rand, baaret af en skrøbelig Snor. Klip den over, da styrter han! Men da vil vi være ham nær for at gribe ham i vore Arme.

DRONNINGEN

Min Beslutning er forlængst taget, Fader. Hør, hvad jeg har udtænkt og sig, om I billiger min Plan! Disse Nætter, ved I, tilbringer Kongen paa Stranden for den fjendtlige Flaades Skyld.

PATEREN

Javel.

DRONNINGEN

Naar han er redet herfra i Aften, vil jeg sende et paalideligt Bud til denne elendige Skabning med en Skrivelse, en Skrivelse, Fader, hvori jeg med venlige Ord vil bede hende om endnu i Aften at følge med mit Bud her til Slottet.

PATEREN

Men vil hun gøre det, Barn?

DRONNINGEN

Skulde hun vægre sig, nu, saa staar der andre Midler til vor Raadighed. Men en Anelse siger mig, at hun vil komme. Gennem mine Tjenere har jeg indhentet adskillig Kundskab om denne Piges barnagtige og tankeløse Karakter. Den Slags Skabninger er ofte i høj Grad lettroende.

PATEREN

Man ser det, ja.

DRONNINGEN

Og tillidsfulde indtil Latterlighed.

PATEREN

Sandt nok.

DRONNINGEN

Det siger man, thi selv har jeg intet Kendskab til den Slags Væsner.

PATEREN

O nej, Barn!

DRONNINGEN

Gudsketak! Nu vil jeg affatte min Skrivelse i saadanne Udtryk, at hun maa tro, det er min Hensigt at søge en Forsoning med hende. En latterlig Tanke!

PATEREN

O, latterlig!

DRONNINGEN

En Forsoning mellem mig og en Tøjte — haha! Men i denne Sag maa alle Hensyn vige. Hør nu! Naar hun da kommer hertil i Aften, vil jeg selv være tilstede for at modtage hende, alle uvedkommende vil jeg fjærne, og jeg vil udgive mig for en af mine Tjenestekvinder; thi jeg tror ikke, at hun nogensinde har set mig.

PATEREN

Nu?

DRONNINGEN

Under Paaskud af, at Dronningen paa Grund af et Ildebefindende er ude af Stand til at modtage hende, vil jeg overtale hende til at forblive Natten over her paa Slottet. Da vil jeg føre hende ind i Badstuen, for at hun kan tage sig et Bad før hun gaar til Hvile. Kender I Badstuen her paa Slottet, Fader?

PATEREN

Nej.

DRONNINGEN

Den ligger afsides i denne Fløj af Slottet, hvor ingen andre sover end jeg og mine Piger, som let kan fjærnes. Ved Hjælp af en nymodens Indretning kan man udefra lukke hede Vanddampe derind, ja i Løbet af kort Tid kan man fylde hele Rummet med Damp, om man vil. Tit er det faldet mig ind under Badningen, at om Lugen under Loftet tilfældigvis var faldet til og ingen var tilstede, som kunde stanse Dampene udefra, og Døren ved et Tilfælde var lukket i Laas — som alt let kunde ske, Fader, da vilde det næppe være muligt for den, som befandt sig alene i det ophedede Rum at undgaa Døden, som dog vilde blive mild og hurtig. Et ulykkeligt Tilfælde kunde let indtræffe.

PATEREN

Og I havde kaldt hende hid i en forsonlig Hensigt.

DRONNINGEN

Min Skrivelse kan bevidne det.

PATEREN

For det menige Folks Skyld vilde det være overmaade heldigt, om alt lod sig saaledes forklare. Men eders personlige Sikkerhed ligger mig saare paa Hjærte, Datter! Har I alt i Beredskab til en ilsom Afrejse?

DRONNINGEN

Alt! Christof er redet til Stranden for at træffe Aftale med en tysk Skipper, som er blevet mig anbefalet. Jeg venter ham tilbage hvert Øjeblik.

PATEREN

Før Daggry maa I være under Sejl.

DRONNINGEN

Gennem nogle Folk paa den fjendtlige Flaade, som viser mig Villighed for mine Slægtninges Skyld, har jeg erfaret, at en Landgang vil finde Sted hen ad Morgenen. Kongen kan derfor næppe ventes tilbage før op ad Dagen. Til den Tid er jeg langt udenfor hans Hænders Rækkevidde.

PATEREN

Hos eders Slægtninge vil I trygt kunne afvente Begivenhedernes Gang. Imens sørger jeg for at give de Rygter Vinger, som baader os bedst. Naar Timen kommer, sender jeg Eder Bud.

DRONNINGEN

Hans Hævntørst vil blive grænseløs.

PATEREN

Men hans Fortvivlelse vil blive større. Lad hans Vrede faa Tid til at rase sig træt, lad Afgrunden aabne sig for hans Øjne, lad Forfærdelsen gribe ham! Da nærmer vi os for at støtte den svimlende Sjæl og vise den Vejen til Frelsen. Ser I, Datter, den himmelske Fryd, som venter Eder? I eders Lod er det faldet at tilgive og oprejse! Eder er den Lykke beskaaret at gengive Kirken en lydig og nidkær Tjener, Landet en from og pligtopfyldende Regent, Eder selv en tro og taknemmelig Husbond og Ægtefælle — det banker paa Døren. Hvem kan det være som banker?

DRONNINGEN

Det er sikkert Christof, som er kommet hjem fra Havnen.

PATEREN

Det er en utaalmodig Herre, den gode Christof! lukker op O! Eders Naade!

ANDEN SCENE

VOLMER
kommer ind

Her holdes nok Statsraad, ser jeg. Jeg kommer formodenlig til Ulejlighed.

PATEREN

O, paa ingen Maade.

DRONNINGEN

Tak, Fader, for eders kærlige Trøst. Den behøves saa haardt. PATEREN ud.

VOLMER

Jeg kommer for at bryde Isen, Frue. En af os maa være den første til at byde Fred, lad det være mig!

DRONNINGEN

I ved at vælge Øjeblikket. Just som I endnu denne Morgen har beskæmmet mig for Øjnene af eders Folk! Dog jeg er vant dertil.

VOLMER

Nu, det var ubesindigt, tankeløst, hensynsløst, om I vil, det behøver ikke at ske oftere. Nogen Beskæmmelse, som I siger, kan der dog næppe tales om, eftersom Alverden nærer den Overbevisning, at jeg og mine Gerninger er Eder saa ligegyldige —

DRONNINGEN

Som jeg og min Ære er Eder ligegyldige. Tal kun frit ud!

VOLMER

De Ord var eders. Jeg er her ikke for at byde Eder Fornærmelser.

DRONNINGEN

I vil vanskelig kunne udtænke nye.

VOLMER

Den Fornærmelse, I mener at have lidt i Dag, kunde I

saare let have undgaaet, om I blot havde sørget for at lade eders Ankomst melde forud. Men I har villet overrumple mig.

DRONNINGEN

Nu, om saa var?

VOLMER

Da har I haft Held dertil, men til liden Glæde for Eder selv, synes det. I hvilken Hensigt I er kommet, ved jeg ikke. Men er det for at byde Fred og Forsoning, da er min Haand beredt.

DRONNINGEN

Paa hvilke Vilkaar?

VOLMER

Paa det Vilkaar, at I lader mig føre mit Liv i Fred.

DRONNINGEN

Med eders Tøjte.

VOLMER

Brug ikke det Ord!

DRONNINGEN

Haha, paa det Vilkaar!

VOLMER

Just det! Er I derimod kommet for at yppe Strid paany og genoptage den Forfølgelse, I begyndte saa smukt, sidst vi saas, da siger jeg, vogt Eder vel! Vi har endnu ikke opgjort vor Regnskab, ved I, for den Streg I spillede mig sidst i Maj. Men lad det fare, lad det være glemt! Jeg sletter det af min Regnskabsbog og min Erindring og gør I paa eders Side det samme og slet ud, hvad I kan have lidt for min Skyld.

DRONNINGEN

Paa det Vilkaar!

VOLMER

Forlang hvad Oprejsning, som nævnes kan, og jeg vil give den paa Stand! Forlang hvilke Æresbevisninger, I maatte

ønske! Forlang alt! Forlang blot ikke, hvad jeg er ude af Stand til at give.

DRONNINGEN

Jeg forlanger intet, om I vil vide det — paa det Vilkaar!

VOLMER

Hvad skader det Eder? Nyder I ikke al den Ære, der tilkommer Eder som Landets Dronning? Hvad skader det Eder, at jeg er lykkelig?

DRONNINGEN

Eders egen Sjæl skader det.

VOLMER

Min Sjæl, haha!

DRONNINGEN

Dens Velfærd tænker jeg paa.

VOLMER

Dens Velfærd, ja! O, I er gale med min Sjæl! Naar har man set, at en Sjæl tog Skade af at være lykkelig? Ved I ikke, at Sjælen bliver stor og rig, naar den elsker?

DRONNINGEN

Synden taler af eders Mund.

VOLMER

Kender I ikke Forskel paa Synd og ærlig Lykke?

DRONNINGEN

Det er Eder, som ikke kan skelne mellem Synd og sand Lykke.

VOLMER

Jeg! Ved I, at denne Pige er mig saa kær, at Hjærtet ler i mit Bryst, blot jeg mindes hendes Navn! Ved I, at den Pige er mig saa kær, at jeg maa lukke mine Øjne, naar jeg

tænker paa hende, for at ingen skal se, hvor min Lykke faar dem til at skinne!

DRONNINGEN

Afgudsdyrker!

VOLMER

Ved I, at den Pige er mig saa kær, at jeg blot behøver i denne Stund at mindes hendes Ansigt, da fyldes min Sjæl til Randen af Taknemmelighed mod Gud Herren, at han gav mig Livets Herlighed! Visselig, Frue, vil jeg ogsaa blive Eder Taknemmelighed skyldig og yde den beredvillig, om I tager imod det Forlig, jeg byder Eder af et ærligt Sindelag og lader mig føre mit Liv i Fred med den Pige, jeg elsker.

DRONNINGEN

Paa det Vilkaar!

VOLMER

Ræk mig eders Haand og giv mig et Ord, som kan være mig Borgen for, at eders Sind er forsonligt som mit. Da rider jeg rolig herfra i Aften, og jeg vil benytte Natten, mens jeg vaager paa Stranden til at overveje, hvorledes jeg for Fremtiden bedst skal indrette min Levevis, saa at I ikke lider nogen Krænkelse derved. Jeg plejer ikke at bede, men jeg gør det nu for den Piges Skyld, som er mig kærere end Livet, for hendes Lykkes Skyld, som er min egen.

DRONNINGEN

I Morgen vil jeg give Eder mit Svar.

VOLMER

Nej, gør det endnu i Aften, mens mit Sind er saa varmt og aabent, at I maa kunne se paa mit Ansigt og høre paa min Røst, at jeg er fuldt oprigtig mod Eder.

DRONNINGEN

I Morgen skal I faa mit Svar.

VOLMER

Nu bad jeg! Men ved den almægtige jeg vil værge for min Fred og min Lykke!

DRONNINGEN

I Morgen faar I mit Svar. ud.

VOLMER

Forgæves altsaa! I Morgen! Er det en Trudsel? Nu — i Morgen befæster jeg min Rede! Er du lumsk, saa vil jeg være klog, er du ond, saa vil jeg være stærk, vil du stikke, Hveps, saa tager jeg Brodden fra dig. Nu stod jeg og blev længselsfuld efter noget ømt og lyst og fagert. Og godt, at jeg ved, hvor jeg vil finde det i Aften ud.

TREDJE SCENE

DRONNINGEN. CHRISTOF

DRONNINGEN

Kom her ind. Jeg vil diktere dig Skrivelsen. Han lovede altsaa at ligge sejlklar til i Morgen?

CHRISTOF

Han lovede det med Haand og Mund. Og da han saa det røde Guld, svor han en dyr Ed paa, at for den Pris vilde han færge en Morder til — nu, til det hede Sted, Eders Naade, hvor Mordere hører hjemme, at sige Mordere af lavere Rang; thi ogsaa indenfor Morderprofessionen er der Rangsforskel. Bødlen er saaledes en Morder af højeste Rang —

DRONNINGEN

Ti!

CHRISTOF

Eftersom han ikke myrder af Pengegriskhed eller Mordlyst eller Hævntørst —

DRONNINGEN

Ti!

CHRISTOF

Som de gemene Mordere —

DRONNINGEN

Vil du tie, din Slyngel!

CHRISTOF

Men efter højere Ordre. Jeg tier, Eders Naade; thi jeg har udtalt.

DRONNINGEN

Din Fripostelighed bliver i den sidste Tid besværlig. Vogt dig! Du kan endnu komme i Ulykke for din Munds Skyld.

CHRISTOF

Jeg kender en Mand, Eders Naade, en Slikmund, som kom i stor Ulykke for sin Munds Skyld med en gift Kone i Korsør. Hendes Husbond yndede ham ikke —

DRONNINGEN

Hold din Mund og tag Plads.

CHRISTOF

Hvorfor han stak ham gennem Bugen med et Stegespid.

DRONNINGEN

Har du dine Sager i Orden?

CHRISTOF

Blæk, Papir, Gaasefjer, vel!

DRONNINGEN

Skriv! hun gaar frem og tilbage, mens hun dikterer.

CHRISTOF

Alt for hans Munds Skyld, ja!

DRONNINGEN

Til Jomfru Tove, Høfdinggaard! Har du det?

CHRISTOF

Til Jomfru Tove, Høfdinggaard — jeg har det.

DRONNINGEN

Kære Barn!

CHRISTOF

Hej!

DRONNINGEN

Nu?

CHRISTOF

Blot Pennen, som sprutte de. Kære Barn, jeg har det.

DRONNINGEN

Kongens Person er mig saa dyrebar —

CHRISTOF

Kongens Person er mig saa, hvorledes?

DRONNINGEN

Dyrebar!

CHRISTOF

O, dyrebar! Jeg har det.

DRONNINGEN

At intet Offer er mig for kostbart — har du det? CHRISTOF gentager Naar det gælder hans sande Lykke. CHRISTOF gentager Det er min Bøn til dig — har du det? CHRISTOF gentager Om du vil følge med mit Bud til Slottet, CHRISTOF gentager Naar du har læst denne Skrivelse — har du det? CHRISTOF gentager For at vi kan tale sammen om de Ting, CHRISTOF gentager der ligger os mest paa Hjærte — har du det? CHRISTOF gentager i uforstyrret Ro, mens Kongen er paa Stranden. CHRISTOF gentager Afslaa ikke min Bøn! CHRISTOF gentager Min Vogn, som henter dig, skal bringe dig hjem før Daggry, om du vil — har du

det? CHRISTOF gentager Og da lover jeg dig, at dit Hjærte skal være roligt.

CHRISTOF

Og da lover jeg dig, at dit Hjærte skal være — Djævel!

DRONNINGEN

Hvad nu?

CHRISTOF

Blot den fordømte Pen, som gør sig udtilbens!

DRONNINGEN

Tag en anden Pen.

CHRISTOF

Pennen er god nok. Roligt! Som alle Hjærter skal blive rolige.

DRONNINGEN

Behold dine Bemærkninger for dig selv! Giv hid! Mens hun læser Skrivelsen igennem og forsegler den. Denne Skrivelse skal Hr. Henning besørge efter Paaskriften endnu i Aften. Jeg havde først tænkt at sende dig, men du er blevet mig lidt for kløgtig paa det sidste. Hvad ser du efter?

CHRISTOF

Der rider han —

DRONNINGEN

Hvem rider?

CHRISTOF

Kongen!

ANDET OPTRIN

Gaardspladsen paa Høfdinggaard

FØRSTE SCENE

KONGENS KNØS. EN GAARDSKARL

GAARDSKARLEN

Det er ellers en pæn Kofte, du har paa.

KONGENS KNØS

Synes du?

GAARDSKARLEN

Men du er jo ogsaa Kongens Livsvend. Jeg skulde min Tro ikke have noget mod at gaa i Kongens Tjeneste.

KNØSEN

Er du utilfreds med din Tjeneste?

GAARDSKARLEN

Den kan være god nok for sig; men man vil dog ligegodt helst være noget andet end det, man er. Kongen skal ellers være en munter Herre at tjene hos, siger de. De siger, det skal gaa svært lystigt til ved hans Gilder.

KNØSEN

Det ved jeg ikke noget om.

GAARDSKARLEN

Jo, det skal gaa svært lystigt til ved de Gilder. Jeg kender en Broder til en af Kongens Jægere. Han kunde fortælle, ih, du forbarmende! Før Solen skinner ind ad Vindeverrene er der nok ikke Tale om, at nogen af de Knægte rejser sig fra Drikkebordene. Og naar de endelig rejser sig en Gang, ligger de langs Væggene i lange Baner, Riddere og Præster og Jægere og Frøkner mellem hverandre ligesom slagtede Svin.

KNØSEN

Det er Løgn altsammen.

GAARDSKARLEN

Jaja. Jeg skulde ligegodt ikke have noget mod at gaa i Kongens Tjeneste. De siger ellers, at han skal være noget hidsig efter Fruentimmerne.

KNØSEN

Lutter Løgn.

GAARDSKARLEN

Men det kommer sig nok af, at Konen skal være ondsindet. Og det er da ikke Løgn, ved jeg, for det kan jeg da selv tale med om.

KNØSEN

Er din Kone ondsindet?

GAARDSKARLEN

Ih, Gudbevares! Det er en edderspændt Heks baade til at bande og rive. Bare jeg skeler til et lille Tøseben, saa er hun der baade med Mundtøjet og Kløerne. Næ, jeg skulde min Sæl ikke have noget mod at gaa i Kongens Tjeneste. Der, siger de, falder der lidt af baade af det ene og det andet. Men nu siger de jo ellers, at det ser ud til, vi skal faa Krig med Kræmmerne. De ligger nok ude ved Knudshoved og skyder med Kugler, siger de. Det maa ligegodt være stygt.

KNØSEN

Nej, det er et muntert Liv, kan du tro. Kuglerne summer om Ørene paa os tættere end en Bisværm. Pif, paf! Saa dumper en Mand hist, saa ruller en anden der. I Gaar var der fem, som fik skudt Hovedet af.

GAARDSKARLEN

Ih, føj for Satan!

KNØSEN

Arme og Ben vil jeg nu slet ikke tale om, det regner vi ikke for noget. Jo vist er det et lystigt Liv at staa i Kongens Tjeneste.

GAARDSKARLEN

Kan jeg ogsaa tro, hvad du fortæller? Saa skulde Fanden og ikke jeg staa i Kongens Tjeneste. Ih, føj for Satan! ud.

ANDEN SCENE

THORVALD

kommer ind

Jeg er bange for, vi faar et stygt Vejr til Natten. Skyerne ser saa onde ud, som om de var fyldt med levret Blod og Edder.

KNØSEN

Det er endnu Aftenskæret. Vent til det forsvinder, saa har vi Uvejret med det samme.

THORVALD

Luften er forfærdelig trykkende. Jeg bliver saa hjærteklemt mod Torden, at jeg har ondt ved at trække Vejret. I faar en uhyggelig Nat paa Stranden, Knøs, men I forstaar vel at slaa Tiden ihjæl derude ved Pokuleren og Tærningespil, kan jeg tænke.

KNØSEN

Nej, de Tider er forbi. Der spilles og drikkes ikke mere i Kongens Telt. Kongen søger Ensomhed og vandrer ofte om paa Stranden alene, indtil Morgenen kommer. Tit er han saa tankefuld, at han ikke hører, hvad de siger til ham. Men jeg har set ham lukke Øjnene og smile, som om han saa et Syn i Drømme. O, det er skønt!

THORVALD

Han lever uden Søvn, det er til at forundre sig over, at han holder det ud.

KNØSEN

Hvem kunde sove, naar Dag og Nat forløber som en Drøm!

THORVALD

Ja, du er ung. Men sig mig, Knøs, du betjente vel Kongen ved Taflet i Dag som du plejer?

KNØSEN

Ja!

THORVALD

Var Dronningen tilstede ved Taflet?

KNØSEN

Ja — og det var sælsomt. Thi Kongen lo og spøgte, som hans Skik er, men under hele Taflet er der ingen, som har hørt Dronningen mæle et Ord.

THORVALD

Fortæl mig lidt mere om det, Knøs.

KNØSEN

Stiv og kold, som var hun støbt i Staal, sad hun og saa paa Kongen med et Smil saa isnende, at Spøgen frøs paa hans Læber, naar deres Blik mødtes. Tilsidst sad alle Herrerne og tav, hun isnede dem alle. Da rejste Kongen sig saa brat, at hans Stol væltede, og hævede Taflet. Men siden talte de derom i Salen og Jomfru Toves Navn blev nævnt.

THORVALD

Det tyder ikke godt. Ellers er der ikke sket noget paa Slottet?

KNØSEN

Straks efter Taflet gik Dronningen over i den vestre Fløj, hvor hun har sine Værelser. Det hedder sig, at hun har forbudt alle og enhver Adgang undtagen sine Piger. Før jeg red, hørte jeg en Fugl synge om, at hun skal have svoret paa at forlade Slottet ved første Daggry. Men om det er sandt, tør jeg ikke sige.

THORVALD

Gid det var sandt og gid hun vilde holde den Ed! Jeg aander ikke frit, før der paany er Mile mellem hende og Jomfru Tove. Skulde hun gøre Alvor deraf og rejse sin Vej allerede i Morgen tidlig, da kan du gøre en god Gerning,

Knøs, om du rider herud og fortæller det. Det vil lette en Sten fra Jomfru Toves Hjærte. Det skærer mig i Hjærtet at se, hvor tungt hun grubler over disse Ting. Siden vi havde den Bortførelseshistorie, kan vi ikke nævne Dronningen, uden at hun blegner. Pigebarnet har ligefrem skæmmet sig siden i Morges.

KNØSEN

Saa fluks der sker noget paa Slottet og jeg erfarer det, skal I faa det at vide.

THORVALD

Hvad skal det blive til altsammen!

KNØSEN

Kongen elsker hende!

THORVALD

At bygge paa Elskov alene er at bygge sin Borg i Luften. Jomfru Tove er som en Søvngængerske, der vandrer smilende over Tagene. Den Dag, da hun slaar Øjnene op og ser Afgrunden under sig, vil blive forfærdelig. Jeg bliver syg om Hjærtet af Angst, naar jeg tænker derpaa.

KNØSEN

O ti! Han elsker hende!

THORVALD

Ja, du er ung! Kom, Knøs, der er din Herre med Jomfru Tove!

TREDJE SCENE

VOLMER og TOVE kommer ind

VOLMER

Her er du jo ellers tilfreds? Har du alt, hvad du ønsker? Vil du, at jeg skal sende dig endnu et Fad af den søde Vin?

Jeg har glemt at sige dig, at jeg har fæstet en Knøs til dig, som skal ledsage dig, naar du vil ride, og være til din Opvartning i Huset.

TOVE

Er her ikke en knugende Tavshed? Vinden er angst for at blæse, Fuglene tør ikke synge, Bladene vover ikke at røre sig paa deres Stilke.

VOLMER

Gid det vilde bryde løs! Jeg vil før ride i Regn og Mørke med Lynene flammende over Vejene, end jeg vilde sukke under denne lurende Tavshed, der ligner Løgn og Lumskhed. Kom, sæt dig hos mig et Øjeblik. De tager Plads paa en Bænk. Hvad er der med dig? Du er saa stille. Der er en Skygge i dit Blik og Alvor paa din Mund. Og du er bleg. Frygter du? Er du angst for Vejret? O, Barn, jeg ser det godt, at der er større Ting end Vejret, som tynger paa dit Sind. Lad os ikke tale om det i Aften. Men hvad du end kan være angst for, stol trygt paa det, at jeg har baade Magt og Vilje til at beskytte dig mod alle Farer.

TOVE

Beskyt vor Kærlighed!

VOLMER

Det vil jeg!

TOVE

Du elsker mig jo endnu?

VOLMER

Se det i mine Øjne!

TOVE

De er bedrøvede!

VOLMER

Er de bedrøvede?

TOVE

Ja, dine Øjne er bedrøvede.

VOLMER

Det kommnr af, at jeg elsker dig. Elskov er ikke blot Jubel. Der er noget smærteligt i os, naar vi elsker. Alt hvad Livet rummer er i Elskov. O, hvor jeg elsker dig! Ved dit Bryst er Fred. Mit Hoved trænger til et Hvilested, hvor Fred har hjemme. O, søde, vederkvægende Fred! Hvilke blide Dvalemidler har du i dit Bryst? Hvad er der i dit Bryst?

TOVE

Mit Hjærte.

VOLMER

Hvad er der i dit Hjærte?

TOVE

Blot min Kærlighed.

VOLMER

Fortæl mig noget om din Kærlighed.

TOVE

Jeg vil synge en Vise for dig, som min Moder sang for mig, da jeg var lille.

Der stod en Engel hos mig med en Rose i sin Haand.
Han aandede paa Rosen, den løste sine Baand,
han kyssede dens Blade, de aabnede sig tyst:
Barn, denne fagre Rose vil jeg lægge paa dit Bryst!
Det skete kort før Daggry, kære Herre.

Dens Moder stod i Eden og hvor den gode Gud
paa disse fjærne Strande lader Rosen springe ud,
der jubler alle Fugle, der bliver Himlen ren,
der møder Eva Adam under Palmetræets Gren.
Det skete kort før Daggry, kære Herre.

Og der han havde sagt det, da smilede han tyst,
og lagde den, hvor Hjærtet kan høres i mit Bryst.
Og siden er der Roser, som dufter overalt,
og Fuglene har jublet, som Englen har fortalt.
Det skete kort før Daggry, kære Herre.

Jeg forstod ikke den Vise i de Dage, men jeg havde den saa kær, at jeg tilføjede i min Aftenbøn: Giv mig den Rose, Mor synger om, kære Gud!

VOLMER

Fik du den?

TOVE

Jeg har den.

VOLMER

Dufter den endnu?

TOVE

Som da den sprang ud.

VOLMER

Hvad gør du?

TOVE

Kysser dit Haar.

VOLMER

O elskelige Kys!

TOVE

Men nu skal du ride, min Ven; thi Vejret kommer op. Se, der faldt en Draabe paa min Haand, lunken og tung som en stor Taare — O!

VOLMER

Hvad var der?

TOVE

Det svimlede for mig idet jeg rejste mig op. Det er i Aften, som om jeg ikke rigtig kunde vaagne.

VOLMER

I Morgen skal du være glad igen. I Morgen ses vi ved Solopgang. Kom med mig, du, du Gudvedhvordukomfra! Følg mig til Porten! Fører hende ud.

FJERDE SCENE

ELSE

kommer ind

Det bliver sent, før Kongen kommer afsted iaften. Næst efter Kedsomhed er der ingen saa slem til at trække Tiden i Langdrag som Kærlighed. Et Afskedskys begynder i Kammeret, hviler sig paa Trappegangen, slutter paa Gaardspladsen for endnu en Gang at begynde forfra i Porten. Jeg kender det, jeg kender det, jeg kender det! TOVE kommer ind. Naa Jomfru, kom Kongen saa afsted?

TOVE

Ja, han kom afsted.

ELSE

Og kommer ikke igen før i Morgen! Tænk! Tænk! En hel Nat! Er det ikke forskrækkeligt? Han skulde vel paa Stranden igen i Nat?

TOVE

Han skulde paa Stranden igen i Nat, ja.

ELSE

Gid Pokker havde de Kræmmere! Saadan nogle Nattefortyrrere! Gud ved, hvad de Fyre bilder sig ind? Tror de, at en ung Herre, som har tralvt med at elske, ikke har andet at bruge de korte Sommernætter til end til at ligge paa Stranden og passe paa dem! Hvad mener I, Jomfru?

TOVE

Ja, det er vist nok.

ELSE

Hvad er vist nok?

TOVE

Det, du siger.

ELSE

Hvad siger jeg?

TOVE

Det ved jeg ikke.

ELSE

I drømmer nok endnu om det sidste Kys. Hvor var eders Tanker, Jomfru?

TOVE

Oja, hvor var de? Hvor var det dog de var?

ELSE

Lad os prøve paa, om vi kan finde dem. Løb de efter Kongen?

TOVE

Nej!

ELSE

Ja, saa ved jeg ikke, hvor de strejfer om. Kom nu ind, Jomfru, før det bliver Regn. Hvorfor vil I gruble saa dybt? Verden bliver ikke bedre, fordi vi grubler.

TOVE

Hør! Det banker paa Porten!

ELSE

Hvem kan det være, som banker saa sent?

FEMTE SCENE

THORVALD
kommer ind

Hvem kan det være, som banker saa sent?

ELSE

Se ad, saa faar vi det at vide.

THORVALD

Karlen har allerede lukket op. Hillemænd, der er baade Fakler og Ryttere! Hvad er paa Færde, Hans?

GAARDSKARLEN
kommer ind

Det er en Karm, Husbond, med tre skimlede Øg for og to ridende Svende med Fakler og en fornem Herre med graat Skæg, som bød mig fly Jomfruen denne Skrivelse, som han siger skal være fra Dronningen.

ELSE

Fra Dronningen!

THORVALD

Fra Dronningen!

TOVE

Til mig!

KARLEN

Ja, saadan sagde han, Jomfru. Om det er Løgn, ved jeg ikke, men troligt nok er det, efter hvad de siger. ud.

THORVALD

Fra Dronningen!

ELSE

Lad os se Paaskriften. Hvad staar der, Jomfru?

TOVE

Til Jomfru Tove, Høfdinggaard.

THORVALD

Det er Dronningens Segl.

TOVE

Hvad kan Dronningen ville skrive om til mig?

ELSE

Hent en Kærte, Thorvald, det er for mørkt til at læse Skrift. THORVALD ud. I maa klippe Seglet over. Har I en Saks? Kom, skal jeg?

THORVALD
med en Kærte

Hvad skriver hun?

TOVE

læser

»Kære Barn!«

THORVALD

Skriver hun kære Barn?

ELSE

Hør, hvor venligt!

TOVE

Jeg havde ikke ventet, at hun vilde kalde mig kære Barn; men det bliver jeg helt glad over *læser* »Kongens Person er mig saa dyrebar«

ELSE

Ja, det vil jeg nok sige!

TOVE

læser

»At intet Offer er mig for kostbart, naar det gælder hans sande Lykke.« Dersom det er sandt —!

ELSE

Lumskeri!

TOVE

Hvem ved, om I ikke gør hende Uret! *læser* »Det er min Bøn til dig, om du vil følge med mit Bud til Slottet, naar du har læst denne Skrivelse —

ELSE

Ja, det manglede sgu bare!

TOVE

»for at vi kan tale sammen om de Ting, der ligger os mest paa Hjærte —

THORVALD

Nej, den er lidt for grov!

TOVE
læser

»i uforstyrret Ro, mens Kongen er paa Stranden. Afslaa ikke min Bøn! Min Vogn, som henter dig, skal bringe dig hjem —« Ja!

ELSE

Hvad siger I ja til?

TOVE

Jeg gør det!

ELSE

Gør I det?

TOVE

Ja!

THORVALD

I er vel ikke blevet forrykt!

TOVE

Jeg maa se hende, for at jeg en Gang kan faa at vide, hvem hun er.

ELSE

Hun hader Eder!

TOVE

Hun har ingen Grund til at elske mig. Lad hende være saa ond, som I siger, af os to bliver det altid hende, som er den forurettede og mig, som behøver Tilgivelse. Hvorledes kan jeg være lykkelig, naar jeg ved, at der lever en, som hader min Lykke! Forunderligt! For lidt siden stod jeg og tænkte paa, hvad jeg vilde sige til Dronningen, om jeg stod for hendes Ansigt! Og alt, hvad jeg vilde sige, vidste jeg saa vel, ja, jeg vil endnu kunne huske det. Else, hent mig min Kaabe!

THORVALD

Nej, saadan leger vi ikke her, Jomfru Tove!

ELSE

Glemmer I, at hun allerede en Gang har været efter Eder?

TOVE

Altid tror I, at jeg frygter! Ja, jeg har noget i mig, som jeg frygter mere for end for mig selv. Hent mig Kaaben, Else!

ELSE

Nej, se om jeg gør!

TOVE

Dette har Guds Moder indgivet hende, for at der skal komme Fred og Forstaaelse mellem os alle.

ELSE

Staar der ikke mere i Skrivelsen?

TOVE

Se selv efter, jeg løber ind efter Kaaben. ud.

SJETTE SCENE

THORVALD

Vanvid! Hvad vilde Kongen sige?

ELSE

Vil du bare høre, hvad hun skriver!

THORVALD

Jeg vilde kun slet fortjene hans Tillid, dersom jeg fandt mig i denne Galskab.

ELSE

Vil du bare høre: Min Vogn, som henter dig, skal bringe dig hjem før Daggry, om du vil —

THORVALD

Vi maa holde hende tilbage med Magt, om det behøves.

ELSE

Vil du bare høre! Og da lover jeg dig, at dit Hjærte skal være roligt.

THORVALD

Vi svarer simpelthen, at hun er blevet syg.

ELSE

At dit Hjærte skal være roligt!

THORVALD

En Talemaade; men mit Hjærte bliver ikke roligt, før vi faar hende talt til Fornuft. Kom!

ELSE

At dit Hjærte skal være roligt!

THORVALD

Kom dog for Pokker, førend hun løber fra os! Begge ud.

SYVENDE SCENE

HR. HENNING
kommer ind

Man mærker straks, at det er belevne Folk, som har hjemme her. Se, om de generer sig for at lade en ældre Herre af fornem Byrd vente ved Porten i Regn og Mørke! det lyner Himmel! Om nu Lynet slog ned og ramte mig! Jeg gad vide, hvor hendes Naade vilde finde min Mage i Trofasthed og høviske Sæder! Ejja! Der har vi Kongens Due —

TOVE
kommer ud fra Huset

Saa! Nu kan I blive inde! lukker Døren af

HR. HENNING

Eders Tjener, min naadige!

TOVE

Er det Eder, som Dronningen har sendt for at hente mig til Slottet?

HR. HENNING

Ja, min naadige, om I ellers tør betro eders Skønhed i mine beærede Hænder.

TOVE

Gaa forud, da følger jeg fluks efter Eder.

HR. HENNING

Se se, den Slags Duer kan ogsaa kro sig! ud.

TOVE
alene, kaster sig paa Knæ ved Bænken

Hellige Guds Moder, indgiv mig de rette Ord, som kan finde Vej til Dronningens Hjærte og hold din Haand over mig og min Kærlighed! ud.

OTTENDE SCENE

THORVALD
kommer til Syne i et Vindu

Jomfru Tove! Vil I fluks lukke op! Jomfru Tove! Vil I fluks komme tilbage!

ELSE
kommer styrtende ud

Jomfru! Tove! Tovelil! Hun er alt kørt!

THORVALD

Hvad vil Kongen sige?

ELSE

Tove! Tovelil! Jomfru! I du forbarmende, hvilket Lyn! En, to, tre, fire, fem, seks — jøsses! Tordenskrald

Tæppe

FEMTE AKT

FØRSTE OPTRIN

Badstuen paa Vordingborg Slot

Rummet er dæmpet oplyst udefra. Det tordner stærkt

FØRSTE SCENE

OLDFRUEN. STINE

OLDFRUEN

Kors! Sikket et Lyn! Ja saadan et Vejr havde vi ogsaa den Sommer, da Lynet slog ned og tændte Nyborg Slot. Det var den femtende Avgust om Natten. Jeg sad paa min Sengekant og bad til den altstyrende i mit bare Linned, at han vilde holde sin Haand over min Mand, som den Nat var taget paa Søen med en svensk Skipper, og der laa den lange Kirstine Møllebyggers og hakkede Tænder i sit Forklæde. Saa ser jeg saadan et besynderligt Skær oppe under Loftet, og »hvad er det for et besynderligt Skær?« faar jeg lige sagt, saa banker det paa Lugen. Himlen forbarme sig, skriger Kirstine! Vræl ikke, men luk op, siger jeg! Luk selv op, siger hun, og da jeg lukker op, er Gaarden fuld af Ild, og der staar den lille Ladefoged, Slottet brænder, siger han, og Lars Peter er slaget ihjæl af Lynilden, og de Ord var næppe kommet over hans Læber, saa tog Krampen Kirstine. Maanedsdagen efter havde hun Barnet, saa vi undrede os jo ikke over, at det gik hende til Hjærte med Lars Peter.

STINE

Aa ti dog stille og snak dog ikke om saadan noget i Nat!

OLDFRUEN

Hvad gaar der af dig?

STINE

Maa man ikke blive syg om Hjærtet, naar man tænker paa den stakkels Jomfru, de har lokket hertil i Nat?

OLDFRUEN

Hvad angaar hun dig?

STINE

Enhver kan da se, at de har ondt i Sinde med hende.

OLDFRUEN

Hyss, Tøs! Er du tosset?

STINE

Hvorfor skal vi ligge ovre i den anden Fløj? Hvorfor skal vi gøre Badstuen i Stand paa denne Tid af Natten? Hvorfor er der fyret under begge Kedlerne? Og se — Snoren!

OLDFRUEN

Hvad for en Snor?

STINE

Snoren til Lugen under Loftet. Den er skaaret over!

OLDFRUEN

Kors! Kors! Vil du hare se til, at du kan holde din Mund!

STINE

Og her er blevet pakket ind og Hestene staar i Stalden med Selerne paa.

OLDFRUEN

Nu! Nu! Hvad angaar det dig?

STINE

Det angaar vel ethvert kristent Menneske, skulde jeg tro, dersom man da har et Hjærte i Livet. Kunde jeg blot komme til at hviske den unge Jomfru et Ord i Øret. Det stakkels unge Barn! Hvad har hun gjort Dronningen?

OLDFRUEN

Det ved vi nok.

STINE

Alle Mennesker siger, at Kongen elsker hende. Hun har draget ham bort fra hans vilde Liv og gjort ham til et skikkeligt Menneske.

OLDFRUEN

Den Slags Ting skal man ikke rose.

STINE

Naar man er gift med saadan en ondskabsfuld Heks —

OLDFRUEN

Vogt din Mund! Hyss! Der er hun! Ja, det var just den femtende August om Natten, og jeg sad paa min Sengekant, og mine Hænder havde jeg foldet i Bøn til den altstyrende —

ANDEN SCENE

DRONNINGEN

kommer ind.

Hvad stod I og hviskede om?

STINE

Vi hviskede ikke, Eders Naade, jeg kan godt sige, hvad vi talte om.

OLDFRUEN

Jeg fortalte om den grulige Nat, da Nyborg Slot brændte, ak ja!

DRONNINGEN

Er I færdige, saa kan I gaa over til Jer selv. Jeg faar ikke mere Brug for Jer i Nat.

OLDFRUEN

Ak ja, det er en forfærdelig Nat!

STINE

Lynet skulde slaa ned og ramme alle, som har ondt i Sinde.

OLDFRUEN

Du er gal. begge ud.

DRONNINGEN
alene

Nu er Høgen efter din Due! I Morgen skal jeg sende dig et Svar, som skal gøre din Mund stum og din Kind hvid! Tordenskrald Huf! Huf! Jeg gør det kun for din Frelses Skyld. Hvorfor skulde jeg ellers gøre det? Fra i Morgen af vil jeg bede for dig — huf! ud.

TREDJE SCENE

DRONNINGEN og TOVE kommer ind. Tove i Natdragt

DRONNINGEN

Her ind!

TOVE

Men hvorfor skal jeg egentlig i Bad?

DRONNINGEN

Spørg Dronningen, det er hendes Befaling.

TOVE

Men naar faar jeg Dronningen i Tale?

DRONNINGEN

Før du venter det maaske. Gør ikke saa mange unyttige Spørgsmaal.

TOVE

Her er uhyggeligt!

DRONNINGEN

Tag Plads paa den Stol, saa vil jeg sætte dit Haar til Natten.

TOVE

Tak, det behøves ikke.

DRONNINGEN

Det behøves, naar jeg siger det. Gør hvad der bliver sagt til Dig!

TOVE
tager Plads

Men jeg vil nødig blive her paa Slottet i Nat.

DRONNINGEN

Du burde sige Tak til, at du slipper for at køre hjem i det Vejr.

TOVE

Jeg er aldeles ikke bange for Vejret, saa hvis I vil give mig mine Klæder —

DRONNINGEN

Dine Klæder er hængt til Tørre. Jeg ved ikke, hvor de er.

TOVE

Men jeg kan ikke lide, at nogen rører ved mit Haar.

DRONNINGEN

Undtagen Kongen, hvad?

TOVE

Hvorfor sagde I det?

DRONNINGEN

Du ser paa mig, haha!

TOVE

Hvorfor ler I saadan? Tordenskrald.

DRONNINGEN

Huf! Huf!

TOVE

I er bange!

DRONNINGEN

Det er du vel ogsaa?

TOVE

De smukke Lyn! Nej! Jeg ser lige ind i Himlen.

DRONNINGEN

Se, hvor dit Haar er tykt.

TOVE

Ja.

DRONNINGEN

Og langt.

TOVE

Ja.

DRONNINGEN

Et smukt Haar!

TOVE

Det siger man.

DRONNINGEN

Det er du naturligvis stolt af.

TOVE

Nej!

DRONNINGEN

Det har du heller ingen Grund til. Du har ikke givet dig dit Haar selv. Jeg har ogsaa en Gang haft et smukt Haar. Se! Nu er det snart hvidt. Saadan bliver dit ogsaa en Gang.

TOVE

Dersom jeg lever saa længe.

DRONNINGEN

Alle er I lige indbildske af eders Skønhed. Hvorlænge varer den? Kan I holde paa den? Nej, men I kan bruge den til at fange Mænd med; det er den god til. Dertil lader saadan et tykt, langt Haar sig bruge. Til at kaste over Hovedet paa en Mand ligesom et Næt. Saa kan I lege Blindebuk med ham! Saa har I ham, tror I? Hvorlænge? Til I mister den første Tand, til den første lille Fure viser sig ved Mundvigen. Det tænker Jomfru Rosenkind ikke paa, saalænge hun leger Blindebuk med sin Konge. Men saa kommer der en Dag, da Blindebuk er blevet træt af Legen. Saa maa Jomfru Rosenkind til at kaste Nættet ud paany. Det er ikke hver Dag, der spræller en Konge i Garnet. Næste Gang kommer hun til at nøjes med hans Livsvend, næste Gang bliver det maaske hans Staldkarl.

TOVE

Hvorfor fornærmer I mig?

DRONNINGEN

Kan Sandheden fornærme?

TOVE

Hvert Ord, I siger, er jo Usandhed og Ondskab!

DRONNINGEN

Hvor heftig! Saa! Saa! Nu er vi straks færdige. Det var jo en prægtig Fletning! Det var jo ret en herlig tyk og rund og lang og tung Fletning —

TOVE

Av!

DRONNINGEN

Tager jeg for haardt? Er min Haand ikke saa blød som Kongens? Som Kongens, hvad? Ja, ja, ja, vi vil give ham en smuk Erindring, en smuk Erindring — Saa! klipper Fletningen af.

TOVE

Hvad gør I? Fy! Fy! Gaa eders Vej! O, min Gud, hvad har I gjort ved mig!

DRONNINGEN

Mærket dig lidt! Trøst dig! Trøst dig! Han faar det ikke at se.

TOVE

Gaa eders Vej! I er et slet Menneske! Men jeg vil klage over Eder til Dronningen.

DRONNINGEN

Ja, skynd dig! Skynd dig!

TOVE

I har skamskændet mig!

DRONNINGEN

Jeg ved et Land, hvor Bødlen pisker Tøjterne nøgne og klipper Ørerne af dem.

TOVE

Hvor tør I vove at tale saaledes til mig! Hvad er I for et frygteligt Menneske?

DRONNINGEN

Ja, hvem tror du? Se blot paa mig! Jo! Jo! Det er mig! Saaledes ser jeg ud.

TOVE

I!

DRONNINGEN

Hvem af os to har Ret til at være Anklager, tror du?

TOVE

I! Dronningen!

DRONNINGEN

Saaledes kommer Straffen uventet over Forbryderen.

TOVE

Da frygter jeg —

DRONNINGEN

Se blot hvor de røde Kinder bliver hvide.

TOVE

Jeg er fortabt!

DRONNINGEN

Saa du indbildte dig, jeg havde kaldt dig hid for at klappe dig og give dig Syltetøj —?

TOVE

Hvad har I i Sinde?

DRONNINGEN

Din retfærdige Straf skal du lide!

TOVE

Har I kaldet mig hid for at mishandle mig?

DRONNINGEN

Hvad bilder du dig ind, din æreløse Tingest?

TOVE

Min Ære har jeg givet den Mand, som elsker mig. Den er i hans Hænder. Han vogter den som sin egen!

DRONNINGEN

Ej se, hvor du er fræk!

TOVE

Nej, jeg er stolt.

DRONNINGEN

Bliver man stolt af at føre et ryggesløst Liv? Det var nyt.

TOVE

Man fødes stolt.

DRONNINGEN

Men man er ikke for stolt til at lokke Mændene fra deres Hustruer.

TOVE

Jeg er for stolt til at svare Eder mere.

DRONNINGEN

Din frække Skabning! Ved du, hvem du staar for? Jeg vil se, om du er for stolt til at ligge i Støvet for mine Fødder. Paa Knæ vil jeg se dig! Paa Knæ skal du tigge om dit usle Liv! Paa Knæ!

TOVE

Jeg kom for at knæle. Men for Eder kan jeg ikke knæle.

DRONNINGEN

Saa dø!

TOVE

Vil I myrde mig?

DRONNINGEN

Dø! Dø! Som du har fortjent for dine Misgerninger.

TOVE

Har I lokket mig hid for at myrde mig? O nej! Det er jo umuligt! I vil blot skræmme mig.

DRONNINGEN

Ser jeg ud som en, der spøger?

TOVE

Jeg ser i eders Øjne, at I hader mig forfærdeligt!

Tordenskrald.

DRONNINGEN

Huf! Huf! Lad os ikke hade! Jeg tilgiver dig! Jeg beder for dig! Jeg vaager i Nat og beder for dig! Bed! Bed! Om lidt staar du ved Evighedens Port! løber ud.

FJERDE SCENE

Scenen fyldes af Dampe

TOVE

alene

Skal jeg myrdes herinde? Det var ikke derfor, jeg kom. hen til Døren Lukket! hamrer paa Døren Luk op! Jeg vil ud! Luk op! Jeg vil ud! Hun vil kvæle mig herinde! Hvorfra kommer de Dampe? De er varme, de brænder! Luk op! Jeg vil ud! O, her er allerede en forfærdelig Hede! Hun vil kvæle mig herinde! Var her ikke en Luge under Loftet? Jo! Snoren er klippet over! O, min Gud, hun vil kvæle mig herinde! Er det derfor, jeg er kommet hid? For at dø? Det var ikke Meningen! Dø saa ung, jeg er, og elsket, o, det er grusomt! I Morgen skal jeg ikke vaagne! Min elskede Ven skal staa ved Siden af mig, jeg ved det ikke, jeg kan ikke aabne Øjnene for at se ham, ikke smile til ham, ikke svare ham, naar han kalder paa mig, mit Ansigt skal være ubevægeligt og koldt som Sten, som Mors var, da hun laa under Kistelaaget! I Morgen vaagner jeg i Evigheden! Jeg staar ved Evighedens Port i Morgen! Hellige Engle, vil I vende Jer fra mig, fordi jeg elskede! Mor, du som er derinde, forstød mig ikke, fordi jeg var lykkelig! Forstøder I min Kærlighed, forstøder I mig! Jeg blev jo til, da den blev til. Hvor kan jeg slippe den? Vi er jo et! Dybt Mørke paa Scenen. O, Mørke! Mørke! Hjælp! Jeg dør! Mor! Mor! Frels mig! Et Lyn flammer over Scenen. I Lysskæret, som forbliver, staar Moderens hvidklædte Skikkelse.

MODEREN

Du kaldte, Barn!

TOVE

knælende

Frels mig, Mor!

MODEREN

Jeg hørte dit Raab i Evighedens Land. Da maatte jeg ile hid. Barn! Hvorledes er det du ser ud? Hvor er dit Haar?

TOVE

De har klippet det af mig.

MODEREN

Hvor er dine Klæder?

TOVE

De har taget dem fra mig.

MODEREN

Kommer du nøgen?

TOVE

Ja.

MODEREN

Nøgen eller smykket med Perler og Guld, det siger kun lidt. Renhed straaler over alle Smykker! Taarer vejer mere end Perler! Kommer du med Renhedens Ædelsten?

TOVE

Nej.

MODEREN

Kommer du med Taarernes Perlekrans?

TOVE

Nej.

MODEREN

Hvor er dit Fruelin? Hvor er din Brudering? Bringer du intet med? Ulyksalige Barn, da er vi redningsløst fortabte!

TOVE
strækker Armene ud

Se!

MODEREN

Hvad har du der?

TOVE

En Rose!

MODEREN

En Rose!

TOVE

Den Rose, du sang om!

MODEREN

Barn! Barn! Lyksalighedens Rose!

TOVE

Ja, Mor!

MODEREN

Hvor fandt du den?

TOVE

I Æventyrets Rige!

MODEREN

Den Rose er evig! Den Rose kan aabne Porten ind til Evighedens Lys!

TOVE

Mor!

MODEREN

Den Rose kan frelse! Kom!

Dybt Mørke paa Scenen

TOVE

skriger højt og gennemtrængende i Mørket

Volmer!

ANDET OPTRIN

Knudshoved Strand i Morgendæmringen

FØRSTE SCENE

PALLE og BENGT kommer over Scenen Den sidste er beruset.

PALLE

Støt! Støt, min Dreng! Bare støt!

BENGT

Palle, min lille Broder, dersom Fjenden gør Landgang, dersom Fjenden gør Landgang —

PALLE

Hov! Hov! Støt, min Dreng! Støt!

BENGT

Pallelille, hæld mig en Pøs Vand over Hovedet, en Pøs Vand over Hovedet, koldt, din Fyldebøtte, koldt, jeg gider ikke drikke varmt Vand, jeg drikker ikke Vand, jeg gider ikke —

PALLE

Støt, min Dreng! Hov! Hov! Støt! fører ham ud.

ANDEN SCENE

FOLKVARD og HR. JENS kommer ind

HR. JENS

Jeg staar mig ikke godt med Kongen. I har maaske hørt Folk tale derom?

FOLKVARD

Oprigtig talt, nej.

HR. JENS

Jeg venter paa, at Kongen skal gøre mig en Undskyldning. Han saarede mig Nytaarsaften med en kaad Spøg og siden den Tid ser man mig ikke mere ved Hove. I har maaske hørt Kongen udtale Forundring derover?

FOLKVARD

Ærlig talt, nej.

HR. JENS

Har I ikke hørt ham sige f. Ex.: Hvoraf kommer det, at man aldrig mere ser noget til Hr. Jens fra Knudshoved?

FOLKVARD

Naar jeg skal være ærlig, nej.

HR. JENS

Jeg er ikke uforsonlig, men jeg ved, hvad jeg skylder mig selv. I har maaske lagt Mærke til, hvorledes jeg hilser paa Kongen?

FOLKVARD

Nej, sandt at sige, jeg har ikke lagt Mærke til det.

HR. JENS

Læg saa Mærke til det nu! Jeg ved, hvad jeg skylder Kongen, altsaa blotter jeg mit Hoved. Men jeg ved ogsaa, hvad jeg skylder mig selv, altsaa sætter jeg fluks Hatten paa igen og fjærner mig.

FOLKVARD

Jeg skal saa min sandten lægge Mærke til det.

HR. JENS

Jeg venter paa, at Kongen skal gøre mig en Undskyldning. Dersom han skulde ytre noget Ønske i den Retning, saa ved I, at jeg opholder mig i Nærheden.

KONGEN og HR. HANS kommer ind. HR. JENS hilser og fjærner sig.

TREDJE SCENE

HR. HANS

paa Fødderne har han Tøfler, om Livet et Slagsværd, i Haanden en Nathue

O, gid de Kræmmersnuder vilde forsøge en Landgang! Gid de vilde forsøge en Landgang paa denne Tid af Døgnet, mens vi sover den sødeste Søvn! Jeg beder og besværger Himlenes Herre, om han vil sende dem over os som en Tordenbyge, mens vi sover den sødeste Søvn! Ser I mit Hoved, naadige Herre? Skil det fra Kroppen her og sæt det paa en Stage der, hvis jeg lader saa meget som Fjerdedelen af en Landsknægt slippe levende fra den Landgang! Husk det, naadige Herre!

VOLMER

Ja, det er godt.

HR. HANS

Jeg vil ikke en Gang tage min Nathue af! Min Salighed, om jeg vil tage min Nathue af! Jeg vil ikke en Gang staa

op af min Seng! Jeg vil lade min Kone rykke ud imod dem i Spidsen for mine Tjenestepiger bevæbnede med Koste!

FOLKVARD

I ser træt ud, Herre!

VOLMER

Jeg er ogsaa træt, min Ven. Faa den Papegøje til at tie!
han tager Plads paa en Bænk.

FOLKVARD

Er I syg, Hr. Hans? I ser helt elendig ud!

HR. HANS

Jeg har et anstrængende Liv, Hr. Folkvard. Min Kone maa sove alene de fleste Nætter. Jeg er i Sandhed en beklagelsesværdig Mand og længe holder jeg ikke dette Liv ud! Jeg har faaet en Mavesygdom deraf, som snart vil gøre en sørgelig Ende paa det hele.

FOLKVARD

Jeg har ondt af Eder. I skulde benytte Øjeblikket, mens Kongen hviler sig til at faa Eder en hastig Blund, før det bliver Morgen.

HR. HANS

Jeg er oprigtig talt saa søvnig, at jeg kunde falde i Søvn paa en Tommeltot. Jeg vil følge eders Raad. Hold I imidlertid Kongen med Selskab. Aahjajaja! trækker Nathuen paa og gaar ind.

FJERDE SCENE

VOLMER. FOLKVARD

VOLMER

Folkvard!

FOLKVARD

Ja, Herre! Jeg troede, I sov!

VOLMER

Det er en stor og skæbnesvanger Sag at elske og at eje den, vi elsker!

FOLKVARD

Ja, og en skøn Sag, Herre!

VOLMER

Men helt ejer vi hende aldrig, Folkvard.

FOLKVARD

Nej, det er et Laan, Herre, som burde gives lydeløst tilbage.

VOLMER

Der er Egne til, Folkvard, hvor den, jeg elsker, færdes som et Barn i Hjemmet, mens jeg staar som en Gæst ved Tærsklen. Vi er alle Helligdomskrænkere!

FOLKVARD

Ja, Herre, og deraf kommer Melankolien i Verden. Længsel, Jubel og Melankoli hedder tre fagre Søstre, som modtager de elskende i Paradiset. Længsel lukker Døren op, Jubel rækker dem Vinen; men før de drikker den, drypper der fra Melankoliens skønne Øjne en blodrød Draabe deri. Først da flyder Bægeret over og Sjælen bliver saa rig paa Sødme, at den segner. Sover I, Herre?

VOLMER

Nej.

FOLKVARD

I skulde prøve paa at sove lidt, saa vil jeg tie stille.

VOLMER

Tal blot, du forstyrrer mig ikke.

FOLKVARD

Maaske kan jeg snakke Eder søvnig. Dryp, dryp, dryp —

Jeg skal love for, at den Nattebløde er trængt igennem til Rødderne. Det bliver en vaad Morgen ovre paa Lolland.

VOLMER

Ja.

FOLKVARD

Saadan et Tordenvejr kommer styrtende gennem Luften som en gal og blind Jætte. Og saa har dog ogsaa han en usynlig Snor i Nakken.

VOLMER

Ja.

FOLKVARD

Det bliver snart Morgen. Der har vi allerede Fatter Stær, som stikker Hovedet ud af sit Vindu. God Morgen, Ven! Jo! Regnen er hørt op! Mærker du, hvor Luften er blevet renset og hvor Hjærtet slaar befriet og hvor hemmelighedsfuldt Regndraaberne kommer dryppende gennem Tusmørket, ret som om de vilde tælle Sekundterne til Solopgang, dryp, dryp, dryp, dryp —

TOVES RØST
højt og gennemtrængende

Volmer!

VOLMER
farer op

Hvem kaldte paa mit Navn? Hørte du det, Folkvard?

FOLKVARD

Hvilket, Herre? Jeg hører ikke andet end Regndraaberne.

VOLMER

Ved Gud! Den Røst var Toves! Mit Liv, hvad times dig! Min Sjæl, hvem gør dig ondt!

FOLKVARD

Kom til Eder selv, kære Herre! I har drømt!

VOLMER

Hun raabte paa mit Navn saa sjæleangst, som om hun skreg i den ulideligste Dødsensvaande!

FOLKVARD

I var faldet i Søvn og saa har I haft en ond Drøm. En Drøm kan være saa levende, at man skulde sværge paa, det var Virkelighed.

VOLMER

Hvem ved, om ikke en Drøm kan aabenbare de Ting, som skjuler sig for vaagne Øjne?

FOLKVARD

Vi ved ingenting, det er hele Hemmeligheden, Herre.

VOLMER

Min Svend skal ride fluks til Høfdinggaard!

FOLKVARD

Jeg kalder paa ham! ud.

FEMTE SCENE

VOLMER
alene

Mit Navn kom sjælden over hendes Læber,
hun hviskede det sagte ved mit Bryst
i vore tyste, lykkeligste Timer.
Saasandt jeg lever, det var Toves Sjæl,
som skreg sin Elskers Navn i Angst og Vaande!
Det isnede mit Blod? Hvad var det nu,
han sagde, denne blege Kuttemand?
Saa vaagner du om Natten, vaad af Sved,
og hører hendes Skrig fra Helv—

Guds Død! Folkvard!

FOLKVARD

Her er jeg, Herre, og her er Svenden.

VOLMER

Rid, som det gjaldt dit Liv, til Høfdinggaard
og spørg, hvorledes Jomfru Tove lider!
Forlang at tale selv med Jomfru Tove!
Rid, Dreng, som Døden red i dine Hæle!

KONGENS KNØS

Jeg rider fra ham, Herre, jeg er ung! ud.

SJETTE SCENE

VOLMER. FOLKVARD

VOLMER

Og det er vist, du intet hørte?

FOLKVARD

Intet!
Kun Søens dumpe Slag mod Strandens Sten
og Stæreungerne, som peb i Reden.

VOLMER

Det er forunderligt med Elskov, Folkvard!
Den Mand, som elsker, bliver synsk og lydhør!
En Sjæl kan være i den Røst, vi elsker;
Men naar en Sjæl kan være i en Røst,
kan saa et Skrig, som brister fra en Sjæl,
et Raab fra den, vi elsker, ikke naa os,
selv langvejs fra?

FOLKVARD

Hvem tør benægte det?
Lad Dagen være klar og gennemsigtig,

saa er dog Natten ubegribelig
og mørk og dyb!

VOLMER

Og denne Tid af Døgnet
er sær og hemmelighedsfuld.

FOLKVARD

Ja, Herre,
thi vi belurer just den unge Morgen,
som træder ud i Duggen for at tvætte
sig frisk og dejlig, før hun møder Solen.

Det er sandt, at paa denne Tid af Døgnet bliver alle Ting forunderlig hemmelighedsfulde. Herfra, hvor jeg staar, ser jeg i dette Øjeblik en Høg, som kommer styrtende lige over mod os, saa tæt i Hælene paa en hvid Due, at det er et Guds Under, om den slipper levende fra dens Klør. Jeg nægter ikke, den Jagt tager sig besynderlig ud i Halvmørket.

VOLMER

Frels den! Skyd!

FOLKVARD

Det er for sent, men maaske kan jeg skræmme Røveren til at give slip. Hej, hej, din Djævel! Hej!

VOLMER

Han gav slip!

FOLKVARD

Ja, og der ligger Duen for eders Fødder. Se her! Den er snehvid og varm at føle paa. Tordenvejret har sandsynligvis overrasket den i Aftes og saa har den siddet i et Træ i Nat og skulde nu hjem til Dueslaget. Se, Hovedet falder slapt ned paa Brystet, den er allerede død.

VOLMER

Den bløder ikke. Den Fugl er død af Angst. Dens Hjærte

har hamret saa forfærdeligt, at det tilsidst er blevet sprængt af — Folkvard, lad min Hest sadle!

FOLKVARD

Det er en Fugl, Herre!

VOLMER

Du behøver ikke at følge mig, nu husker jeg, at min Hest staar med Sadlen paa ved Teltet. Sig til Befalingsmændene, at dersom her sker noget paa Stranden, er det min Befaling, at de øjeblikkelig sender Ilbud efter mig til Høfdinggaard! ud.

SYVENDE SCENE

FOLKVARD
alene

Den Beslutning kom flyvende som en lydløs Ugle gennem Mørket. Hvad er her at gøre? Skal jeg følge min Fornuft, som byder mig at gaa ind for at lægge mig til at sove? Eller mine Tanker, som allerede følger efter de to Ryttere til Høfdinggaard —?

HR. JENS
kommer ind

Kongen har ikke ytret noget Ønske om at komme til at tale med mig?

FOLKVARD

Kongen er redet og jeg følger efter ham. Dersom her sker noget paa Stranden, er det Kongens Befaling, at der øjeblikkelig bliver sendt Ilbud efter ham til Høfdinggaard. God Morgen! ud.

HR. JENS

God Morgen, god Morgen! Højst besynderligt! Men jeg ved, hvad jeg skylder mig selv —

TREDJE OPTRIN

Gaardspladsen paa Høfdinggaard ved Solopgang

FØRSTE SCENE

THORVALD
kommer ind.

Jeg har ikke haft Søvn i mine Øjne i Nat og Else heller ikke. Det Skind har siddet hele Natten og jamret for sin Jomfru. Vi faar en smuk Morgen. Havde vi blot vor Jomfru tilbage —

GAARDSKARLEN
kommer ind

God Morgen, Husbond! Er I allerede oppe? Det var ellers et retfærdigt Vejr i Nat! Ih, du almægtige, det kan man kalde et Vejr! Aa Gudbevares! Aajaja! Det maa man ligegodt kalde et Vejr!

THORVALD

Hvad griner du af?

KARLEN

Af Vejret, Husbond! Aajaja! Aa Gudbevares!

THORVALD

Gaa til dit Arbejde! Vejret er ikke noget at grine af.

KARLEN

Jeg griner heller ikke af Vejret. Jeg griner af min Kone og Vejret. De siger ellers, at kun Vor Herre kan tage Vejret fra en Kælling, men Vejret kunde ligegodt tage Vejret fra hende! Aa Gudbevares! Brrrr! Ratsj! Der blev hun ligegodt stum! Staa op, Hans! Lad mig ligge! Lynet kan slaa ned! Lad Lynet slaa ned! Huset kan brænde af! Lad Huset brænde af! Ej, din Svinemikkel, din Snorketryne, dit Dovendyr, din Dvaskeprins —

THORVALD

Vil du holde Mund! Jeg tror, du er blevet skrupgal.

KARLEN

Din Flæskebag, din Lemmedasker, dit Maskesvin — brrrr! Ratsj! Der blev hun ligegodt stum! De siger ellers, at naar en Kælling først tager Tappen af Tønden, maa en vis Mand stikke Fingren i Spundshullet for at stoppe hende. Men Vejret kunde ligegodt stoppe hende! Aa Gudbevares! Det kan man kalde et Vejr! Aajaja! ud.

ANDEN SCENE

THORVALD
alene

Jeg har ingen Ro paa mig. Skulde jeg sadle min Hest og ride til Slottet? Skulde jeg? Er det dog ikke bedre at vente lidt?

ELSE
kommer ind

Solstraalerne rører allerede ved Toppen af Skoven. Om lidt kan vi vente Kongen. Hvad skal vi svare ham?

THORVALD

Jeg ved ikke, hvad vi skal svare ham.

ELSE

Jeg ved, at jeg faar aldrig min Jomfru at se mere.

THORVALD

Hvad er dog det for noget Snak!

ELSE

Jeg faar hende ikke at se mere.

THORVALD

Om lidt har vi hende maaske igen ligesaa frisk og glad som i Gaar. Halløj! Hvem banker?

ELSE

Hvem banker?

THORVALD

Halløj, hvem banker?

EN STEMME

udenfor

Vi bringer Jomfru Tove!

THORVALD

Der kan du se! Gud være lovet! ud.

ELSE

Gud være lovet, det siger jeg af mit hele Hjærte! Vi kommer, vi kommer, Jomfru! God Morgen, god Morgen! I kommer med smukt Vejr og Solskin. Kors! Hellige Jomfru! skriger højt Nej! Nej! Nej! Fire Ligbærere bærer en tildækket Baare ind i Gaarden. De har sorte Masker for Ansigtet og bærer Fakler.

EN AF LIGBÆRERNE

Sig os, hvor vi maa sætte denne Baare?

ELSE

Ikke her! I gaar fejl, vi venter ingen Baare.

LIGBÆREREN

Hedder denne Gaard ikke Høfdinggaard?

ELSE

Hvad vil I paa Høfdinggaard med en Baare?

LIGBÆREREN

Vi har Befaling til at bringe denne Baare til Høfdinggaard.

ELSE

Saa maa der være to Gaarde, som hedder Høfdinggaard.

THORVALD

Sig os, I gode Mænd, hvem hviler paa denne Baare?

LIGBÆREREN

En ung Jomfru —

ELSE

Nej, ikke en ung Jomfru! Ikke en ung Jomfru!

LIGBÆREREN

Som er død paa Slottet i Nat.

ELSE

Nej! Nej! Nej!

THORVALD

Sig os hendes Navn, I gode Mænd!

LIGBÆREREN

Navnet staar paa Baaren. Hun hedder Tove!

ELSE

Ikke Tove! Nej, ikke Tove! Ikke Tove!

THORVALD

Sæt Baaren her!

LIGBÆREREN

Se selv efter, om det er eders Jomfru! **han løfter Klædet, som er bredt over Baaren.**

ELSE

Det ligner hende. Men det er ikke hende. Min Jomfru var frisk og glad, hendes Mund lo, hendes Hjærte sang, hendes Øjne straalede, hun lignede Lykken. Denne er som Sneen saa hvid og kold og tavs. Det er ikke min Jomfru! Denne Gaard er ikke Høfdinggaard! Jeg er ikke Else —

LIGBÆREREN

Denne unge Jomfru er død paa Slottet i Nat.

ELSE

Myrdet!

LIGBÆREREN

Hvad siger I?

ELSE

Myrdet!

LIGBÆREREN

Denne unge Jomfru er død paa Slottet i Nat —

ELSE

Myrdet! Myrdet!

LIGBÆREREN

Vi har Befaling til at bringe hende herud. Vi har adlydt vor Befaling.

ELSE

Myrdet! Myrdet! Myrdet!

LIGBÆREREN

Sluk Faklerne, Brødre! Solen er staaet op! Ligbærerne slukker Faklerne og bøjer sig for Baaren, før de forlader Gaarden.

ELSE

Myrdet! Hører I det! Myrdet!

THORVALD

Hvad hjælper det at raabe myrdet? Du kan ikke raabe hende levende.

ELSE

Jeg vilde ønske, jeg kunde raabe, myrdet, ud over det hele Land! Gid Lindenes Blade maatte blive til Tunger, for at de kunde raabe, myrdet! Gid Fuglene vilde flyve over Landet og raabe, myrdet! MANDEN og KONEN FRA SKOVEN kommer ind.

TREDJE SCENE

MANDEN FRA SKOVEN

Hvad er her paa Færde?

KONEN FRA SKOVEN

Hvem er blevet myrdet?

ELSE

Kom hid, I gode Folk! Se, min Jomfru! Her ligger hun paa Baaren, hvid og kold! I saa hende i Gaar, da hun lignede Lykken. Gaa ud og sig til alle, hvem I møder, at som min Jomfru ligger her, er hun blevet myrdet!

MANDEN

Myrdet?

ELSE

Af Dronningen! Hun har lokket hende til Slottet og myrdet hende. Sig til alle, hvem I møder, at Dronningen har myrdet Lykken!

MANDEN

Pest ramme hende!

ELSE

Sig det til alle! Alle!

KONEN

Gud signe dig, saa sødt du sover, Barnlil! Jeg sagde dig det i Gaar, dig havde Gud velsignet! Sov sødt, Barnlil, du har intet at frygte! Guds Engel har kysset dine Øjne. Nu har du Fred! Det er godt at faa Fred! Fred er det bedste i Verden!

THORVALD

Hun ligner en hvid Due, som man har klemt under Vingerne, til den døde.

ELSE

En Guds Engel ligner hun.

THORVALD

Kom lad os bære hende her hen! de bærer Baaren hen i Scenens Baggrund.

MANDEN

Hver Mand og Kvinde, jeg møder, vil jeg fortælle, hvad her er sket! Forbandelse over Mordersken! ud.

THORVALD

Hendes Sjæl er endnu nær, lad os bede for den!

ELSE

Lad os bede for vore egne Sjæle. Min Jomfrus Sjæl trænger ikke til, at vi skal bede for den. Var hun ikke allerede her saa dejlig, at man blev lykkelig af at se paa hende? Skulde de ikke deroppe kunne se, at Lykken er dejlig?

THORVALD

Bed! Bed!

ELSE

For din og min Sjæl vil jeg bede! Min Jomfru trænger ikke til, at vi skal bede for hende. Der, hvor hun nu er, er de ikke saa blinde og haardhjærtede som her.

FJERDE SCENE

KONGENS KNØS
kommer ind

Porten stod aaben! Det ligner ellers ikke Thorvald. Mon her er død nogen paa Gaarden i Nat? Her tæt ved mødte jeg fire Ligmænd paa en sort Kærre. Huf! De for forbi mig i Morgensolskinnet som fire forsinkede Genfærd. Jeg synes, her er saa forunderlig stille! Hvad er det for en mumlende Lyd, jeg hører? Hellige Jomfru? Tre Mennesker, som ligger paa Knæ ved en Baare!

THORVALD
paa Knæ ved Baaren

Hvad vil du?

KNØSEN

Kors! Er det dig, Thorvald! Jeg kendte dig ikke. Dit Ansigt er aldeles hvidt i Morgensolskinnet.

THORVALD

Er du alene?

KNØSEN

Min Herre har sendt mig for at spørge til Jomfru Tove.

THORVALD

Kom nærmere og tag din Hue af!

KNØSEN

Thorvald! Else! O, hellige Jomfru! Hvem er det?

ELSE
paa Knæ ved Baaren

Kender du hende ikke?

KNØSEN

O, hellige Jomfru! Hellige Jomfru!

KONEN FRA SKOVEN
paa Knæ ved Baaren

Se kun paa hende! Skjul ikke dit Ansigt! De døde er smukkere end de levende. Det er godt at se paa de døde!

VOLMERS STEMME
udenfor

Luk op! Luk op! Banken paa Porten.

KNØSEN

Min Herre!

THORVALD

Din Herre, Knøs!

ELSE

O Jammer! O Sorg! Himmel, hvorfor er du blaa? Sol, hvorfor skinner du?

VOLMERS STEMME
udenfor

Thorvald! Thorvald! Luk mig op!

THORVALD

Jeg kommer, Herre! Gud staa os alle bi! ud.

ELSE

O, Jammer! O, Sorg! Hvorfor ligger vi ikke i Jorden! Hvorfor er vi blevet fødte!

FEMTE SCENE

VOLMER og THORVALD kommer ind. ELSE og KNØSEN har nærmet sig. Kun KONEN sidder ved Baaren

VOLMER

Kommer jeg tidligere end I havde ventet? Her har I vel heller ikke faaet megen Søvn i Nat? Sover Tove endnu? Væk hende ikke! Jeg vil blot vide, hvorledes hun har det. Har hun sovet i Nat? Sover hun endnu? Er hun oppe? Hvor er hun? Hvorfor er der ingen af jer, som svarer? Hvor er Tove? Svar Thorvald, hvor er Tove?

THORVALD

Herre!

VOLMER

Svar Else, hvor er Tove?

ELSE

Herre!

VOLMER

Svar Knøs, hvor er hun?

KNØSEN

kaster sig grædende paa Knæ

O, Herre! Herre!

VOLMER

Du græder! Du græder, Else! Thorvald, du er bleg! Saa er Tove — saa er Tove syg! Syg, ikke sandt? Farlig syg, men hun lever? Dødssyg, men endnu lever hun? Vil I tie mig ihjæl? Tal! Tal!

ELSE

Herre, i Aftes kom der Bud efter Jomfru Tove fra Slottet.

VOLMER

Fra Slottet! Fra hvem?

THORVALD

Fra Dronningen!

VOLMER

Og saa?

ELSE

Jomfru Tove fulgte med til Slottet, Herre!

THORVALD

Imod vor Vilje!

VOLMER

Og siden er hun ikke vendt tilbage?

ELSE

Herre, vær rolig! Herre, vend Eder ikke om! VOLMER vender sig om og ser Baaren. Saaledes vendte hun tilbage, saaledes! Herre! Vær rolig, Herre! Herre! Herre! kære Herre! VOLMER gaar hen ved Baaren. Tal til ham, Thorvald!

THORVALD

Tal til ham, Knøs!

ELSE

O, hans hvide Læber! Jeg glemmer det aldrig!

SJETTE SCENE

VOLMER ved Baaren. Landfolk i Arbejdsklæder kommer ind i Gaarden.

EN GAMMEL MAND
paa Krykker

Hvad er her paa Færde?

THORVALD

Det er Kongen. De har myrdet hans elskede.

EN SMED
med Skødskind og opsmøgede Ærmer

Er her noget paa Færde?

DEN GAMLE MAND

Det er Kongen. De har nok myrdet hans Kæreste.

EN PIGE
med en Kurv paa Ryggen

Hvad er der dog paa Færde?

SMEDEN

Det er Kongen. De Umennesker har myrdet hans Hjærtenskær.

FOLK
som kommer ind

Hvad er paa Færde? Er her noget paa Færde?

PIGEN

De har myrdet den Pige, Kongen havde kær.

STEMMER

Hvem har gjort det? Har de myrdet hende? Hvem har myrdet hende?

PIGEN

Hvem har myrdet hende?

SMEDEN

Hvem har myrdet hende?

DEN GAMLE MAND

Hvem kan have myrdet hende?

THORVALD

Dronningen!

DEN GAMLE MAND

Det er nok Dronningen.

SMEDEN

Det er Dronningen, som har myrdet hende.

PIGEN

Det er den onde Dronning, som har myrdet hende.

STEMMER

Det er Dronningen! Dronningen har myrdet hende. Den onde Dronning har myrdet hans Hjærtenskær. Den lede Heks! Myrde det milde Barn! Pest ramme hende!

VOLMER
ved Baaren

Det hævner jeg! Ved Gud! Ved Liv og Salighed! Det hævner jeg!

STEMMER

Hvad siger han? Hvad var det, han sagde?

THORVALD

Han vil have Hævn.

DEN GAMLE MAND

Han vil hævne hende.

SMEDEN

Han vil tage Hævn for Mordet.

PIGEN

Han siger, at han vil hævne sig paa Dronningen.

STEMMER

Hævn! Han vil hævne sin Hjærtenskær! Han svor paa det! Hævn over Dronningen! Pest ramme hende!

VOLMER

Saaledes skal jeg finde dig igen!
Saaledes skal jeg atter se dit Ansigt!
Forstenet i saa gaadefuld en Ro!
Forstummet i en maskeagtig Tavshed!
Tal til mig, Tove! Tove, er det dig?
Luk dine Øjne op! Smil Tove! Tove!

SYVENDE SCENE

FOLKVARD
kommer ind

Porten aaben! Gaarden fuld af Mennesker! Kongen ved en Baare! Her er noget forfærdeligt sket!

STEMMER

Dronningen har myrdet hende! Hun har lokket hende til Slottet og myrdet hende! Det er Dronningen! Hun har myrdet hans Hjærtenskær! Den lede Heks! Den Skarnskvinde! Pest ramme hende!

THORVALD

Herre, tal til ham!

FOLKVARD
ved Baaren

Hvor skøn! Hvor skøn!

VOLMER

Se, Folkvard, se! Min elskede er myrdet!
Forgæves raaber jeg paa hendes Navn.
Den rædselsfulde Død har favnet hende!

KONEN FRA SKOVEN

Nej Gud! Hun hviler i sin Skabers Favn.

VOLMER

Hvor er du, Tove? Tove, svar! Hvor er du?

KONEN

I Evigheden!

VOLMER

Hør! Nu raaber jeg
fortvivlet, Tove, ind i Evigheden!
Men den er døv og stum og svarer ej.
Kun Ødets Tavshed er det Svar, den har —

FOLKVARD

Nej, Herre! Fred, er Evighedens Svar!

OTTENDE SCENE

BENGT og PALLE kommer stormende ind med JÆGERNE

BENGT

Landgang, Herre!

JÆGERNE

Landgang! Landgang! Fjenden har gjort Landgang! Kræmmerne er gaaet i Land!

PALLE

Syd paa!

BENGT

Det brænder i Stensby.

PALLE

Og i Bakkebølle.

BENGT

De hærger hele Kysten.

PALLE

Syd paa!

BENGT

Man kan se Brandskærene langvejs fra.

PALLE

Og høre Brandhornene.

BENGT

Bønderne kommer flygtende fra alle Sider som skræmte Faar.

PALLE

Undtagen de, som har faaet lovligt Forfald.

BENGT

Just som I var redet, Herre, kom det første Budskab. Hr. Hans sov den sødeste Søvn, og jeg var lynende fuld, men Palle øste tre Spande Vand — Fy! Føj! holder brat inde.

PALLE

Hvad er der min Dreng?

BENGT

Han er jo lighvid i Ansigtet.

VOLMER

Hjælp mig at bære Baaren ind! VOLMER, FOLKVARD, KONGENS KNØS og THORVALD bærer Baaren ind, alle blotter deres Hoveder.

STEMMER

Han bærer hende selv! Han græd over hende. Saa I det? Han elskede hende!

THORVALD
kommer ud

Gaa nu, gode Folk! Her er ikke noget for Jer at gøre.

NIENDE SCENE

VOLMER kommer ind. Alle viger til Side for ham. Midt i Gaarden stanser han og falder i Tanker. Der bliver et Øjebliks Stilhed paa Scenen.

FOLKVARD
nærmer sig

Herre! lidt efter Herre! Kære Herre, det er paa Tide, at vi rider!

VOLMER

Staar der ikke, at en Dag er for Herren som tusende Aar og tusende Aar som en Dag?

FOLKVARD

Jo!

VOLMER

Tror du, at vi lever?

FOLKVARD

Lever —?

VOLMER

Er du sikker paa, at vi ikke er noget, som han drømmer deroppe? Haha! Tror du, jeg er blevet gal? Nej, men naar jeg tænker paa den Mand, som drømte alle disse Ting her,

her, saa synes det mig, at nu rider Kong Volmers Skygge ud i Dagen. Kom, I lystige Skygger, og lad os prøve paa, om vi kan ride fra os selv! Alle ud, undtagen THORVALD, ELSE og KONEN FRA SKOVEN.

TIENDE SCENE

KONEN FRA SKOVEN

Hør! Hør! Hvor Fuglene synger! Vi faar en smuk Dag, en smuk Dag!

THORVALD

Ja, Dagene bliver ved.

KONEN

Hvor mange kan vel Klokken være?

ELSE

Ja, det maa vel være Middag, tænker jeg.

THORVALD

Middag! Solen er jo nylig staaet op.

ELSE

Da synes det mig dog, at der er gaaet mange Timer siden Solen stod op. Stiger op paa Bænken. Der rider han nu med sit tavse Følge, hvid i Ansigtet og fortvivlet i Hjærtet!

KONEN

De rider alle den samme Vej. Alle! Alle!

Tæppe

